

# ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ

Since April 2005 Editor : Sharnjit Singh Thind PUNJABI DUNIYA Weekly



Thinking of Buying/Selling ?  
Looking for Short Sale, Bank Foreclosure Properties ?  
We sell your home fast and for top dollar  
(Serving Buyers/Sellers Since 2008)  
Sharanjit Singh Thind  
Associate Real Estate Broker/Notary Public  
Give us a Call at 917-612-3158

## ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਂਗਾਂ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਬੂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ): ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਾਬਾ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਡਰੱਗਜ਼ ਦਾ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦਿਲਪੀਤ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਹਨੀਟ੍ਰਿਪ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦਿਲਪੀਤ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਹਰਪੀਤ ਨੂੰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲੋਂ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਡਰੱਗਜ਼, ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿਲਪੀਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਆਦੀ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹਰਪੀਤ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਡਰੱਗ ਤਸਕਰ ਨੂੰ ਮੋਹਰਾ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਲਪੀਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦਿਲਪੀਤ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਮੇਕ ਦੀ ਡੀਲ ਵਾਈਨਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਸੈਕਟਰ-43 ਬਸ ਅੱਡੇ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਦਿਲਪੀਤ ਨੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਮੈਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸੁਰਾਗ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਦਿਲਪੀਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭੇਜ ਬਦਲਕੇ ਸਮੇਕ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲੈਣ ਖੁਦ ਸੈਕਟਰ-43 ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਸੰਨ੍ਹ ਲਗਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ।

ਦਿਲਪੀਤ ਡਰੱਗ ਤਸਕਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰ ਵਾਲੀ ਕਾਰ 'ਚ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਦਿਲਪੀਤ ਨੇ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਕੇ ਕੇ ਜੰਗਲ 'ਚ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਮਨਜੋਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਾਰਚਿਊਨਰ ਕਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸੰਭਲਦਾ, ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਰਾਕੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਪੱਟ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਵੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਦੋ ਕਤਲ: ਦਿਲਪੀਤ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਵੀ ਸੁਪਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਦੋ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਵੀ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕਤਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿਲਪੀਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੈਂਗ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੋਪੜ 'ਚ ਵੀ ਮਲ ਪਹਿਲਵਾਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। (ਪੂਰੀ ਖਬਰ ਸਫਾ 14 'ਤੇ)



## ਸਮਲਿੰਗੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਆਪਸ 'ਚ ਵਿਆਹ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼



ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ ਬਿਓਰੋ): ਪਿੰਡ ਲਾਦੂਪੁਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਫੂਰ ਦੇ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ 'ਚ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪਿਆਰ ਇਸ ਕਦਰ ਪਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਸ 'ਚ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਦਵਾਈ ਖਾਕੇ ਜਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜੀਆਰਪੀ ਨੇ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ। ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ

ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਲਾਦੂਪੁਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਫੂਰ ਦੇ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਨਾਂ ਨੇ ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮੰਦਿਰ 'ਚ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਲਾਦੂਪੁਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੂਲਰਾ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਫੂਰ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਇਸ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਦੁਲਹਨ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਦੋਨਾਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਹ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੇ ਕਣਕ 'ਤੇ ਛਿੜਕਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਦਵਾਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਨਿਗਲ ਲਈ। (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 3 'ਤੇ)

## ਅਪ੍ਰਵਾਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮੰਗ ਖਾਰਿਜ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ ਬਿਓਰੋ)— ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਕ ਵੈਡਰਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਅਪ੍ਰਵਾਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਝਟਕਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਉਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਮਲ 'ਚ ਪ੍ਰੈਸ਼ਾਨੀ ਆਵੇਗੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜੱਜ ਡਾਲੀ ਗੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀ 1997 ਦੇ ਸੈਟੇਲਮੈਂਟ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਸਿਰਫ 20 ਦਿਨ ਤਕ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 3 'ਤੇ)

# ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਸ਼ੇੜੀ ਕਿਹੜਾ?



‘ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਭਖਾਈ ਸਿਆਸਤ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 14 'ਤੇ)

**Insurance**  
Property & Casualty  
Business, Liability, Disability, Workers Comp., E & O, Auto, Home,  
917-612-3158  
www.whitestonecorpUSA.com



**Most Trusted  
News Media Company  
Serving South Asian Americans**

*The Only South  
Asian American  
Media Group that  
Gives you Maximum Cost  
Effective Reach*



**3 Million + Views on  
YouTube & Half Million  
fan like on Facebook**

f YouTube

**Email: sst@nuwaygroup.com  
www.nuwaygroup.com  
Phone: 917 612 3158**

# ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਮਾੜਾ ਸਲੂਕ, ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਘੜੀਸਿਆ ਸਿੱਖ ਵੱਲੋਂ ਵੀਡੀਓ ਰਾਹੀਂ ਮਦਦ ਦੀ ਅਪੀਲ



ਲਾਹੌਰ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿੱਖ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਲੱਥੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਖਿੱਲਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਲਾਹੌਰ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਅਫਸਰ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਜੋ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਵਾਰਡਨ ਦੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਖ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਜਬਰੀ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਘੜੀਸਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ

## ਸਮਲਿੰਗੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਆਪਸ 'ਚ ਵਿਆਹ

(ਸਰਾ ਇੱਕ ਦੀ ਬਾਕੀ) ਜੀਆਰਪੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਮਬੂਲੈਂਸ ਤੋਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ। ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੂਲਹਾ ਪਿੰਡ ਲਾਦੂਪੁਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂੱਜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਹੀ ਇੱਕ ਮੰਦਿਰ 'ਚ ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਦੂੱਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਪੁੱਜੇ ਦੋਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਾਦੂਪੁਰ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਪਤੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨੌਜਵਾਨ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਬਣਿਆ ਨੌਜਵਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਰਗੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਘੁੰਮਦਾ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਕਾਰਨ ਚਿੰਤਾ 'ਚ ਸੀ।

## ਅਪ੍ਰਵਾਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮੰਗ ਖਾਰਿਜ

ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰੱਖਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਭਾਰੀ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਜੂਨ 'ਚ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋਲ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਾਲੀ ਜੱਜ ਡਾਲੀ ਮੂਲ ਰੂਪ ਤੋਂ ਚੀਨ ਦੇ ਅਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਧੀ ਹੈ।

# ਧਰਮ ਦੀ ਆੜ 'ਚ ਪਾਦਰੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ 19 ਸਾਲਾਂ ਕੁੜੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ



ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ : ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ 'ਚ। ਜਿਥੇ ਧਰਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ

## ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ 25 ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਮੰਗੀ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਦਦ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ 25 ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਕਾਰਨ ਹਿਜਰਤ ਕਰ ਕੇ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ ਵੀ ਮੰਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਾਬੁਲ ਤੋਂ ਉੱਜੜ ਕੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਿੱਖੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਅਸੀਂ 40 ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆਏ ਸਾਂ। ਹੁਣ ਸਿਰਫ 25 ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਹਨ ਪਰ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਧੀ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਸਿਰਫ ਵਾਜਬ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਖੁਣੋਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਪਾਦਰੀ 20 ਦਿਨ ਤੱਕ 19 ਸਾਲ ਦਾ ਮੁਟਿਆਰ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਬਠਿੰਡਾ, ਦਿੱਲੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਣ ਉੱਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵੀ ਗੁਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਥਾਣਾ ਘਲਖੁਰਦ ਵਿੱਚ ਆਰੋਪੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਪਾਦਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਵੀ ਪਾਦਰੀ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਦੋ-ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਧਰਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ। ਇਸਦੇ



ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਅਕਸਰ ਮੁਸਲਿਮ ਬਣਨ ਦਾ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਵੀ ਆਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ।" ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। "ਅਸੀਂ ਉਹ ਦਿਨ ਵੀ ਵੇਖੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਰੋਟੀ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚੋਂ ਖਾਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਤੇ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ

ਬਾਅਦ ਕੁੜੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਵੱਧ ਗਈ। 14 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁਤਰ ਜੱਗਾ ਨਿਵਾਸੀ ਬਸਤੀ ਨਿਜਾਮੁਦੀਨ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਬੀਨਾ ਪਤਨੀ ਦੇਬੂ, ਸਰਪੰਚ ਦੇਵੀ ਪੁੱਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਲਾਡੀ ਸਿੰਘ ਪੁਤਰ ਦੇਵੀ ਵਾਸੀ ਸੋੜੀ ਨਗਰ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਸਦਾ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਰੋਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੀ ਗਈ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ 45 ਸਾਲ ਪਾਦਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਮਿਲਿਆ। ਉਹ ਵੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾਦਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਛੂ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਖਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ

ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਬੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਾਡੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।" ਇੱਥੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੀ 1 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਆਤਮਘਾਤੀ ਬੰਬਾਰ ਨੇ 19 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਲੂਣ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਗੁਰੂਘਰਾਂ 'ਚ ਉੱਥੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਉਲੀਕ ਰਹੇ ਹਨ।

# ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲੱਭ ਲਏ ਨੇ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੰਗਾਮਾ ਮੱਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੇਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਸ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਉੱਠੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਭੱਖ ਗਈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਲਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ 'ਚ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਖੇਡ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਔਖਾਂ ਵਿੱਚ ਖੂਲ ਝੌਂਕੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਯੂਰਿਨ ਭਾਵ ਮੂਤਰ ਨਾਲ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਲਈ ਯੂਰਿਨ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੈਮੀਕਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਤੱਕ ਯੂਰਿਨ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਗਸਾਇਣ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਨਸ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਸਦਾ ਟੈਸਟ 'ਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ। ਭਾਵ ਡਰਗ ਜਾਂ ਨਸ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਬੰਦ ਕਰ ਜਾਂਚ 'ਚ ਸਾਫ਼ ਬੱਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾ, ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਸਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਦੀ

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਅਚਾਨਕ ਡੋਪ ਟੈਸਟ (ਰੋਡਮ ਟੈਸਟ) ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ 'ਚ ਫਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕਸਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਮੁਕੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਯੂਰਿਨ ਦੇ ਸੈਂਪਲ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਸ਼ੀਲੇ ਕੈਮੀਕਲ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੀ ਯੂਰਿਨ ਦੇ ਸੈਂਪਲ ਟੈਸਟ 'ਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਅਚਾਨਕ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਠੀਕ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਨਸ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਾ. ਐਲਫਰਡ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਸਰੀਰ 'ਚ ਇੱਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਯੂਰਿਨ 'ਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਡੋਪ ਟੈਸਟ 'ਚ ਕੁੱਝ ਕੈਮੀਕਲ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਬ 'ਚ ਅਸਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰੀਰ ਡਿਮੈਂਡ ਕਰਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਸਦੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸੱਕਦੇ ਹਨ। ਡੋਪ ਟੈਸਟ 'ਚ ਨਸ਼ਾ ਆਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਪੋਰਟ ਨੈਗੇਟਿਵ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।



# ਹਾਫਿਜ਼ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਮੰਗੀਆਂ ਵੋਟਾਂ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ 25 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਵਿਚਾਲੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮਾਸਟਰਮਾਈਂਡ ਹਾਫਿਜ਼ ਸਈਦ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਰੈਲੀਆਂ 'ਚ ਵੀ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੋਟ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਰੈਲੀਆਂ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਮਲਾ ਕਰਨੇ ਦੀ ਖੋਖਲੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀਆਂ ਨਾਪਾਕ ਹਰਕਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਾਫਿਜ਼ ਦੀ ਪੋਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਦਬਾਅ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਆਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਜਮਾਤ-ਉਦ-ਦਾਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਿੱਲੀ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਅੱਲਾਹ-ਹੋ-ਅਕਬਰ ਨਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਪਹਿਚਾਨੀ ਜਾਣ



ਵਾਲੀ ਪਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਈਦ ਫੈਸਲਾਬਾਦ 'ਚ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ੇਖ ਮੁਜੀਬੁਰਹਮਾਨ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ 'ਚ ਹੈ। ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਗਲਤ ਖਬਰਾਂ ਫੈਲਾ ਕੇ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੈਲੀ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਤਕਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਤੱਕ ਝੁਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਈਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਆਏ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਇਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਪਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਲੜਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦਖਲ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਈਦ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਉਗਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਆਮ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਸਈਦ ਨੇ ਆਪਣੇ 200 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਚ ਉਸ ਦਾ ਬੇਟਾ ਲਾਹਾ ਤੇ ਜਵਾਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

# ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਮੌਤ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕੇ-2 ਪਰਬਤ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਇਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਗਿਲਗਿਤ-ਬਾਲਤਿਸਤਾਨ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 53 ਸਾਲਾ ਪਰਬਤਾਰੋਹੀ 8611 ਮੀਟਰ ਉੱਚੀ ਪਹਾੜੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਟੂਰ ਨੂੰ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਸਮਿੱਟ ਕਾਰਕੋਰਮ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਖਾਵਤ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਸ ਕੈਂਪ ਤੋਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਮੌਤ ਪਹਾੜੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਐਡਵਾਂਸ ਬੈਸ ਕੈਂਪ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕੇ-2 ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਊਨਟੇਨ ਨੂੰ 'ਸੈਵੇਜ ਮਾਊਨਟੇਨ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ



ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਚੋਟੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਭਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 8000ers ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਸਮਿੱਟ ਦੌਰਾਨ 1954 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਿਰਫ 306 ਲੋਕ ਹੀ ਇਸ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 80 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਈ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ 50 ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ 'ਚੋਂ 18 ਗਿਲਗਿਤ-ਬਾਲਤਿਸਤਾਨ 'ਚ ਹਨ।

# ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ 'ਸੋਲਰ ਸੈੱਲ', ਮੀਂਹ ਦੇ ਮੌਸਮ 'ਚ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਬਿਜਲੀ

ਟੋਰਾਂਟੋ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਲਰ ਸੈੱਲ (ਸੂਰਜੀ ਸੈੱਲ) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕ ਕਿਫਾਇਤੀ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੱਦਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦਾ ਇਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ (ਯੂ. ਬੀ. ਸੀ.) ਦੇ ਸ਼ੋਧਕਰਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਸੋਲਰ ਸੈੱਲ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੰਤਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਕਿਤੇ ਵਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੋਲਰ ਸੈੱਲ ਨੇ ਮੱਧਮ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਵੀ ਬਾਖੂਬੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੋਲਰ ਸੈੱਲ ਨੂੰ 'ਬਾਇਓਐਨੋਕ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੈੱਲ ਰਿਵਾਇਤੀ ਸੋਲਰ ਪੈਨਲਾਂ ਵਿਚ



ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਿੰਥੇਟਿਕ ਸੈੱਲ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਓਧਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਕ੍ਰਮਾਦਿੱਤਯ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਘੱਟ ਖਰਚ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਟਿਕਾਊ ਵੀ ਹੈ।

# ਤੁਰਕੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਫਰਮਾਨ 'ਚ 18,500 ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਬਰਖਾਸਤ

ਅੰਕਾਰਾ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇਕ ਨਵੇਂ ਫਰਮਾਨ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਫੌਜੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਸਮੇਤ 18,500 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ "ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਰੁੱਧ" ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਵਿਚ ਇਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ 8,998 ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ 6,152 ਮਿਲਟਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ 18,632 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਥਲ ਸੈਨਾ ਦੇ 3,077 ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦੇ 1,949 ਅਤੇ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ 1,126 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ



ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿਚ 1,052 ਸਿਵਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋਡਾਰਮੇਰੀ ਦੇ

649 ਅਤੇ ਤੱਟ ਰੱਖਿਅਕ ਬਲਾਂ ਵਿਚ ਤੈਨਾਤ 192 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ 199 ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਜਬ ਤੈਅਬ ਅਰਦੋਣ ਦੇ ਤਖਤਾਪਲਟ ਦੀਆਂ ਜੁਲਾਈ 2016 ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਤੁਰਕੀ ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਜੁਲਾਈ 2016 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਤੁਰਕੀ ਵਿਚ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਸ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ 'ਆਖਿਰੀ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ 2 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਗੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ 7 ਵਾਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਫਿਲਹਾਲ 19 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

# ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ : ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰੇ ਭਾਣੇ ਸਬੰਧੀ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਅੰਬੈਸਡਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਾ



ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵਾਪਰੇ ਖੌਫਨਾਕ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਇਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅੰਬੈਸਡਰ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਸਥਿਤ ਅੰਬੈਸੀ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਫਦ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮਿਲਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਵਿਚ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਵਾਪਰਿਆ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਫਦ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮਿਸ਼ਨ ਆਫ ਚੀਫ ਮਦੀਨਾ ਕਾਸਮੀ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਸਥਿਤ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅੰਬੈਸੀ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਮਦਦ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਅਤੇ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਦੀਨਾ ਕਾਸਮੀ ਡਿਪਟੀ ਅੰਬੈਸਡਰ ਨੇ ਵਫਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਦੌਰ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਰਮੀ ਵਲੋਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕਾ-ਦੁੱਕਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਵਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹਰ ਕੋਈ ਦਰਿੰਦਾ

ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਮਹੌਲ ਨੂੰ ਸਿਰਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਮੀ ਬਜਿਦ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਸਾਡੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਤਾਲੀਮ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਵੀ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮਦੀਨਾ ਕਾਸਮੀ ਦੇ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਫਦ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਅਬਦੁੱਲਾ ਪੈਦਾਦ ਕਰਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਾਂਗੇ, ਅਤੇ ਸਬਕ ਸਿਖਾਵਾਂਗੇ। ਜਿਸ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਲਈ ਹਰ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅੰਬੈਸੀ ਦੀ ਡਿਪਟੀ ਅੰਬੈਸਡਰ ਨੇ ਦਿਵਾਇਆ। ਇਸ ਵਫਦ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਵਰਲਡ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਚਤਰ ਸਿੰਘ, ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜਰਨਲਿਸਟ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁੰਦਲ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਹੀ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ ਜੱਸ ਪੰਜਾਬੀ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਗੁਜਰਾਲ ਅਤੇ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੀ. ਈ. ਓ. ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

# ਪਰਮਾਣੂ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮੰਗ 'ਧਮਕਾਉਣ ਵਾਲੀ' : ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ



ਟੋਕੀਓ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ 2 ਦਿਨ ਤਕ ਚੱਲੀ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾ ਹੁਣ ਸੰਕਟ 'ਚ ਘਿਰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਯੋਂਗਯਾਂਗ ਨੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਖਾਤਮੇ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ 'ਧਮਕਾਉਣ ਵਾਲੀ' ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਪਿਓ ਨੇ ਪਰਮਾਣੂ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ 'ਇਕ ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਧਮਕਾਉਣ ਵਾਲੀ' ਮੰਗਾਂ ਰੱਖੀਆਂ, ਓਧਰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਦਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ

ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਜਿਹਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਧੀਰਜ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ।" ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, "ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਕਿਸੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਮਤੇ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ ਪਰ ਸਾਡੀ ਇਹ ਆਸ ਬੇਹੱਦ ਮੁਰਖਤਾਪੂਰਨ ਸੀ।" ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੈਚੀਦਾ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ 'ਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਕੁਝ 'ਤੇ ਅਜੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ।

# ‘ਸਪਾਈ ਕੈਮ ਪੋਰਨੋਗ੍ਰਾਫੀ’ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ‘ਚ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਉਤਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ

# ਹਰ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ : ਮੈਕਸੀਕੋ ਗਾਸਟਰਪਤੀ



ਸਿਓਲ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਿਓਲ ‘ਚ ਸਪਾਈ ਕੈਮ ਪੋਰਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ‘ਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਉਤਰੇ। ਸਿਓਲ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਸਪਾਈ ਕੈਮ ਵੱਲੋਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਲਤ ਤਸਵੀਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬੇਸਬਾਲ ਕੈਪਸ, ਐਨਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਜੀਕਲ ਮਾਸਕ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ‘ਚ ਝੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਕੋਈ ਮਰਦ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਲਦ ਫੜ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮਹਿਲਾ ਪੀੜਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ‘ਚ ਇਹ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਪਾਈ ਕੈਮ ਪੋਰਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਖਿਲਾਫ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਉਤਰੇ ਹਨ। ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਲਾਲ-ਟੀ ਸ਼ਰਤ ਪਾਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ *Angry women will change the world* ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ 2 ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਸਟੇਜ ‘ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਕਟਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਟੀ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਗਾਸਟਰਪਤੀ ਐਂਡਰਸ ਮੈਨੁਅਲ ਲੋਪੇਜ ਓਬਰਾਡੋਰ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜੋ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਲਜ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਲੋਪੇਜ ਓਬਰਾਡੋਰ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ।

ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੇ ਐਸਟੇਬਾਨ ਮੋਕੋਲੋਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਜਟ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ 126 ਡਾਲਰ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ



ਦਾ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿਚ ਇਜ਼ਾਫਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਪੇਜ ਓਬਰਾਡੋਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਉਹ ਰਾਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧ ਵਿਚ ਕਮੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

## ਬੋਲੀਵੀਆ ‘ਚ ਝੀਲ ਹੇਠਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ



ਲੋਪੇਜ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਬਣਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ ਬੋਲੀਵੀਆ ਜਲਦੀ ਹੀ ਝੀਲ ਹੇਠਾਂ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਡਰਵਾਟਰ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸਲੀ ਵਿਚ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਝੀਲ ਟਿਟਿਕਾਕਾ ਦੇ ਤਲ ‘ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕੀਮਤੀ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਖੁੱਤ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੱਡੀਆਂ, ਚੀਨੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਧਾਤ ਨਾਲ ਬਣੇ ਖੁੱਤ ਸ਼ਾਮਲ

## ਦੱਖਣੀ ਜਾਪਾਨ ‘ਚ ਮੀਂਹ ਦਾ ਕਹਿਰ, 76 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਟੋਕੀਓ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਮੀਂਹ ਸੰਬੰਧੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ 48 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ 28 ਹੋਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿੰਜੋ ਆਬੇ ਨੇ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਇਸ ਘੜੀ ਨੂੰ ‘ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯੁੱਧ’ ਦੱਸਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਲੰਘਦੇ ਮਿੰਟ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵੱਧਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਵਿਚਕਾਰ ਅੱਜ ਕਿਊਸ਼ੂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕੋਕੂ ਟਾਪੂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

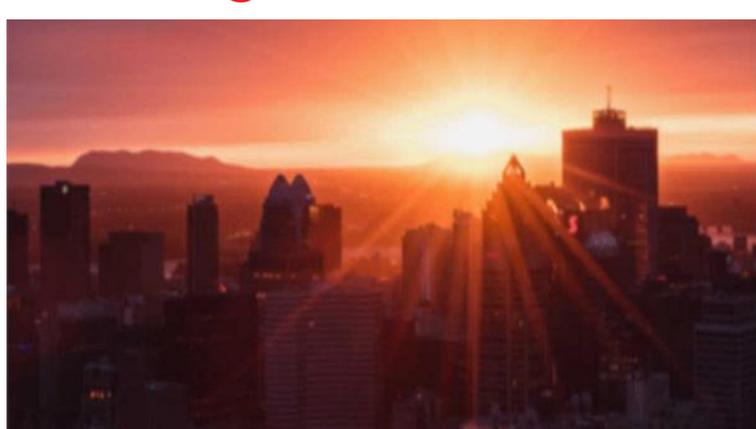


ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿੰਜੋ ਆਬੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਬਚਾਅ ਮੁਹਿੰਮ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸਮੇਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਲੜਾਈ ਹੈ।’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਹੁਣ ਵੀ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ।’ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਬੁਲਾਰੇ ਯੋਸ਼ੀਦੀ ਸੁਗਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੀਂਹ ਸੰਬੰਧੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ 48 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲੇ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਹੋਰ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਗਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੀਬ 92 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਠਿਕਾਣਿਆਂ ਦਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 100 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਹੜ ਵਿਚ

ਕਾਰ ਰੁੜ੍ਹ ਗਈ ਆਦਿ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਹਤ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ 40 ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਜਾਪਾਨ ਵਿਚ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹਨ। ਕੁਝ ਪਿੰਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੁੱਬ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਮਦਦ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੱਕ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ‘ਤੇ ਪਨਾਹ ਲਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਨਾਲ ਅਚਾਨਕ ਹੜ੍ਹ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕ ਗਈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 20 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦਰਜਨਾਂ ਘਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਹਿਰੋਸ਼ਿਮਾ ਸੂਬੇ ਦੇ

ਆਫਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਯੋਸ਼ੀਹੀਦੀ ਫੁਜ਼ੀਤੀਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਅਸੀਂ 24 ਘੰਟੇ ਬਚਾਅ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਅਸੀਂ ਬਚਾਏ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਗੈਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।’ ਫੁਜ਼ੀਤੀਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।’ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਫਤ ਸੈੱਲ ਦਾ ਗਠਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਮਸ ਵਿਗਿਆਨ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਅੱਜ ਦੇ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਹਾਈ ਐਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉੱਥੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਐਲਰਟ ਹਟਾਇਆ ਵੀ ਗਿਆ ਹੈ।

## ਕੈਨੇਡਾ ‘ਚ ਲੂ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ 54 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ : ਅਧਿਕਾਰੀ



ਮਾਂਟਰੀਅਲ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਪੂਰਬੀ ਕੈਨੇਡਾ ‘ਚ ਭਿਆਨਕ ਲੂ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ 54 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਟ੍ਰੋਪਾਲਿਟਨ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਿਆਨਕ ਲੂ ਕਾਰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ 28 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ‘ਚ ਗਈ। ਮਾਂਟਰੀਅਲ ‘ਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ‘ਚੋਂ 40 ਫੀਸਦੀ ਔਰਤਾਂ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰਲੀ

ਲਗਾ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੂ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਇਹ 45 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਵਾਂਗ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ 29 ਜੂਨ ਤੋਂ ਤਾਪਮਾਨ ਲਗਾਤਾਰ 30 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਸਾਲ 2010 ‘ਚ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ‘ਚ ਲੂ ਕਾਰਨ ਤਕਰੀਬਨ 100 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਊਬਿਕ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਕਾਰਨ 50 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਵਾ ਨਾ ਚੱਲਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘੁਟਨ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਪਰਲੀਆਂ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ‘ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਵਧੇਰੇ ਘੁੱਪ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਏ. ਸੀ. ਅਤੇ ਪੱਖੇ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤੇ ਉਹ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਹਨ।

## 18 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਤੌੜੀ ਚੁੱਪੀ



ਓਟਾਵਾ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੁਹਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ‘ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪੀ ਤੌੜੀ ਹੈ। ਟਰੂਡੋ ‘ਤੇ ਕਥਿਤ ਰੂਪ ‘ਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ 18 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਗੱਲ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟਰੂਡੋ ‘ਤੇ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲ 2000 ‘ਚ ਇਕ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੌਰਾਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਫੁਹਿਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਗਾਸਟਰਪਤੀ ਦਿਵਸ ‘ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਉਸ ਦਿਨ ਮੇਰਾ ਦਿਨ ਚੰਗਾ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਗੱਲ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।... ਮੈਨੂੰ ਕ੍ਰੇਸਟਨ ਦਾ ਉਹ ਦਿਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਐਵਲਾਂਚ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ।’ ਸਾਲ 1998 ‘ਚ ਇਕ ਐਵਲਾਂਚ (ਬਰਫੀਲੇ ਸਥਾਨ) ‘ਚ ਆਪਣੇ ਭਰਾ

ਮਾਈਕਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਟਰੂਡੋ ਚੈਰਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ ਸਨ। ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਮਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕ੍ਰੇਸਟਨ ਵੈਲੀ ਅਡਵਾਂਸ ‘ਚ ਦੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਟਰੂਡੋ ‘ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੁਹਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਟਰੂਡੋ ਰਾਜਨੀਤੀ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਲਈ ਸੀ। ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਟਰੂਡੋ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ‘ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਦਾ।’ ਲੇਖ ‘ਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਪੱਤਰਕਾਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਹਾਲ ਹੀ ‘ਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਫਿਰ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਜਨਤਕ ਰੂਪ ‘ਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

# ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਨੌਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਨਸ਼ੇ ਲੈ ਰਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਵੇਚ ਰਹੇ ਸੰਦਾਗਰ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੇ, ਪਰ ਨਸ਼ੇ ਇੰਨੀ ਸਿੱਧੀ-ਪੱਧਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਡਰਾਵਾ ਦੇਣੀਏ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾੜ ਕੇ, ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੇ ਜਾਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਕੇ ਸਰ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਰੈਲੀਆਂ ਜਾਂ ਮਾਨਵੀ ਦੀਵਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਰਗਰਮੀ ਫੜੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਆਪੇ ਹੀ ਸਾਵਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਭ ਇੰਨਾ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਚੀਦਾ ਅਤੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਪਰਤ ਦਰ ਪਰਤ ਫਰੋਲ ਕੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਨੌਸ ਅਤੇ ਕਾਰਗਰ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉਲੀਕੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਾਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਡਿੱਗਿਆ ਨੌਜਵਾਨ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਨਸ਼ਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰੇਆਮ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਹੁਣ ਕੋਈ ਕਰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੈਕ, ਹੈਰੋਇਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਘਾਤਕ ਨਸ਼ੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਖੁਦ-ਬਖੁਦ ਪਿੱਛੇ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਜ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬਾਹਰ ਸੜਕ ਤੱਕ ਇੱਕ-ਅੱਧਾ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਮੈਕ ਲੈਣ ਲਈ ਇੰਨੀ ਖੋਚਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ; ਇਕ ਫੋਨ ਨਾਲ ਘਰੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਣਗੌਲਿਆ ਪੱਖ, ਜੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਸਾਡਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ। ਮਾਹੌਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਬਹੁਪੱਖੀ ਹੈ। ਘਰ, ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਸ਼ ਪਏ ਹਨ, ਜੋ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਬੇਚੈਨ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤੇ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਇਸ ਹਨੇਰੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਬੜੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲੈ ਤੁਰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਇਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲੀਪਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਰ ਲਈ ਵਧੀਆ, ਉਸਾਰੂ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ, ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਖਾਲੀਪਨ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਸੰਦਾਗਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਰਿੰਦੇ ਇਕ ਮਿੱਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੇ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨਸ਼ਾ ਮੁਫਤ ਦੇ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਦਤ ਬਣ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਤੰਦ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਜਾਨਣ ਦਾ ਇੱਛਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕਿਉਂ ਜੋ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੇਚ ਵੀ ਰਹੇ ਨੇ, ਇਸਤੇਮਾਲ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੋਢੀ ਸਰਗਨਾ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਬੈਠਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਰਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਫਾਵਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਫੜੇ ਫੜਾਈ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਹੈ, 41 ਫੀਸਦੀ ਕੈਦੀ ਸਿਰਫ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਕੁਝ ਕੁ ਗਰਾਮ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਕਿੱਲੋਆਂ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਫੜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ।

ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜੋ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ, ਉਹ ਖੁਦ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿਚ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨ। ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲਾ ਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਡਿਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਥਾਂ ਨਸ਼ਈ ਪੁੱਤ। ਮਾਂ ਪਿਉ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਘਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਨਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਹੈ, ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਿਤੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਗਾਉਣ ਦੀ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਵਪਾਰ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮਜ਼ਾਕ ਹੈ। ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੋਰਸ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕੁਝ ਕੁ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਮੌਤ ਵਰਗੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਜੋੜ ਦੇਣਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਮੂਲ ਜੜ੍ਹ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲਝੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਉਮਰ ਹੈ ਜੋ ਸੁਫਨੇ ਲੈਣਾ ਵੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸੁਫਨੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਮਾਹੌਲ ਚਾਹੀਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਗਾਇਬ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਾਧਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ-ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਮਸਲੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਵਿਹਲੇ ਹਨ, ਡਿਗਰੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ। ਇਸ ਉਮਰ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਹੈ, ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਮਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਹੈ ਪਰ ਤਜਰਬਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾ ਸਕੂਲ-ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਲੈਬਰਟਰੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਜਾਂ ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਰੁਝੇਵੇਂ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਸੀਅਤਾਂ ਤਹਿਤ ਤਜਰਬੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ, ਸੈਕਸ ਨਾਲ। ਇਸ ਉਮਰ ਉੱਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਗੜੇ ਹੋਏ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮਕਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸਤ, ਇਸ ਉਮਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਮਰ ਚੁਣੌਤੀ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਹ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਾਹੌਲ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਰਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਸਹਿਜ ਗੁਣ - ਚੁਣੌਤੀ ਕਬੂਲਣ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ - ਔਗੁਣ ਦਾ ਠੱਪਾ ਲਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਇਹ ਗੁਣ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ, ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਦਸ ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਨਸ਼ਈ ਨੇ ਵਾਪਸ ਉਸੇ ਘਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਪਿਉ ਦੀ ਨਾਸਮਝੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਝਲਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਵੇ ਤੇ ਠੀਕ ਕਰਕੇ ਮੋੜ ਜਾਵੇ। ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਘਰ ਭੇਜਣ ਵੇਲੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦਿਓ, ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ, ਕੋਈ ਰੁਝੇਵਾਂ ਦਿਓ। ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਹੈ, ਪਰਵਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ। ਉੱਜ, ਜ਼ਰਾ ਸੋਚ ਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੋ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਭ ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਤੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਬੱਚਾ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਥੇ ਘਰ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਮਾਹੌਲ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਨੌਜਵਾਨ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸੰਦਾਗਰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ। ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉੱਠ ਰਹੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ, ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀਆਂ। ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਅਸਰ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਸੁਨੇਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਡਿਕਰਮੰਦ ਹਨ। ਇਹੀ ਡਿਕਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪੜਾਵਾਂ - ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਕੂਲ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂਨੀਸੈੱਫ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ, ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਵੀ ਜਿਹੜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਕੰਮ ਵੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਬਹੁਪੱਖੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਲੋੜ ਹੈ।।

# ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵੱਡੀ ਲੋਕ ਲਹਿਰ

ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਹਿੰਦਾ ਛੇਵਾਂ ਦਰਿਆ ਵਿਕਰਾਲ ਚਣੌਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਵੰਗਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ , ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਨਸ਼ਿਆਂ ਰਾਂਗੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਘਾਣ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਂਗੀ ਨਸ਼ਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੱਕੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ , ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤ ਨਿੱਤ ਦਿਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ । ਟੀਕਿਆਂ ਦੇ ਢੇਰ ਤੇ ਵੱਸਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦੀਆਂ ਵਿਚਲਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਇਹ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਹਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਸੰਸੇ ਤੇ ਝੋਰੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਪਰਬਤਾਂ ਨਾਲ ਆਵਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਰਿੰਜਾ ਫੜੀ ਸਿਵਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ । ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਵਿਲਕ ਰਹੇ ਹਨ । ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਧਰਤੀ ਪਾੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਬੁੱਢੇ ਬਾਪੂ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਢੋਰ ਰਹੇ ਹਨ । ਅਜਿਹੇ ਅਤਿ ਨਾਜ਼ਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸਿਰਜੋੜ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਣ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ -ਆਪਣੀਆਂ ਤਰਕ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ । ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਿੱਧਰੇ ਇਹ ਕੰਨਸੋਆਂ ਵੀ ਉਠ ਰਹੀਆਂ ਹਨ , ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਪਿੱਛੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੁਦਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਛਿੜੀ ਇਸ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਸਟਮ ਮੰਨਣ ਲਈ ਹੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਦੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਸਟਮ ਝੂਠੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਹਰ ਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਪਰ ਆਖਿਰ ਨੱਕ ਦੀ ਚੋ ਕੇ ਜਦ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਚੁੰਝ ਚਰਚਾ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ । ਇਸ ਚੁੰਝ ਚਰਚਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਪਿੱਛੇ ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਉਭਾਰ ਹੈ , ਜਦੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਸਤਾਏ ਅਤੇ ਉਜਾੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਮੰਚ ਦੇ ਜਰੀਏ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਕੇ ਆਂਦੀ ਤਾਂ 'ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ' ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ । ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਸਟਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਆਨਾ ਕਾਨੀ ਕਰਦਾ ਸੀ । ਉਸ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਬੁਰਫਿਆਂ ਵਰਗੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਵਾਲਾ ਮਹੌਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਨੁੰਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਸ ਰਹੇ ਹਨ । ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਗੱਲ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅੱਪੜ ਗਈ ਹੈ , ਕਿ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਕਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅੱਗ ਬਝਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ । ਜੰਗਲ ਦੀ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਗੱਸ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਹਰ ਰੋਜ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਚਿੰਤਕ , ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਅੱਗ ਬਝਾਉਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਭਾਸ ਰਹੀ ਹੈ , ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ । ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਲੋਕ ਲਾਮਬੰਦੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਇੱਕ ਕਾਰਗਰ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਕਿ ? ਕਿ ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਵਿਲਕਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ , ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਰੋਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੋ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਨੂੰ ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਕੋਈ ਸਾਰਥਿਕ ਰਾਹ ਤਲਾਸ਼ਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਜੋ ਕੰਮ ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਰਹੀ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਸਮੁੱਚਾ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਵਿਕਰਾਲ ਚਣੌਤੀ ਲਈ ਇੱਕਸੁਰ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ । 'ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਅੱਗ ਦੂਜੇ ਘਰ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਬੈਸੰਤਰ' ਵਰਗੀ ਧਾਰਨਾਂ ਟੁੱਟਦੀ ਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ । ਅੱਜ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ , ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇੱਕਸੁਰ ਹੋਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ , ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕੋਹੜ ਨੂੰ ਜੜੋਂ ਉਖਾੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ । ਆਓ , ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਛਿੜੀ ਇਸ ਜੰਗ ਨੂੰ ਹਕੀਕੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀਏ , ਸ਼ੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਯਥਾਰਥੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵਧਾਈਏ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰ ਤੇ ਇੱਕਸੁਰ ਹੋ ਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਤਕੜੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਦੌੜ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ।



ISSN No. 1554 06X  
ਚੇਅਰਮੈਨ : ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ  
ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ : ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿੰਦ  
ਐਡੀਟਰ - ਇਨ - ਚੀਫ ਅਤੇ ਪਬਲੀਸ਼ਰ : ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ  
ਡਿਪਟੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਐਡੀਟਰ : ਰਾਜ ਰਾਹੀ  
ਕੰਟਰੀਬਿਊਟਿੰਗ ਰਾਈਟਰ : ਸੋਨੀਆ ਗਾਬਾ

ਚੀਫ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ : ਵਿਜੈ ਸ਼ਾਹ  
ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ : ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ ਟੀਵੀ  
ਐਡੀਟੋਰੀਅਲ ਇਟਰਨ : ਰੌਬਿਨ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ  
ਸ਼ਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰੇਸਪੋਂਡੈਂਸ :  
ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਇਡੀਆ)  
ਵੈਬ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ : ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ

**ਮੀਡੀਆ ਪਾਰਟਨਰਜ਼ ਕੈਪੀਟਲ, ਇਨਕੌਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ**

ਪਤਾ :  
**P.O Box 7005 Hicksville New York 11801**

Phone: 917 612 3158 TelFax : 516 342 1076  
editor@thesouthasianinsider.com, thesouthasianinsider@gmail.com  
**www.punjabiduniya.com**

**Disclaimer** The South Asian Insider is a weekly newspaper published every week by The South Asian Insider. It's available in community & religious centers, ethnic grocery stores and also available by mail, email & online to subscribers. The opinions, beliefs and viewpoints expressed by the various writers, authors and forum participants in The South Asian Insider do not necessarily reflect the opinions, beliefs and viewpoints of the Editor. All advertisers advertising in The South Asian Insider assume responsibility for accuracy of their advertisements. The South Asian Insider and/or people associated with it are not responsible for any claims made by the advertisers and don't endorse any product or services advertised in The South Asian Insider. We strongly urge consulting your lawyer before buying/contracting /hiring through the ads published in the newspaper. We are in the business of selling space and claims made by the advertisers are not authenticated or confirmed by an independent source

# ਇਸ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਚੀਨ 'ਚ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਗਧਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ

ਬੀਜਿੰਗ — ਚੀਨ ਵਿਚ ਜਿਲੇਟਿਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ ਅਫਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਕਾਲਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਜ਼ਰੀਏ ਗਧਿਆਂ ਦੀ ਖੱਲ ਨੂੰ ਚੀਨ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਸਾਮਾਨ ਢੋਣ ਲਈ ਗਧਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਜੋਸੇਫ ਕਾਮੇਨਜੋ ਕਾਰਿਉਕੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗਧੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ।



ਕੀਨੀਆ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬੁਰਕਿਨੀ ਫਾਸੋ, ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਾਈਜੀਰੀਆ ਤੱਕ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗਧੇ ਦੀ ਖੱਲ ਦੀ ਕਾਲਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੀਨ ਵਿਚ ਜਿਲੇਟਿਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਧਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੱਲ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਜਿਲੇਟਿਨ ਗਧੇ ਦੀ ਖੱਲ ਤੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਸ਼ੂ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਵਿਚ ਗਧਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆਉਣ ਨਾਲ ਹੁਣ ਇਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਫਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

# ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 500 ਡਾਲਰ 'ਚ ਵੇਚਦਾ ਸੀ 'ਸਵਰਗ ਦੀ ਟਿਕਟ', ਹੋਇਆ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ



ਹਰਾਰੇ — ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਰੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪਾਖੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਾਜ਼ਾ ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਿੰਬਾਬਵੇ ਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਕ ਪਾਦਰੀ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ 'ਸਵਰਗ ਦੀ ਟਿਕਟ' ਵੇਚਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਦਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦੱਸ ਕੇ ਸਵਰਗ ਜਾਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਚੰਗੀ

ਰਕਮ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਬਕਾਇਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੋਟ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ। ਜ਼ਿੰਬਾਬਵੇ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪਾਦਰੀ ਟੀਟੋ ਵਾਟਸ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਦਰੀ ਟੀਟੋ ਵਾਟਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਵਰਗ ਜਾਣ ਲਈ ਟਿਕਟ ਵੇਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯੀਸੂ ਦਾ ਖਾਸ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਪਾਦਰੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪਾਪ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਮਰਨ ਮਗਰੋਂ ਸਵਰਗ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਹ ਸਵਰਗ ਜਾਣ ਦੀ ਟਿਕਟ ਬਦਲੇ 500 ਡਾਲਰ (ਕਰੀਬ 34 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਟਿਕਟ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਸੌਣੇ ਨਾਲ ਬਣੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮਗਰੋਂ ਪਾਦਰੀ ਟੀਟੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲਸ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਗਵਾਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟੀਟੋ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਭੂ ਯੀਸੂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਦਰੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ 'ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

# ਸਾਊਦੀ 'ਚ ਮਹਿਲਾ ਰਿਪੋਰਟਰ ਦਾ ਹੈੱਡਸਕਾਰਫ ਢਿੱਲਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਚਿਆ ਬਵਾਲ

ਰਿਆਦ (ਬਿਊਰੋ)— ਸਾਊਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਮਹਿਲਾ ਟੀ.ਵੀ. ਰਿਪੋਰਟਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਹਿਲਾ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ 'ਅਸਲੀਲ' ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਸਨ। ਸ਼ਿਰੀਨ ਅਲ-ਰਿਫੀ ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਜ਼ਰੀਏ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਿਰੀਨ ਦਾ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਢਿੱਲਾ ਹੈੱਡਸਕਾਰਫ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਗਾਊਨ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਬਲਾਊਜ਼ ਅਤੇ ਟਰਾਊਜ਼ਰ ਦਿੱਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ਼ਿਰੀਨ ਦੇ ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਆਲੋਚਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।



ਟਵਿੱਟਰ 'ਤੇ ਅਰਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ naked woman driving in Riyadh ਹੈਸ਼ਟੈਗ ਨਾਲ ਸ਼ਿਰੀਨ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਊਦੀ ਪੁਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਕਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰੀਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂਚ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਰੀਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 'ਅਸਲੀਲ' ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨ ਕੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਿਰੀਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਿਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਸਨ ਉਹ ਅਸਲੀਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵੈਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਵਾਦ ਵੱਧਣ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ਿਰੀਨ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

# ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਸਲੀਲ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਸਿਓਲ— ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੌਰਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੀ ਸਹਿ ਸੰਸਥਾਪਕ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ 'ਚ ਭਗੌੜੇ ਰੂਪ 'ਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੌਰਨ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਸੋਰਾਨੇਟ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 1999 'ਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ 'ਰਿਵੇਂਜ ਪੌਰਨ' ਸਣੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸਲੀਲ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਫਿਲਮਾਏ ਗਏ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਪੌਰਨ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ 'ਚ ਪੌਰਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੀ ਵੰਡ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਰਵਰ ਤੋਂ ਜਾਂ ਫਾਈਲਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

# 92 ਸਾਲਾ ਮਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ, ਮਾਂ ਨੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਗੋਲੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ — ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਕ 92 ਸਾਲਾ ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ 72 ਸਾਲਾ ਬੇਟੇ ਦੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੈਰੀਕੋਪਾ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਫਾਊਂਟੇਨ ਹਿਲਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਮੁਤਾਬਕ ਬੇਟਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਰਵੱਈਆ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਵਾਰਦਾਤ ਮਗਰੋਂ ਐਨਾ ਮੇਅ ਬਲੇਸਿੰਗ (Anna Mae Blessing) ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੋਹ ਲਈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਖੋਹ ਰਹੀ ਹਾਂ।" ਐਨਾ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਐਨਾ ਦਾ ਬੇਟਾ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਐਨਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਚਲੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਨਾ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਪਈ ਪਿਸਤੌਲ ਵਿਚ ਦੋ ਗੋਲੀਆਂ ਸਨ।

# ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਦਾ ਮਾਸ ਪਕਾ ਕੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਖਵਾਇਆ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸ਼ਖਸ ਨੇ ਰੈਡਿਟ ਉੱਤੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। IncrediblyShinyShart ਨਾਮ ਦੇ ਰੈਡਿਟ ਯੂਜ਼ਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਦਾ ਮਾਸ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪਕਾ ਕੇ ਖਿਲਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪ ਵੀ ਇਸਦਾ ਸਵਾਦ ਦੇਖਿਆ। ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ 2 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਉਸ ਦਾ ਪੈਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਇਵੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਪੈਰ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ ਪਿਆ। ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਪੈਰ ਮੰਗ ਲਿਆ ਸੀ। ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਯੂਜ਼ਰ ਨੂੰ ਇਕ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਭਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੱਟਿਆ ਪੈਰ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਯੂਜ਼ਰ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਿਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੈਰ ਪਕਾ ਕੇ ਖਾਣ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਇਆ। ਯੂਜ਼ਰ ਨੇ ਆਪਣੇ



11 ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਮਾਸ ਦਾ ਸਵਾਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਇਸ

'ਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯੂਜ਼ਰ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੈਰ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਸ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਜ਼, ਮਿਰਚ, ਨਿੰਬੂ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫਰਾਈ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੱਕੇ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਲ ਕਰਕੇ Tomato sauce ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੋਸਿਆ ਗਿਆ। ਯੂਜ਼ਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਨਸਾਨੀ ਮਾਸ ਦਾ ਸਵਾਦ ਬਿਲਕੁਲ ਪੌਰਕ ਦੇ ਸਵਾਦ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮਾਸ ਕੁੱਝ ਸਖ਼ਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ। ਯੂਜ਼ਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਨਸਾਨੀ ਮਾਸ ਦਾ ਸਵਾਦ ਠੀਕ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦਾ ਅਨੁਭਵ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯੂਜ਼ਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 10 ਵਿੱਚੋਂ 6.5 ਰੇਟਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨਸਾਨੀ ਮਾਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਬਰਗਰ ਅਤੇ ਹਾਟ ਡਾਗ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨੀ ਮਾਸ ਖਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਫੈਡਰਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

# ਕੰਪਿਊਟਰ ਹੈਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਰਾਹਤ

ਨਿਊਯਾਰਕ,— ਆਪਣਾ ਗ੍ਰੇਡ ਸੁਧਾਰਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹੈਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਡੇਢ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ (ਛੋਟ) ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਸਾਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰੁਣ ਐੱਚ. ਸਰਜਾ 'ਤੇ ਮਈ

'ਚ ਕਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 14 ਦੋਸ਼ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਗਏ। ਲਾਰਸ ਜਨਰਲ ਵਰਲਡ ਮੁਤਾਬਕ, "ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਰਜਾ ਨੂੰ ਡੇਢ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਮਿਆਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 18 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਜਾ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ

ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਮਿਆਦ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 2016-17 ਦੌਰਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਰਜਾ ਨੇ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਕਈ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹੈਕ ਕਰਕੇ ਗੁਪਤ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।



# ਦੋਆਬੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਮਾਝੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦਾ ਬੁਖਾਰ



ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ :: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋਆਬਾ ਖਿੱਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਮਾਝੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦਾ ਬੁਖਾਰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ (ਸਟੱਡੀ) ਵੀਜ਼ਾ ਲਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਝੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਆਇਲਟਸ ਕੋਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰਾਂ ਅਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਆਈਲਟਸ ਸੈਂਟਰਾਂ ਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਬੋਰਡ ਤੇ ਬੈਨਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧਤ ਸੈਂਟਰਾਂ ਤੇ ਆਉਟਲੈਟਸ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 76 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ,

‘ਮੇਰਾ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਪਿਛਲੇ 15 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ 'ਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਦਿਲ ਵੀ ਦੁਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵੇਖ ਕੇ ਤਸੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਛੋਟਾ ਪੁੱਤਰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਂਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਪੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਹੁਣ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਆਇਲਟਸ ਕੋਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ‘ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਡਿਗਰੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ 12ਵੀਂ ਪਾਸ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਕਿਤੇ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਸੰਸਥਾਨਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਔਖ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਬਹੁਤੇ ਭਾਰਤੀ ਬੱਚੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਸੈਟਲ ਹੋਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਇੱਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਪਸੰਦ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ 20 ਸਾਲਾ ਪੁਨੀਤ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ - ‘ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਹਨ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਹੀਂ ਕਰਲੀ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹੰਬਰ ਕਾਲਜ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਲੱਚਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੈਟਲ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗਾ? ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਚਾਹਵਾਨ ਮਨਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਜ਼ 'ਚ ਬਹੁਤ ਲਚਕਦਾਰ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਥੇ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਧਨ ਕਮਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਕਨਸਲਟੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨੂੰ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਵੀਜ਼ਾ ਨੀਤੀ ਵਧੀਆ ਹੈ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੁਝ ਨਰਮ ਹੈ।

# ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਮ ਲੋਕ ਹੋਏ ਲਾਮਬੰਦ ਹੱਥੀਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਵਾਏ 100 ਤਸਕਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਐਨਫੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ 94 ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤੇ 100 ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਪਿੱਛੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤਸਕਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ



ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਖ਼ਰ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਖੁਫ਼ੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਐਸਐਸਪੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਈ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਡਿਫ਼ਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੱਸਿਆ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ 5400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਵਾਈਆਂ, 600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੀਕੇ ਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਮਾਅਰਕੇ ਦੀਆਂ 60 ਸ਼ੀਸ਼ੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਸਐਪੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ

ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ‘ਜਾਅਲੀ ਹੋਰੋਇਨ’ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਐਸਐਸਪੀ ਪਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋਏ 265 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਵਾਈ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ (98882-00062) ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਖੁਫ਼ੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

## ਚੋਟੀ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਵੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

2002 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਖੇਡਿਆ ਅਤੇ ਚਾਰ ਗੋਲ ਕੀਤੇ



ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ 1998 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਖੇਡਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਅਹਿਮ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ। ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਲਈ 2002 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਖੇਡਿਆ ਅਤੇ

ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲਤ ਲਾਉਣ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸੋਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਨੇ ਹਾਕੀ ਦੇ 88 ਮੈਚ ਖੇਡੇ ਹਨ। ਢਿੱਲੋਂ ਦਾ ਭਰਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਵੀ ਹਾਕੀ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਖਿਡਾਰੀ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਸਨੇ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਹੈ। ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ 'ਚ ਬਤੌਰ ਐੱਸ ਪੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ। ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਆਚਮਪੁਰ ਤੋਂ ਥਾਣੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਦਲਜੀਤ ਢਿੱਲੋਂ ਜਲੰਧਰ ਦਾ ਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਦੇ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ 'ਚ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਥੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਨੇ ਗਰੀਬ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਕੀ ਦੀ ਟਰੈਨਿੰਗ ਦੇਣ ਲਈ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਹਾਕੀ ਐਕੈਡਮੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ 1993-94 'ਚ ਬਤੌਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪੁਲਿਸ 'ਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਡੀਐੱਸਪੀ

ਚਾਰ ਗੋਲ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਢਿੱਲੋਂ ਦਾ ਭਰਾ ਬਲਜੀਤ ਢਿੱਲੋਂ ਟੀਮ ਦਾ ਕਪਤਾਨ ਸੀ। ਦਲਜੀਤ ਨੇ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀ, ਏਸ਼ੀਅਨ ਗੇਮਜ਼, ਸੁਲਤਾਨ ਅਜ਼ਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਕੱਪ 'ਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਯੂਰੋਪ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦੌਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਲਈ ਮੈਚ ਖੇਡਿਆ।

ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਲੜਕੀ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਐਕੈਡਮੀ ਫਿਲੌਰ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਨੀਤਾ ਪੁੰਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਪਿੱਛੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2) (ਬੀ) ਤਹਿਤ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਸਮੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਦੋਸ਼ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਲਾਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਹਨ।

## ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ : ਰਾਜਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਿਪਾਹੀ ਹਾਂ'

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਆਉਟ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਮੋਗਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਰਾਜਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਭੱਜਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਖ਼ਦਸ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਆਈ.ਜੀ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਨੂੰ ਸੋਮਵਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ 9 ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਹੈੱਡ ਕੁਆਰਟਰ ਉੱਤੇ ਸੌਂਪਣ ਜਾਣਗੇ।



ਮਿਲਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਦਾ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਇੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਿਪਾਹੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਭੱਜ ਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਆਪਣਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਮੈਂ ਆਈ.ਜੀ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਨੂੰ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਹੈੱਡ ਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿਆਂਗਾ। ਜਦ ਤੱਕ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਕੀਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ ਦਈਏ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਪਿੱਛੋਂ ਇਹ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਜਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਜੀਤ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢੋਂ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜਜੀਤ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

## ਰਾਜਜੀਤ ਖਿਲਾਫ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਐਸਐਸਪੀ ਰਾਜਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਲੇ ਦੀ ਹੱਡੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਐਸਐਸਪੀ ਰਾਜਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਨਾ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਹਿੱਲਜੁਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਕਿਉਂ ਸੀ? ਹਾਸਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਖਿਲਾਫ ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ 2015 ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੂਐਡ ਮੁਹਾਲੀ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ 'ਚ ਐਸਐਸਪੀ ਰਾਜਜੀਤ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ

ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਐਫਆਈਆਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਰਾਜਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਸੀ। ਐਫਆਈਆਰ ਮੁਤਾਬਕ ਕੁਝ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਲੈਬ ਸਟਾਫ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਫੜੇ ਗਏ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਕੈਮੀਕਲ ਪਰਖ ਵਿੱਚ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਹਾਸਲ ਕਰਨ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਐਫਆਈਆਰ ਮੁਤਾਬਕ ਸੂਹ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਲੈਬ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਸੀ ਤੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰਾਜਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਅਦਾ ਮਾਫ਼ ਗਵਾਹ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਣ ਦੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਹਨ।

# ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ? ਨਸ਼ੇੜੀ ਕਿਹੜਾ !



**‘ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਭਖਾਈ ਸਿਆਸਤ**

ਧਰਮਸ਼ੋਤ ਨੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਜਤਾਈ ਹਮਦਰਦੀ



ਪਟਿਆਲਾ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸ਼ੋਤ ਨੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਤੇ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਮਜੀਠੀਆ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਨਿਬੇੜ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਵਾ ਲਵੇ। 2019 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਧਰਮਸ਼ੋਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪੱਕੀ ਸੀਟ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਅੰਤਰ ਤੋਂ ਪਾਈ ਸੀ ਤੇ ਅੱਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ ’ਤੇ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਤਵਾ ਦੇਣਗੇ। ਨਾਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸ਼ੋਤ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦੋ ਸੌ ਰੁਪਏ ਵਧਾਉਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਧਰਮਸ਼ੋਤ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਣਕ ਤੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਰੇਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗੁਰੂ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ : ਹਰਸਿਮਰਤ



ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਹ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਪਿਰਤ ’ਤੇ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਰਸਿਮਰਤ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 70 ਡੀਸੀਟੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇੜੀ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰਸਿਮਰਤ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ’ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫੋਲੂ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਝੂਠੀ ਸਹੂ ਖਾਧੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਂ ਇੰਨੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਸ਼ੇ ’ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਸਿਰਫ ਨਸ਼ਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਨਸ਼ਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰਸਿਮਰਤ ਨੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਧਾਏ ਜਾਣ ’ਤੇ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨ ਪੱਖੀ ਹੈ।

## ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਦੌੜ ’ਤੇ ਸੀਚੇਵਾਲ ਨੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ

ਜਲੰਧਰ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ ਆਮ ਬੰਦਾ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਲੀਡਰ ਆਪਣੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਦੀ ਥਾਂ ਨਸ਼ਾ ਰੋਕਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ। ਕਾਂਗਰਸ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੀਡਰ ਆਪਣਾ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ’ਤੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਾਉਣ ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ ਮਰਿਆ ਇੱਥੇ

ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖੀ ਹੈ। ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ’ਚ ਅੱਜ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਸੀਚੇਵਾਲ



ਮੁੱਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕਹਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਸੰਤ ਸੀਚੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇੜੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ’ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ’ਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੀ ਹੈ।

## ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸੁਖਪਾਲ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ‘ਡੋਪ’ ਟੈਸਟ

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਅੱਜ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਭੁਲੱਥ ਵਿਖੇ ਆਪਣਾ ‘ਡੋਪ’ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਦਾ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕਲੀਅਰ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਚਰਚਾ ਫੜ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਹਿਰਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਭੁਲੱਥ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ

ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਟੈਸਟ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ‘ਆਪ’ ਨੇਤਾ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਝੁੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾ ਕੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟਾਂ ਵੱਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅੱਜਮ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ। ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਲਕਾ ਭੁਲੱਥ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।



## ਬੈਂਸ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰੈਲੀ ’ਚ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਕੈਪਟਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੋਰਚਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਆਤਮ ਨਗਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰੈਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ 200 ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਬੈਂਸ ਨੇ ਖੂਬ ਰਗੜੇ ਲਾਏ। ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਛਾਲ ਕੇ

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਸੋਧਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਧਿਆਏ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਤੇ ਡੀਜੀਪੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ’ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।



# ਰੈਂਸਤਰਾ 'ਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਮੌਤ

ਕੰਸਾਸ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੰਸਾਸ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ 'ਚ ਇਕ 26 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਵਾਰੰਗਲ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਕੰਸਾਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਮਿਸੂਰੀ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ਰਤ ਕੱਪੂ ਵੱਜੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਸਾਸ ਦੇ ਇਕ ਰੈਂਸਤਰਾ 'ਚ ਕੁਝ ਅਣਪਛਾਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰੇਆਮ ਫਾਈਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ 'ਚ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ 5 ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਸੰਦੀਪ ਨੇ



ਕਿਹਾ ਕਿ, 'ਮੇਰਾ ਭਰਾ (ਸ਼ਰਤ ਕੱਪੂ) ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ 'ਚ ਪੂਰੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਮਿਲਣ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੰਸਾਸ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਸਾਨੂੰ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਅਣਪਛਾਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ 'ਚ ਉਹ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਦਿਨ ਹੈ।' ਫਿਲਹਾਲ ਪੁਲਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਥੇ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਰੰਗਲ 'ਚ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਮਾਤਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲਾ ਛਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵੇ. ਆਈ. ਰਾਮਾਰਾਵ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

# ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੀ

## ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਾਂਗਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ : ਟਰੰਪ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਹੜਾ ਬੈਂਚ ਨਾਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਗਰਮੀ 'ਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਬਲਕਿ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਚੁਣਨਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ (ਰਿਟਾਇਰ) ਜੱਜ ਐਂਥਨੀ ਕੈਨੇਡੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੰਪ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਮੁਤਾਬਕ ਟਰੰਪ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 7 ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ 'ਚ



ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਅਮੂਲ ਥਾਪਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੈਨੇਡੀ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

# ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ 2,13,000 ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ, 4 ਫੀਸਦੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਦਰ



ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਚ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਦਰ 'ਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜੁੜਨਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ 'ਚ 2,13,000 ਨਵੇਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜੋ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਦਰ 0.2 ਫੀਸਦੀ ਵਧ ਕੇ 4

ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕਿਰਤੀ ਬਲ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਧ ਕੇ 62.9 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਉਥੇ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਧ ਕੇ 66 ਲੱਖ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਥਿਤੀ ਸਥਿਰ ਰਹੀ। ਜਿਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਸੰਖਿਆ ਵਧੀ ਉਥੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਵੀ ਵਧੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਬਲ 'ਚ ਆਉਣਾ ਇਕ ਉਮੀਦ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ਾਰ 'ਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੈ।

# ਅਫਵਾਹ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਟਵਿਟਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ, 7 ਕਰੋੜ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤੇ ਬੰਦ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਟਵਿਟਰ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ 70 ਮਿਲੀਅਨ (7 ਕਰੋੜ) ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟਵਿਟਰ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਅਫਵਾਹ ਫੈਲਾਉਣ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਸਿੰਗੂਆ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਆਸੀ ਦਬਾਅ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਵਿਟਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤੇ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲਈ ਟਵਿਟਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੱਦੀ ਪੋਸਟ ਤੇ ਅਫਵਾਹ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਕਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦੀ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਰੇਪ ਦੀ ਧਮਕੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੀ ਆਏ ਦਿਨ ਟੋਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਬੁਲਾਰਨ ਪ੍ਰਿੰਕਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦੀ



ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਰੇਪ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਵਿਟਰ 'ਤੇ ਫਰਜ਼ੀ ਅਕਾਊਂਟ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਥੇ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਿਮ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਿਵਾਦ 'ਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੂੰ ਜੰਮ ਕੇ ਟੋਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵ੍ਹਾਟਸਐਪ ਲੈ ਰਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਆਮ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਏ ਮੈਸੇਜ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਲਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲ ਕਰਕੇ ਉਸ

ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਭੀੜ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਥੇ ਵ੍ਹਾਟਸਐਪ 'ਤੇ ਆਇਆ ਇਕ ਗਲਤ ਮੈਸੇਜ ਇਕ ਗਲਤ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਭਰੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤੱਕ 27 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤੇ ਭੀੜ ਖੁਦ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

# ਫੇਸਬੁੱਕ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਮਾਰਕ ਜੁਕਰਬਰਗ ਬਣੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਤੀਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀ



ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੇ ਸਹਿ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮਾਰਕ ਜੁਕਰਬਰਗ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਤੀਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਬਲੂਮਬਰਗ ਬਿਲੀਨੀਅਰਸ ਇਨਡੈਕਸ ਮੁਤਾਬਕ ਜੁਕਰਬਰਗ ਨੇ ਵਾਰੇਨ ਬਫੇਟ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਾਰੇਨ ਬਫੇਟ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਫਲ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ

ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਬਰਕਸ਼ਾਇਰ ਹੈਥਵੇ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਇਨਡੈਕਸ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਦੋ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰਕ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ, ਈ-ਕਾਰਮਰਸ ਕੰਪਨੀ ਅਮੇਜ਼ਾਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਜੈਫ ਬੇਜੋਸ ਕੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਬਿਲ ਗੇਟਸ। ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਚ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ 2.4 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਇਜ਼ਾਫੇ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਮਾਰਕ ਦੀ ਕਮਾਈ

ਵਧੀ ਹੈ। ਬਲੂਬਰਗ ਦੇ ਇਨਡੈਕਸ ਮੁਤਾਬਕ 34 ਸਾਲਾ ਮਾਰਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਰੇਨ ਬਫੇਟ ਤੋਂ 2536.4 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ 'ਚ ਮਾਰਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 8160 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ (5.55 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਹੈ। ਬਲੂਬਰਗ ਇਨਡੈਕਸ 'ਚ ਇਕ ਹੋਰ ਹੋਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 5 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਡਾਟਾ ਲੀਕ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ 15 ਫੀਸਦੀ ਡਿੱਗ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਂਜ਼ੀਓਨ ਡਿੱਗ ਕੇ 7ਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ 'ਚ ਫੇਸਬੁੱਕ ਨੇ ਡਾਟਾ ਲੀਕ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਵਧਿਆ ਤੇ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਚ ਵੱਡਾ ਉਛਾਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

# ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਹੀਂ : ਰੂਸ



ਮਾਸਕੋ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਰੂਸ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸਰਗੇਈ ਲਾਵਰੋਵ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 2015 ਦੇ ਈਰਾਨ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਰੂਸ ਦੀ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰ 'ਚ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਖਬਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਲਾਵਰੋਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ

ਦੇ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਲੱਭਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ 'ਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਖਟਾਸ ਆ ਗਈ। ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ 16 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੇਲਸਿੰਕੀ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਚ ਕਈ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ 'ਚ ਆਈ ਖਟਾਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

# ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

# ਟਰੰਪ-ਪੁਤਿਨ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਘੱਟ ਸਕਦੇ ਤਣਾਅ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਦੂਤ



ਸਿਓਲ/ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਇਕ ਪੌਂਪਿਓ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਸਥਾਰ 'ਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੰਗਾਪੁਰ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ

3 ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਚੱਲੀ, ਅਜੇ ਇਹ ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੌਂਪਿਓ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਿਓਂਗਯਾਂਗ 'ਚ ਰੁਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬੈਠਕ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਜਨਤਾ ਲਈ ਇਕ ਅਲਗ ਅਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਅਜੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਯਤਨ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ 'ਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ।



ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਰੂਸ 'ਚ ਨਿਯੁਕਤ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਦੂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੇਲਸਿੰਕੀ 'ਚ 16 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬੈਠਕ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਬਣਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤਣਾਅ ਦੂਰ ਕਰੇਗੀ। ਰੂਸ 'ਚ ਨਿਯੁਕਤ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਦੂਤ ਜਾਨ ਹੰਟਸਮੈਨ ਨੇ ਇਸ ਬੈਠਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੇਲਸਿੰਕੀ 'ਚ 16 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ-ਰੂਸ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਕਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਗੇ। ਹੰਟਸਮੈਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੇਲਸਿੰਕੀ 'ਚ ਟਰੰਪ, ਪੁਤਿਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2-ਪੱਖੀ ਬੈਠਕ ਹੋਵੇਗੀ।

## ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਕ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਚੁਨਾ



ਨਿਊਯਾਰਕ (ਭਾਸ਼ਾ)- ਸਾਲ 2010 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਸੇਵਾ ਵਲੋਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਲੋਡੀ ਲਿਬਰਟੀ ਦੀ ਲਾਸ ਵੇਗਸ ਸਥਿਤ ਕੁਦਰਤੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲਾ ਇਕ ਸਟੈਂਪ ਛਾਪਣ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਡਾਕ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਕਾਪੀਰਾਈਟ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਚੁਨਾ

ਲੱਗ ਗਿਆ। ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਇਕ ਖਬਰ ਮੁਤਾਬਕ 2010 ਵਿਚ ਸਟੈਂਪ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੰਮ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਕ ਸੇਵਾ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਲਾਸ ਵੇਗਸ ਸਥਿਤ ਲੋਡੀ ਲਿਬਰਟੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਟੈਚੂਆ ਫ ਲਿਬਰਟੀ ਮੰਨ ਲਿਆ। ਦਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਫੈਡਰਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਾਪੀਰਾਈਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਲਾਕਾਰ ਰਾਬਰਟ ਡੇਵਿਡਸਨ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਲਾਸ ਵੇਗਸ ਵਿਚ ਨਿਊਯਾਰਕ-ਨਿਊਯਾਰਕ ਕੈਸੀਨੋ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।

## ਈਰਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਰੁੱਧ

ਵਿਆਨਾ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਸਾਲ 2015 'ਚ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਗਲੋਬਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਚ ਤਹਿਰਾਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨਾਲ 3 ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਉਣਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਈਰਾਨ ਨਾਲ 2015 'ਚ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਸਮੇਤ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 2015 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਤੇਲ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਊਰਜਾ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ



ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਵਿਆਨਾ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸੰਯੁਕਤ ਟੀਚੇ 'ਤੇ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਿਆਨਾ 'ਚ ਹੀ 3 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਬਿਆਨ 'ਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਮੁਹਿੰਮਦ ਜਾਵੇਦ ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਹੋਰ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ

## ਡਰੱਗ ਦਾ ਕਸ਼ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਮਾਂ ਨੇ ਵੇਚਿਆ ਪੁੱਤ



ਕਾਰਪਸ ਕ੍ਰਿਸਟੀ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਟੈਕਸਾਸ 'ਚ ਇਕ ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡਰੱਗ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ 7 ਸਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਵਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ 'ਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਟੈਕਸਾਸ ਦੇ ਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਕਾਰਪਸ ਕ੍ਰਿਸਟੀ ਦੀ 29 ਸਾਲਾ ਐਸਮੇਰਾਲਡਾ ਗਾਰਜਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਚ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਇਕ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਖਬਰ ਮੁਤਾਬਕ ਔਰਤ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਵਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ 'ਚ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਗਾਰਜਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਸ਼ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਡਰੱਗ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਾਰਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਗਾਰਜਾ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਬੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਚਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

## ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਚੀਨ ਨੇ ਘਟਾਇਆ ਟੈਕਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਾਲੇ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖਾਸਕਰ ਚੀਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ

ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਚੀਨ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਚ ਲਿਊਕੀਮੀਆ ਤੋਂ ਜੂਝ ਰਹੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੈਂਸਰ ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੀਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਲੇ ਤਕ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਮਾਰਕੀਟ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ



ਨਾਲ ਲਾਇਸੈਂਸ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਚੀਨ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਕਰੀਬ 40 ਲੱਖ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਚੀਨੀ ਲੋਕ ਹਰ ਸਾਲ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਕੈਂਸਰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਚੀਨ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਚੀਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ 'ਚ ਕਮੀ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਵਿਰੋਧੀ ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਚੰਗੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣਗੇ।'

## ਉਬੇਰ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਈਡਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੈਂਪਟਨ 'ਚ ਮਿਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ

ਬਰੈਂਪਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਉਬੇਰ ਤੇ ਲਿਫਟ ਵਰਗੀਆਂ ਰਾਈਡਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰੈਂਪਟਨ 'ਚ ਆਪਰੇਟ ਕਰ ਸਕਣਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਕਾਉਂਸਲ ਵਲੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 27 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਈ ਕਾਉਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਮੋਬਾਈਲ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਬਾਏਲਾਅ 'ਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਨਵੀਂ ਪਰਸਨਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਪੀਟੀਸੀ) ਵੀਕਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਕੈਟੇਗਰੀ ਨੂੰ ਇਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਰਾਈਡਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਿਟੀ 'ਚ ਆਪਣਾ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਬਾਇਲਾਅ ਤਹਿਤ ਪੀਟੀਸੀ ਨੂੰ ਸਾਲ ਦੀ 20,000 ਡਾਲਰ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਹਰੇਕ ਰਾਈਡ ਪਿੱਛੇ 30



ਸੈਂਟ ਸਿਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਪੀਟੀਸੀ ਤਹਿਤ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਬਾਇਲਾਅ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ

ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਡਰਾਈਵਰ ਤੇ ਗੱਡੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਰਿਕਾਰਡ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੇਅਰ ਲਿਡਾ ਜੈਫਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਥਾਨਕ ਬਾਸ਼ਿੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਫਲੈਕਸੀਬਲ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਸਿਟੀ 'ਚ ਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮ ਸਕਣ। 2016 'ਚ ਕਾਉਂਸਲ ਨੇ ਉਬੇਰ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਈਡਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਸਕੇ।

# ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਿਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਬ੍ਰਿਟੇਨ 'ਚ ਬਣੇਗਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਜੁੜਵਾ ਸ਼ਹਿਰ

ਲੰਡਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਈਸਟ ਇੰਗਲੀਆ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਬੇਟਫੋਰਡ। ਨਾਰਫਲਾਕ ਕਾਉਂਟੀ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਿਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਜੁੜਵਾ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੇਟਫੋਰਡ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਿਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਥਾਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 125ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ 2 ਹਫਤੇ ਤਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਆਯੋਜਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਜਾਊ ਖੇਤੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਰਾਦਾਂ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਉੱਝ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਤੇ ਲੇਖਿਕਾ ਸੀਮਾ ਆਨੰਦ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੇਟਫੋਰਡ ਦਾ ਐਵਨਫੀਲਡ ਮੈਨਰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਖਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਥਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਦੇ ਲੋਕ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।



ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਦਿਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬੇਟਫੋਰਡ ਆ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਇਤਫਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕੰਪਨੀ ਬਾਗ 'ਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੱਧ 'ਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਿਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਤੇ ਦਿਲੀਪ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਪੀਟਰ ਬੈਂਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਟਫੋਰਡ ਤੋਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਤੇ ਇਥੇ ਹੀ ਉਹ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਨਿਦੇਸ਼ਕ ਇੰਡੀ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਿਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਹੈ, ਉਨੀ ਹੀ ਬੇਟਫੋਰਡ ਲਈ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗਾ।

# ਅਮੂਲ ਥਾਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਦੌੜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਆਖਰੀ ਤਿੰਨ 'ਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸਥਾਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਅਮੂਲ ਥਾਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਬਣਨ ਦੀ ਦੌੜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ 3 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ 'ਚ ਟਰੰਪ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨਗੇ। ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਐਲਾਨ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਸਟਿਸ ਐਂਥਨੀ ਕੈਨੇਡੀ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵਾਂ ਜੱਜ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੈਨੇਡੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਮੁਤਾਬਕ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਛੋਟੀ ਕਰ ਕੇ ਸਿਰਫ 3 ਨਾਮ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬ੍ਰੇਟ ਕਾਵਾਨਾਹ, ਅਮੀ ਕੋਨੀ ਬੈਰੇਟ ਅਤੇ ਰੋਮੈਂਡ ਕੇਥਲੇਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਟਰੰਪ ਦੀ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆਖਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਇਹ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਜਦ ਟਰੰਪ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਮਗਰੋਂ ਥਾਪਰ



ਇਸ ਦੌੜ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਲ 2016 'ਚ ਜੱਜ ਐਂਟੋਨਿਨ ਸਕਾਲਿਆ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਥਾਪਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਖੀਰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਨੀਲ ਗੋਸਰਚ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਮੈਂ ਐਤਵਾਰ ਤਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਾਂਗਾ।" ਟਰੰਪ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਾਈਕ ਪੋਂਸ ਨਾਲ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

# ਅਮਰੀਕਾ : ਡਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਘਿਰੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਖੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਅਸਤੀਫਾ



ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਖੀ ਸਕਾਟ ਪਰੁਟ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਰਾਬ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਘਿਰੇ ਰਹੇ ਸਕਾਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪ ਕੀਤਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ, "ਮੈਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਭਾਲ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੋਂ ਸਕਾਟ ਪਰੁਟ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਸਵਿਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।" ਇਸ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸਕਾਟ ਪਰੁਟ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹੁਣ ਰੋਕ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਸਕਾਟ

ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੀਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਕਾਟ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਕਾਫੀ ਲੰਬੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਸਕਾਟ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਫ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, "ਏਜੰਸੀ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਕਾਟ ਨੇ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਰਹਾਂਗਾ।" ਟਰੰਪ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਪ-ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕੋਲਾ ਲਾਬਿਸਟ ਐਂਡਰੀਊ ਵੀਲਰ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, "ਐਂਡੀ ਸਾਡੇ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਚਿਰ ਅਸਥਾਈ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ।"

ਨਿਊਯਾਰਕ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਓਰੇਗਨ ਵਿਖੇ ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਦੀਵਾਨਾਂ 'ਚ ਅਮਰੀਕਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਹੋਏ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਹਰ ਆਈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਰੰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜੇਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਕੌਮ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ 'ਤੇ ਵੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਭ ਨੇ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾਨ ਪਰਾਫਿਟ ਸੰਸਥਾ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਲਾਅ ਲੈਬ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸੈਰਿਡਨ ਜੇਲ 'ਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁੱਲ 52 ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਬੰਦ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।



ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਿ ਮਸਲਾ ਕਾਫੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੱਜ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀ ਵਕੀਲ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਓਰੇਗਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਗ਼ਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ

ਦੇ ਉੱਘੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਨ, ਨੇ ਧਰਨੇ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਭਾਰ ਕੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਗ਼ਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ 'ਚੋਂ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਰੇਨੂ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇਜਾ ਅਤੇ ਹਨੂਮਾਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਕੀਲ ਰੁਬੀ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

# ਪਾਕਿ : ਡਿਸਟਾਚਾਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦਾ ਜਵਾਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਦੇ ਜਵਾਈ ਕੈਪਟਨ ਸਫਦਰ ਨੂੰ ਓਪੀ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉੱਧਰ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਮਰੀਅਮ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਪਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਮਰੀਅਮ ਅਤੇ ਜਵਾਈ ਮੁਹੰਮਦ ਸਫਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਸਟਾਚਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 19 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਬਿਊਰੋ (ਐੱਨ.ਏ.ਬੀ.) ਨੇ ਸ਼ਰੀਫ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤ



ਮੰਤਰੀ ਇਸਹਾਕ ਡਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਡਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਪਨਾਮਾ ਪੇਪਰਸ ਲੀਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਸਮੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਬੇਟਿਆਂ ਹਸਨ ਅਤੇ ਹੁਸੈਨ ਨਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਡਿਸਟਾਚਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਲਿਪਤ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਮਰੀਅਮ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟਿਆਂ ਨੂੰ ਭਗੌੜਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦਾ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

# ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਨੇ ਕੱਢੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮੈਟ, ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕੀਤੀ ਨਿੰਦਾ

ਲੰਡਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ: ਈਰਾਨ ਨੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡ 'ਚੋਂ ਆਪਣੇ 2 ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਅਖਬਾਰ ਏਜੰਸੀ ਆਈ. ਆਰ. ਐੱਨ. ਏ. ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਈਰਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਈਰਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਬਹਿਰਾਮ ਕਾਸਮੀ ਨੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਦੂਤਘਰ ਦੇ 2 ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਰਚਨਾਤਮਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।



ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਰਾਨ ਕੋਲ ਇਸ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।



# ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਸਹਿਰ ਫਿਲਾਡੇਲੀਆ

ਲੌਗਵੁੱਡ ਗਾਰਡਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅੱਠ ਵਜੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਫੋਲਡਿੰਗ ਕੁਰਸੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਈਆਂ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਈਡ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਥਾਂ ਜਨਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਵਲੰਟੀਅਰ ਸਨ। ਕੋਈ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਵਧੀਆ ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਚੱਲੀ। ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਰੰਗਦਾਰ ਫੁਹਾਰੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਕੋਈ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਜਾਂ ਖਿਲਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।



ਅਮਰੀਕਾ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀਆਂ-ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਸੁਣਦੇ ਸਾਂ। ਚੰਗਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੋਂ ਦਾ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਰਾਈ ਪੱਖੋਂ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਭਾਰਤ ਜਿਹੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੀਆਂ ਤੇ ਪੱਧਰੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮਜ਼ਾਲ ਏ ਲਾਗਿਓਂ ਕੋਈ ਮਿੱਟੀ-ਘੱਟਾ ਉੱਡਦਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ ਦਿੱਸਦਾ ਹੋਵੇ। ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਪਾਸਿਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਕੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਘਾਹ ਫੈਲਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੜਕਾਂ, ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਲੱਗੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪੱਤੇ ਸਰਦੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਬਦਲਦੇ ਹਨ। ਹਰੇ ਦੀ ਥਾਂ ਪੀਲੇ-ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਪੱਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਬਖ਼ਸ਼ਦੇ ਹਨ। ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਹਰੇ ਪੱਤੇ ਆਪੇ ਹੀ ਝੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਟਰੈਫਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਭ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਲੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਕੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਚਲਾ ਜਾਏ। ਕੋਈ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਛਾੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਾਰੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਸੜਕ ਤੋਂ ਮੁੜਨ ਲਈ ਐਗਜ਼ਿਜ਼ਟ ਦਾ ਬੋਰਡ ਲੱਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬੋਰਡ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਭਣੇਵੇਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਭੇਜ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਟੇਟ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫਿਲਾਡੇਲੀਆ ਦੇ ਕਸਬੇ ਵੈੱਸਟ ਚੈਸਟਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣਵਾ ਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚੇ। ਫਿਰ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫਰੈਂਕਫਰਟ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਆ ਉਤਰੇ। ਫਰੈਂਕਫਰਟ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਵੀ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਤੇ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫਿਲਾਡੇਲੀਆ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਅੱਗੋਂ ਸਾਡਾ ਭਣੇਵਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਹ ਅਤਿ ਖੂਬਸੂਰਤ ਉੱਚੀਆਂ-ਨੀਵੀਆਂ ਪਰ ਸਾਫ਼-ਪੱਧਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਵਾਲਾ ਪਹਾੜੀਨੁਮਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ।

ਚੁਫ਼ੇਰੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ, ਹਰੇ ਘਾਹ ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਬੂਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਕਸਬਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਢਾਲਵੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮੰਜ਼ਿਲੇ ਘਰ ਸਨ। ਇਹ ਬਾਹਰੋਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਝੱਪੜੀਆਂ ਜਾਪਦੇ ਸਨ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੇ ਸਜੇ-ਸੰਵਰੇ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਘਰ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਬਣੇ ਸਨ। ਹਰੇਕ ਘਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬੇਸਮੇਂਟ ਹੈ। ਪੌੜੀਆਂ ਤੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਧ ਤੋਂ ਕੰਧ ਤੀਕ ਨਰਮ ਗਲੀਚੇ ਵਿਛੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਹਰ ਥਾਂ ਸੀ। ਬਿਜਲੀ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਰਤਨ ਧੋਣ ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਸੁਕਾਉਣ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਜਾਨਵਰਾਂ-ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਭਣੇਵੇਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਾਗੇ ਇੱਕ ਸਰੀਏ ਦੇ ਢਾਗੇ ਨਾਲ ਦੋ ਸੁਰਾਹੀਆਂ ਲਟਕਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੰਛੀਆਂ ਲਈ ਦਾਣਾ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਛੀ ਉੱਥੋਂ ਦਾਣਾ ਚੁਗਣ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਲੌਗਵੁੱਡ ਗਾਰਡਨ ਦੇਖਣ ਗਏ। ਇਸ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਟਿਕਟ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਨ 1919 ਤੋਂ 1921 ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਇਹ ਬਾਗ ਤਕਰੀਬਨ 1077

ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਂਦੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਵੀਹ ਹਾਲ ਕਮਰਿਆਂ ਵਰਗੇ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਊਸਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਬੂਟੇ ਹਨ। ਅਨੇਕਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਕਟਸ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਸੀ। ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਤੇ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਦੋਵੇਂ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ

ਸੀ। ਕਾਰਾਂ ਵੀ ਬੜੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੇ ਵੀ ਹੌਰਨ ਨਹੀਂ ਵਜਾਇਆ। ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਕਾਰਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪਾਰਕ ਖਾਲੀ ਕਰ ਗਈਆਂ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਫਰੈਂਕਲਿਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਭਾਵ ਸਾਇੰਸ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦੇਖਣ ਗਏ। ਇਹ ਫਿਲਾਡੇਲੀਆ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਹੈ। ਇਧਰ ਉੱਚੀਆਂ-ਉੱਚੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਸਨ। ਇਹ ਅਜਾਇਬਘਰ ਮਹਾਨ ਵਿਗਿਆਨੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਛੱਤ ਨਾਲ ਲਟਕਾਇਆ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੈਂਡੂਲਿਮ ਦੇਖਿਆ। ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਮਾਡਲ ਸਨ। ਕੋਲੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਇੰਜਣ, ਕੱਪੜੇ ਸਿਊਣ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ ਆਦਿ ਦੇ ਖੋਜੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਿਮਾਗੀ ਪਹੋਲੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਖੇਡਾਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਛੱਤ ਉਪਰਲੇ ਟੈਲੀਸਕੋਪ ਰਾਹੀਂ ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ, ਗ੍ਰਹਿ, ਗਲੈਕਸੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਅਜਾਇਬਘਰ ਦੇਖ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਗਏ। ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਨਰਸਰੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਗਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਉਗਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਨਾਲ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਫਲ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਚਾਰ ਗੁਣਾਂ ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਗੰਢੇ, ਟਮਾਟਰ, ਸੇਬ, ਚੀਕੂ, ਆੜੂ, ਕੀਵੀ ਦੇਖੇ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਹੋਵੇ ਕੇਵਰਨਜ਼ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕੇ। ਇੱਥੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰ 'ਸੀਕਰੇਟ ਕੇਵਰਨ ਤੇ ਵਾਟਰ ਫਾਲ' ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਡੂੰਘੀ ਤੇ ਲੰਬੀ ਗੁਫਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਬਨ 130



ਲੌਗਵੁੱਡ ਗਾਰਡਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅੱਠ ਵਜੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਫੋਲਡਿੰਗ ਕੁਰਸੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਈਆਂ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਈਡ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਥਾਂ ਜਨਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਵਲੰਟੀਅਰ ਸਨ। ਕੋਈ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਵਧੀਆ ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਚੱਲੀ। ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਰੰਗਦਾਰ ਫੁਹਾਰੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਕੋਈ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਜਾਂ ਖਿਲਾਰਾ ਨਹੀਂ ਪੌੜੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਬਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ। ਸਭ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਗਾਈਡ ਕੁੜੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਹੀ ਸੀ। ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਬੱਤੀਆਂ ਵੀ ਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪੌੜੀਆਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਸਿੱਧਾ ਰਸਤਾ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬਾ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਵਾਟਰ ਫਾਲ ਸੀ। ਇਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਆਬਜ਼ਾਰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ। ਇਉਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਆਏ। ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਵਾਪਸ ਘਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ। ਇਸ ਹਰੇ-ਭਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ

# ਨਕਲੀ ਦਾੜੀ-ਮੁੱਛਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ ਫੋਟੋਆਂ ਪਾਉਂਦਾ ਸੀ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਬਾਬਾ



ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਸੋਮਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਸ ਦੀ ਜੁਆਇੰਟ ਟੀਮ ਨੇ ਸੈਕਟਰ-43 ਬਸ ਅੱਡੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਬੋਚ ਲਿਆ। ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਛਿਪਾਉਣ ਲਈ ਦਾੜੀ ਕੱਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਿਸਟਲ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਇਕ 310 ਬੋਰ ਦੀ ਬੰਦੂਕ, ਕਾਰਤੂਸ, ਦੋ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ, ਦਾੜੀ ਅਤੇ ਟੋਪੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਰਪੰਚ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ 'ਚ ਅਤੇ ਮੋਹਾਲੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਪਰਮੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਲੱਝੀਦਾ ਸੀ। ਸੈਕਟਰ 36 ਥਾਣਾ ਪੁਲਸ ਨੇ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਉਰਫ ਬਾਬਾ ਖਿਲਾਫ ਆਰਮਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸੋਮਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ 12:25 ਮਿੰਟ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਵਿਫਟ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਐੱਚਆਰ 04ਜੀ 0834 ਸੈਕਟਰ 43 ਬਸ ਅੱਡੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸੜਕ 'ਤੇ ਆਈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁਲਸ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪੱਥਰ ਮਾਰੇ। ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਭੱਜਣ ਲਈ ਗੱਡੀ ਪਿੱਛੇ ਕਰਨ ਲਗਾ ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਕ੍ਰਾਈਮ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਮਨਜੋਤ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਸਵਿਫਟ ਗੱਡੀ ਟਕਰਾਕੇ ਰੁਕ ਗਈ। ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਉਤਾਰਿਆ ਅਤੇ ਪਿਸਟਲ ਨਾਲ ਦੋ ਫਾਇਰ ਕਰਕੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਡੀਐੱਸਪੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ, ਜਿਸ 'ਚ ਇਕ ਗੋਲੀ ਉਸਦੇ ਪੱਟ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲਹੁਲਹੁਾਨ ਹੋਕੇ ਸੜਕ 'ਤੇ ਡਿਗ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਦਬੋਚ ਕੇ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਲੈਕੇ ਗਏ। ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੀਜੀਆਈ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੀਜੀਆਈ 'ਚ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਆਈਸੀਯੂ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਟੀਮ ਦੇ ਪਹਿਰੇ 'ਚ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਪੀਜੀਆਈ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਹੀ ਪੁਲਸ ਜਾਂਚ 'ਚ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ

ਕਿ ਜੇ ਸਵਿਫਟ ਗੱਡੀ ਗੈਂਗਸਟਰ ਕੋਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਸਥਿਤ ਨਾਰਾਇਣਗੜ੍ਹ 'ਚ ਲਾਈਸੈਂਸ ਅਥਾਰਿਟੀ ਤੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਈ ਹੈ। ਗੱਡੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਟੀਮ ਹੁਣ ਗੱਡੀ ਮਾਲਕ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਉਸਤੋਂ ਗੱਡੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿਛ ਕਰੇਗੀ। ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਫੜਨ ਆਏ ਸਨ 60 ਪੁਲਸਕਰਮੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੰਗਰ ਪਰਮੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਸਤਨਾਮ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ 60 ਪੁਲਸਕਰਮੀਆਂ ਨੇ ਸੈਕਟਰ 43 ਬਸ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਟੀਮ 'ਚ ਡੀਐੱਸਪੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਯਾਦਵ, ਡੀਐੱਸਪੀ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਡੀਐੱਸਪੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, 9 ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪੁਲਸਕਰਮੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੀ ਟੀਮ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਪੁਲਸ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਸੋਮਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਦੋ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਆਈ ਸੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਲ. ਟੀਮ, ਡਿੱਗੀ 'ਚੋਂ ਮਿਲੇ ਹਥਿਆਰ: ਸੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਲ. ਦੀ ਟੀਮ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ 'ਚ ਦੋ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ। ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੜਕ 'ਤੇ

ਡਿਗਿਆ ਖੂਨ ਸੁੱਕ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਹੀ ਸੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਲ. ਟੀਮ ਨੇ ਜਦੋਂ ਗੱਡੀ ਦੀ ਡਿੱਗੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਇਕ 310 ਬੋਰ ਦੀ ਬੰਦੂਕ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਥਿਆਰ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੱਡੀ ਅੰਦਰੋਂ ਨਕਲੀ ਦਾੜੀ ਅਤੇ ਟੋਪੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਫਸਰ ਪਹੁੰਚੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਨਿਲਾਂਬਰੀ ਵਿਜੇ ਜਗਦਲ, ਐੱਸ.ਪੀ. ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਫਸਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਅਤੇ ਐੱਸ.ਪੀ. ਨੇ ਪੂਰੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਥਾਣਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਕੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸੈਕਟਰ 43 ਬਸ ਅੱਡੇ ਪਿੱਛੇ ਸੜਕ 'ਤੇ ਬੈਰੀਕੇਟ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਤਾਂਕਿ ਆਮ ਲੋਕ ਵਾਹਨ ਲੈਕੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਸਕਣ। 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 2017 'ਚ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਮੇਤ ਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਉਰਫ ਬਾਬਾ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਰਿੰਦਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ 'ਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਪੁਰ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੋਲੀ ਮਾਰਕੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮਲੋਆ ਥਾਣੇ 'ਚ ਦਸ ਅਪ੍ਰੈਲ 2017 ਨੂੰ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹੁਸ਼ਿਆਪੁਰ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੈਕਟਰ 38 ਵੇਸਟ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਸੁਣਦੇ ਹੋਏ ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਾਬਾ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਰਿੰਦਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਅਕਾਸ਼ ਨੇ ਸਰਪੰਚ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਤਨਾਮ ਕਤਲ ਕੇਸ 'ਚ ਵਾਂਟੇਡ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਸ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪੈਰ 'ਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

## ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਫਰਿਆਦ ਸੁਣੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਗੈਂਗਸਟਰ ਨਾ ਹੁੰਦਾ-ਮਾਤਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ

× ਕਿਹਾ, ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ × ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ ਖਿਲਾਫ ਨਜਾਇਜ਼ ਕੇਸ ਨਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ

ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ -ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਿਰਦਰਦੀ ਬਣੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਉਰਫ ਬਾਬਾ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਭੈਣ ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਝੂਠਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਉਹ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਮਾਤਾ ਤੇ ਭੈਣ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ 'ਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਕੇਸ ਨਾ



ਪੂਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤੰਗ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਰਸਤਾ ਚੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੰਦਰੀ ਨਾਅ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਕਈ ਵਾਰ ਘੇਰਕੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਕਿ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਫਰਿਆਦ ਸੁਣੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਅੱਜ ਗੈਂਗਸਟਰ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।

### 3 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗਰਲ ਫਰੈਂਡ ਦਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਜਲੰਧਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ 3 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗਰਲਫਰੈਂਡ ਸੁਰਿੰਦਰ ਦਾ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਗਰਲਫਰੈਂਡ ਦਾ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ ਟ੍ਰੇਡਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨਪੁੱਟ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 38 ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਸੈਕਟਰ 38 ਵਿਚ ਹੋਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗਰਲਫਰੈਂਡ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੀ ਲੱਗੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਤਿਮਰਦਾਰੀ ਵੀ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

### ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ, 'ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦੇਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ'

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਪੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਜਹਾਨ ਖੇਲਾਂ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੱਥ 'ਚ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ 'ਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ 'ਚ

ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਨੈੱਟਵਰਕ ਟੁੱਟਣ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਨਸ਼ੇੜੀ ਹੋਰ ਖਤਰਨਾਕ ਨਸ਼ੇ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇ ਦਰਾਂ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜਲਦ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਰੋੜਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ, ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਉੜਮੁੜ ਟਾਂਡਾ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਆਦੀਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ, ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਚੱਬੇਵਾਲ, ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਨਿਮਿਸ਼ਾ ਮਹਿਤਾ ਬੁਲਾਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ, ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਨੰਦਾ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਕਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

Capt.Amarinder Singh @capt\_amarinder Following

Congratulate @PunjabPolice for nabbing another dreaded gangster in Chd today. Dilpreet alias Baba was wanted for numerous offences of murder & attempt to murder, including singer Parmish Verma. Reiterate that anyone who tries to take law into their own hands will not be spared.

201 AM - 9 Jul 2018

# ਬੰਦ ਨਹੀਂ, ਮਹਿੰਗਾ ਹੋਇਆ ਚਿੱਟਾ, ਵੇਚਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਬਦਲਿਆ

# 6.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੈਰੋਇਨ ਸਣੇ 2 ਤਸਕਰ ਕਾਬੂ



ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ੀਵ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਈਮਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਪਤਾ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਡੀ. ਸੀ. ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀ. ਸੀ. ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਪੁਲਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਜਵਾਬ-ਤਲਬੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲਿਆਂ 'ਚ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਲਗਾਤਾਰ ਮੌਤਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਚਿੰਤਾ 'ਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਆਖ਼ਿਰ ਇੰਨੀ ਸਖਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁਕਮ ਹਨ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਕੰਮ 'ਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨੇਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਟਾਰੀ ਬਾਰਡਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਪੁਲਸ ਥਾਣੇ 'ਚ ਇਕ ਘਰਿੰਡਾ ਪੁਲਸ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਸਮੱਗਲਰ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਹਨ।



ਝਬਾਲ,, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼: ਜ਼ਿਲਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਥਾਣਾ ਝਬਾਲ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ, ਜਦੋਂ ਕਰੀਬ 6.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੈਰੋਇਨ ਅਤੇ ਇਕ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਸਮੇਤ 2 ਤਸਕਰ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਏ ਗਏ। ਫੜੇ ਗਏ ਦੋਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ਹਿਜਦ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ੇਖ ਪੁੱਤਰ ਲਾਲਦੀਨ ਸ਼ੇਖ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਨਾਵਲਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਬਾਰਾਂਸ਼ੁਲਾ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੇਮਾ ਪੁੱਤਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਭੈਣੀ ਰਾਜਪੁਤਾਂ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਥਾਣਾ ਝਬਾਲ ਵਿਖੇ ਮੁਕਦਮਾ ਨੰਬਰ 82 ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਐੱਸ. ਪੀ. (ਡੀ) ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਨੇ

ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਖਤ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਤਰਨਤਾਰਨ ਡੀ. ਐੱਸ. ਮਾਨ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਅਧੀਨ ਵਿੱਚੀ ਗਈ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ 2 ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕਿਲੋ 300 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਅਤੇ ਇਕ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਸਮੇਤ ਬੀਤੇ ਕੱਲ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੜੇ ਗਏ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੇ ਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐੱਸ. ਪੀ. (ਡੀ) ਤਿਲਕਰਾਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਅੰਤਰਸ਼ਾਸ਼ਟਰੀ ਬਜ਼ਾਰ 'ਚ ਕੀਮਤ 6.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਕਦੇ ਡੈਪੋ ਵਾਲੰਟੀਅਰ ਤਾਂ ਕਦੇ ਨਸ਼ਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੁਲਸ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੂ ਦਿਵਾਉਣ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ 'ਚ ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ, ਉਲਟਾ ਚਿੱਟੇ ਦੇ ਰੋਟ ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਕੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੱਟੇ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਡੋਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਜ਼ਿਲਾ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਚਿੱਟਾ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਉਣਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਉਲਟਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਇਸ ਸਾਲ ਇਸ ਦਾ ਆਉਣਾ ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਆਮਦ ਤਾਂ ਕੁਝ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਪੁਲਸ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਡੀ. ਸੀ. ਦਫਤਰ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ

## ਹੁਣ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨੌਕਰੀ!



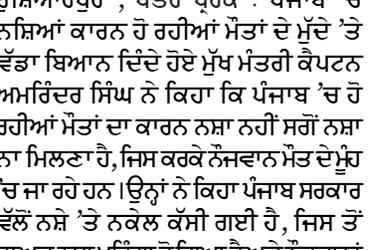
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਪਟਿਆਲਾ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦਲਦਲ 'ਚ ਫਸਣ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਨੇ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

## 29,119 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸਿਹਤ ਲਾਭ, 75 ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ 77 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਸੇਵਾ, ਸਦਭਾਵ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਸਵ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਦੇਸ਼ ਚੋਪੜਾ ਜੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਦਾ ਜੀਵੰਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਕੇਸਰੀ ਸਮੂਹ ਵਲੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਯਤਨ ਤਹਿਤ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ 75 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ 77 ਥਾਵਾਂ

'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 29,119 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਫਤ ਟੈਸਟ ਆਦਿ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 7 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 12 ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪਾਂ ਦੌਰਾਨ 2783 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 10 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਗਿਆ।

# ਕੈਪਟਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ, ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਮਰ ਰਹੇ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ



ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਸ਼ਾ ਨਾ ਮਿਲਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 'ਤੇ ਨਕੋਲ ਕੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਸ਼ਾ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਹ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਜਗਨ ਖੇਲਾਂ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਇਨ-ਬਿਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਵਧਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਖਾਸ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਖਤ



ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ 'ਚ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਨੌਟਵਰਕ ਟੁੱਟ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹੋਰ ਖਤਰਨਾਕ ਨਸ਼ੇ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਗ੍ਰਾਸ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇ ਦਰ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜਲਦ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਿਲਕੁਲ

ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਆਰਮੀ 'ਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੁਤਬੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇ। ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਦਾ ਕੇਸ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਾਰੀਕ 25 ਜੁਲਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਇਸ ਕੇਸ ਸਬੰਧੀ ਐੱਸ. ਟੀ. ਐੱਫ. ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਨਾ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਈ. ਡੀ. ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

# ਵੇਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ, 2 ਨਾਮਜ਼ਦ ਮਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਲਯੁਗੀ ਨਸ਼ੇੜੀ ਪੁੱਤਰ ਕਾਬੂ

ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਆਰਥਕ ਤੰਗੀ ਕਾਰਨ ਪਿੰਡ ਵੱਡਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਉਕਤ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗਰਮਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 2 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਥਾਣਾ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਆਰਥਕ ਤੰਗੀ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ 4 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ 'ਚੋਂ ਇਕ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਸਾਹੋਕੇ ਦੇ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੇਚਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ 28 ਜੂਨ ਨੂੰ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਥਾਣਾ ਜੋੜਕੀਆਂ (ਮਾਨਸਾ) ਤੋਂ ਹੋਈ ਜਿਥੋਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸੌਂਪੇ। ਥਾਣਾ ਜੋੜਕੀਆਂ ਦੀ ਪੁਲਸ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨਹਿਰ ਵਿਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਦਿਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ



ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਥਾਣਾ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀ : ਥਾਣਾ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਥਾਣਾ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ 'ਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਮਾਨਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਨੇ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਸਾਹੋਕੇ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਸੀ, ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਵੱਡਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਸਾਹੋਕੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਪੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਆਦਮਪੁਰ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : ਥਾਣਾ ਆਦਮਪੁਰ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਹਰੀਪੁਰ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ੇੜੀ ਪੁੱਤਰ ਮਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਆਦਮਪੁਰ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਸ. ਪੀ. ਇਨਵੇਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਪੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾਇਆ ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਆਦਮਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਰਮਵੀਰ ਉਰਫ ਰਾਗਾ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਹਰੀਪੁਰ ਥਾਣਾ ਆਦਮਪੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕਮਰੇ 'ਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿਛ 'ਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਿਆਲ ਕੌਰ (61 ਸਾਲ) ਉਸ ਦਾ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨਾਲ ਅਕਸਰ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਰਹੀ ਦੇ ਦਸਤੇ



ਨਾਲ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੁੱਲ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ 8 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਧਰਮਵੀਰ ਉਰਫ ਰਾਗਾ (35) ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਹਰੀਪੁਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਤਲਵੰਡੀ ਅਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲੋਂ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 136 ਧਾਰਾ 302, 201, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਤਰਜਮਾਨ

# ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ

PUNJABI DUNIYA



[www.punjabiduniya.com](http://www.punjabiduniya.com)

<https://www.facebook.com/punjabiduniya>



**Save the Date**



# **PUNJABI AMERICAN NIGHT 2018**

**SUNDAY, AUGUST 19, 2018 6:30 ONWARDS**

**EISENHOWER PARK EAST MEADOW, LONG ISLAND**

**Mohinder Singh Taneja**

**Chairperson : Punjabi American Night 2018**

**516-840-7968, MohinderTaneja@gmail.com**

# ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮੇਰੀ ਵਰਤੋਂ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਲਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ: ਵਿਜੇ ਮਾਲਿਆ

ਲੰਡਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 9000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲੋਨ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋਏ ਸ਼ਰਾਬ ਵਪਾਰੀ ਵਿਜੇ ਮਾਲਿਆ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਲਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਏਜੰਸੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਸੂਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਜੇ ਮਾਲਿਆ 'ਤੇ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਲੰਡਨ ਕੋਰਟ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਮਾਲਿਆ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 1 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਲੋਨ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਫਾਰਮੂਲਾ ਵਨ ਗ੍ਰੈਂਡ ਪ੍ਰਿਕਸ 'ਚ ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਗਾਇਰਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ 'ਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਜਿੰਨੀ



ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਉਹ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਯੂਕੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਯੂਕੇ ਕੋਰਟ 'ਚ ਐਂਟੀਡੋਵਿਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਕਾਰਾਂ ਤੇ ਜਿਊਲਰੀ ਹੀ ਹੈ,

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਸਮਾਂ, ਥਾਂ ਤੇ ਤਾਰੀਕ ਦੱਸੋ, ਮੈਂ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਵਿਜੇ ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਘਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਇਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਵਿਜੇ ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਇਹ ਚੋਣ ਸਾਲ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਕੇ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਲਟਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੋਟ ਮਿਲ ਸਕਣ। ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੋਸਟਰ ਬੁਝਾਏ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

# ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਬੋਰਿਸ ਜਾਨਸਨ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਅਸਤੀਫਾ

ਲੰਡਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਬੋਰਿਸ ਜਾਨਸਨ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਡੇਵਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਥੋਰੇਸਾ ਮੇਅ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਯੂਨੀਟੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਈ-ਮੇਲ ਮੁਤਾਬਕ, 'ਸੋਮਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੋਰਿਸ ਜਾਨਸਨ ਦੇ



ਅਸਤੀਫੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਜਲਦ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜਾਨਸਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

# ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਗੇ ਮਜ਼ਬੂਤ : ਪੌਪੀਓ

ਹਨੋਈ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਇਕ ਪੌਪੀਓ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੀਆਈ ਯੁੱਧ (1950-53) ਦੌਰਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਬੰਧ ਬਿਹਤਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੌਪੀਓ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਥੇ ਦੌਰੇ ਤੋਂ 2 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਅਤਨਾਮ ਨੇ 2 ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ 45 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਅੱਜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਬੰਧ ਹਨ। ਪੌਪੀਓ ਨੇ ਵਿਅਤਨਾਮ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਾਂ ਨਾਲ



ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ 2 ਦਿਨਾਂ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਉਹ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਪਹੁੰਚੇ। ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਡਾਟਾ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਰੀਆ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਕੋਰੀਆਈ ਪ੍ਰਾਇਦੀਪ 'ਚ ਕਰੀਬ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਜਵਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

# ਅੱਲ੍ਹੜ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਈਰਾਨ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਡਾਂਸ

ਤਹਿਰਾਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਈਰਾਨ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਰਸਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਥੇ ਇਕ ਅੱਲ੍ਹੜ ਮਾਏਦੇ ਹੋਜਾਈ ਨੂੰ ਹਿਜਾਬ ਲਾਹ ਕੇ ਪੱਛਮੀ ਤੇ ਈਰਾਨੀ ਗੀਤ 'ਤੇ ਡਾਂਸ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਰ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਈਰਾਨ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਮਾਏਦੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਡਾਂਸ ਕਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਏਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਅੱਲ੍ਹੜ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੈਂਡਰੂਮ 'ਚ ਹਿਜਾਬ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਡਾਂਸ ਕਰਕੇ ਇਸਲਾਮੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ 'ਚ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ



ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਰਕਤ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਈਰਾਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਲੜਕੀਆਂ ਮਾਏਦੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ

'ਚ ਉਤਰ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਏਦੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਆਏ ਲੋਕ ਹੋਸ਼ਟੈਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਡਾਂਸ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਮਾਏਦੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਨੇ ਅੱਲ੍ਹੜ ਦੇ ਜਨਤਕ ਡਾਂਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਹਿਨਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਕਾਫ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਿਜਾਬ ਪਹਿਨਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਈਰਾਨ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਡਾਂਸ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਖਤ ਨਿਯਮ ਹਨ, ਇਸੇ ਲਈ ਮਾਏਦੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

# ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰੀਫ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੰਡਨ ਸਥਿਤ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਲੰਡਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਨਾਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਇਥੇ ਸ਼ਰੀਫ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਐਵੇਨਫੀਲਡ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ 'ਚ ਹਮਲੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਵੇਨਫੀਲਡ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਜੇਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੀੜ ਨੇ ਸ਼ਰੀਫ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਹੁਸੈਨ ਨਵਾਜ਼ ਦੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ-ਨਵਾਜ਼ ਦੀ



ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਸਾਮਾਨ ਢੋਹਣ ਵਾਲੀ ਟ੍ਰਾਲੀ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਟ੍ਰੋਪਾਲੀਟਨ ਪੁਲਿਸ ਨਵਾਜ਼ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਖਾ ਨੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਐਵੇਨਫੀਲਡ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਮਾਮਲੇ 'ਚ 68 ਸਾਲਾ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਜੇਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਲੰਡਨ ਦੇ ਮਜ਼ਹੂਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਸ਼ਰੀਫ ਦੇ ਚਾਰ ਫਲੈਟ ਹਨ।

# ਪੌਪੀਓ ਨੇ ਕਾਬੁਲ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਚਾਨਕ ਯਾਤਰਾ : ਅਫਗਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ

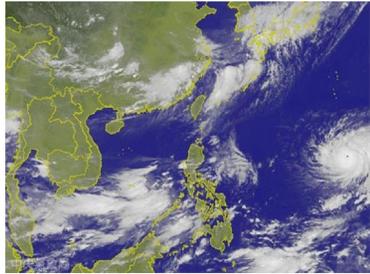
ਕਾਬੁਲ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਫਗਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਾਰਤਾ ਲਈ ਅੱਜ ਅਚਾਨਕ ਕਾਬੁਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਅਫਗਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਨਾਂ ਉਜਾਗਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਉੱਤੇ ਪੌਪੀਓ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਅਫਗਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਸ਼ਰਫ ਗਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੁਝ ਹੀ ਦੇਰ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੌਪੀਓ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਯਾਤਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਈਦ ਦੌਰਾਨ ਬੋਮਿਸਾਲ ਜੰਗ ਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਬੁਲ ਆਏ ਹਨ। ਈਦ ਦੌਰਾਨ ਅਫਗਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸਾਂ



ਅਤੇ ਤਾਲੀਬਾਨ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਖੁਦ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਜਜ਼ਬ ਮਨਾਇਆ ਸੀ। ਪੌਪੀਓ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਤਾਲੀਬਾਨ ਨੂੰ ਰਣਨੀਤਕ, ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਇਹਮਨਵਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੰਗ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ-ਸਵਾਈ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

# ਤੂਫਾਨ 'ਮਾਰੀਆ' ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਇਵਾਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਤਾਇਪੇ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਤਾਇਵਾਨ ਵਿਚ 'ਮਾਰੀਆ' ਤੂਫਾਨ ਦੇ ਦਸਤਕ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਾਢੀ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ। ਤੂਫਾਨ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 'ਮਾਰੀਆ' ਤੂਫਾਨ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਢਾਈ ਵਜੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤਾਇਪੇ ਤੋਂ 1100 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੂਰਬ-ਦੱਖਣੀ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਯੇਹ ਜੀਉਨਰੋਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।' ਹਾਲੇ



ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਕੱਢਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਯੇਹ ਨੇ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 30,000 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੌਜੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।

# ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਮਦਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਤੁਰਕੀ ਦੀ ਔਰਤ 'ਤੇ ਦੋਸ਼

ਯੇਰੂਸ਼ਲਮ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਇਕ ਫੌਜੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਸੈਂਕੜੇ ਡਾਲਰ ਦੇਣ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਇਕ ਤੁਰਕੀ ਦੀ ਔਰਤ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਥਰੂ ਓਜਕਾਨ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਬੇਨ ਗੁਰੀਓਨ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ 11 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਸੀ। ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਸ਼ਿਨ ਬੇਟ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਓਜਕਾਨ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਇਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸ਼ੱਕ 'ਚ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਸੈਂਕੜੇ ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਫੋਨ ਚਾਰਜਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਹਿਲਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਰ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਖਬਰ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਇਸਲਾਮੀ ਸੰਗਠਨ ਹਮਾਸ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਸਨ।



# ਥਾਈਲੈਂਡ : ਗੁਫਾ ਵਿਚ ਫਸੇ 8 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ, ਰੈਸਕਿਊ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ



ਮਾਈ ਸਾਈ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਦੋ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਥਾਈਲੈਂਡ ਦੀ ਲੁਆਂਗ ਗੁਫਾ ਵਿਚ ਫਸੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਟੀਮ ਦੇ 12 ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਕੋਚ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਰੈਸਕਿਊ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਵਿਚੋਂ ਜਿਥੇ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹੋਰ

ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਅਜੇ ਵੀ ਗੁਫਾ ਕੋਚ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 4 ਬੱਚੇ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਰੈਸਕਿਊ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗਾ। ਨੇਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਗੁਫਾ ਵਿਚੋਂ 8 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਵਰਖਾ ਰੈਸਕਿਊ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਥਾਮ ਲੁਆਂਗ ਗੁਫਾ ਤੋਂ ਵਾਈਲਡ ਬੋਰਸ ਫੁੱਟਬਾਲ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਥਾਈਲੈਂਡ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਸਥਿਤ ਲੁਆਂਗ ਗੁਫਾ 'ਚ ਫਸੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਥਾਈ ਟੀਮਾਂ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਟੀਮਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

# ਇਟਲੀ 'ਚ ਭਾਲੂਆਂ ਕਾਰਨ ਦਹਿਸ਼ਤ 'ਚ ਲੋਕ, ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ



ਰੋਮ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਉੱਤਰੀ ਇਟਲੀ 'ਚ ਦੋ ਕੌਸਲਾਂ ਵਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਲੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੌਸਲਾਂ ਵਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਐਲਪਾਈਨ ਦੇ ਦੋ ਸੂਬਿਆਂ ਟਰੋਏ ਅਤੇ ਬੋਲਜ਼ਾਨੋ 'ਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਸਾਨ ਭਾਲੂਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਫਸਲਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਇਕ ਭਾਲੂ ਨੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਖੇਤਰ 'ਚ 50 ਭਾਲੂਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਵਾਰਾ ਭਾਲੂ ਅਤੇ ਭੇੜੀਏ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਣ

# ਬਾਲੀ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਅੱਗ, ਕਈ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਸੜਕੇ ਸੁਆਹ

ਜਕਾਰਤਾ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਏਂਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਬਾਲੀ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਦਰਜਨਾਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਅੱਗ ਬੁਝਾਉ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅੱਗ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੱਲ ਦੇਰ ਰਾਤ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਨੇ 40 ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰਾ ਹੇਂਗਕੀ ਵਿਦਜਾਜਾ ਨੇ ਇਕ ਸਮਾਚਾਰ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, "ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਜ਼ਖਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।" ਬੇਨੋਆ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿਚ ਅੱਗ



ਦੀਆਂ ਲਪੇਟਾਂ ਅਤੇ ਆਸਮਾਨ ਵਿਚ ਕਾਲੇ ਹੂੰਏ ਦਾ ਗੁਬਾਰ ਦਿੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਪ੍ਰਿਆਂਤੋ ਨਾਮ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੇ ਚਾਲਕ ਦਲ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਸੌ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲੀਆਂ।

# ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਿਹੈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਵਰਜੀਨੀਆ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਕਰਿੰਦੇ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੰਜ਼ਲ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਖਸ ਨੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਔਖਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ। ਜੀ ਹਾਂ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਰਜੀਨੀਆ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੋਲ ਗਾਈ ਦੌਰਾ ਦੱਖਣੀ ਸੂਡਾਨ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੋਲ ਗਾਈ ਦੱਖਣੀ ਸੂਡਾਨ 'ਚ ਖਰਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਹਨ। ਬੋਲ ਗਾਈ ਮੂਲ ਰੂਪ ਤੋਂ ਦੱਖਣੀ ਸੂਡਾਨ ਦੇ ਹੀ ਵਾਸੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਸਨ। ਬੋਲ ਗਾਈ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ



ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ ਪਰ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇਕ ਆਮ ਸ਼ਖਸ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕ ਸਟੋਰ 'ਚ ਟਰੱਕ 'ਚ ਮਾਲ ਭਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੋਲ ਗਾਈ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਯੂਗਾਂਡਾ, ਕੀਨੀਆ ਅਤੇ ਇਥੋਪੀਆ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਕੇ ਦੱਖਣੀ ਸੂਡਾਨ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪੱਖ 'ਚ ਹਵਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੋਲ

ਗਾਈ ਨੇ ਵਰਜੀਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਚੰਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ। ਦੱਖਣੀ ਸੂਡਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ 'ਤੇ ਬੋਲ ਗਾਈ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਰੀਕਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਿ ਲੀਡਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਖੁਦ ਨੂੰ ਇਕ ਚੰਗਾ ਲੀਡਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੂਡਾਨ ਦੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਬੋਲ ਗਾਈ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ। ਦੱਖਣੀ ਸੂਡਾਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜਨਸੰਖਿਆ 12 ਮਿਲੀਅਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 2.5 ਮਿਲੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

# ਬਾਹਰ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਿਹਤਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 2 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਗੋਲੀ

ਲੰਡਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਨਾਲ ਟਾਈਪ-ਟੂ ਸ਼ੂਗਰ, ਦਿਲ ਸਬੰਧੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਅਕਾਲ ਮੌਤ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਮ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ 20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 29 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਚੰਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਈਸਟ ਐਂਗਲੀਆ ਕਾਓਮਰੋ ਤੋਹਿਗ-ਬੇਨੇਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਨਾਲ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਖੋਜ ਵਿਚ ਟੀਮ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਹਰੀਆਂ-ਭਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੋਹਿਗ-ਬੇਨੇਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ



ਕਿ ਹਰੀਆਂ-ਭਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣਾ ਸਿਹਤ ਲਾਭ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਟਾਈਪ-ਟੂ ਸ਼ੂਗਰ, ਦਿਲ ਸਬੰਧੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਅਕਾਲ ਮੌਤ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਮ ਸਿਹਤ ਹੋਰ ਖਤਰੇ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨੀਂਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਦੀ ਹੈ।

ਹਿਊਸਟਨ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 2 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਖੁਦ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਲਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਇਹ ਘਟਨਾ ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਹਿਊਸਟਨ 'ਚ ਵਾਪਰੀ। ਪੁਲਿਸ ਕੈਪਟਨ ਡੇਵਿਡ ਐਂਜਲੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਲ 'ਚ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੇ ਬੰਦੂਕ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਲਗਾ ਕੇ ਟ੍ਰਿਗਰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਟੈਕਸਾਸ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ



ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ 'ਚ ਲੱਗੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ 'ਚ ਬਿਸਤਰ 'ਤੇ ਪਈ ਇਕ 9 ਐੱਮ ਐੱਮ ਦੀ ਪਿਸਤੌਲ ਮਿਲੀ। ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਘਰ 'ਚ ਹੀ ਸਨ। ਜਾਂਚ 'ਚ ਇਹ ਦੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

# ਫਿਨਲੈਂਡ 'ਚ ਹੋਇਆ ਵਿਲੱਖਣ ਮੁਕਾਬਲਾ, 13 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜੋੜਿਆਂ ਨੇ ਲਿਆ ਹਿੱਸਾ

ਹੇਲਸਿੰਕੀ, ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ : ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੇ ਕਸਬੇ ਸੋਨਾਕਾਜਾਰਵੀ ਵਿਚ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦੌੜ ਹੋਈ। 'ਚੀ ਵਰਲਡ ਵਾਈਫ-ਕੈਰਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ' ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਹੋਈ ਇਸ ਦੌੜ ਵਿਚ 53 ਜੋੜਿਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਕਰੀਬ ਇਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਲੰਬੀ ਦੌੜ ਲਗਾਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪਿਆ, ਕਿਤੇ ਰੇਤ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਹੀ ਸਨ।



ਇਸ ਜੋੜੇ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਏ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਲਿਥੁਆਨੀਆ ਦੇ ਵੀਤੋਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇਗੀਰ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਇਹ ਜੋੜਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਲ 2005 ਵਿਚ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਇਹ ਜੋੜਾ ਜੇਤੂ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਜੋੜੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਦੂਜੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਉਹ 6 ਵਾਰ ਇਸ ਖਿਤਾਬ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਫਿਨਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ, ਸਵੀਡਨ ਸਮੇਤ 13 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਆਏ ਦੇਖਣ ਫਿਨਲੈਂਡ ਦੇ ਸੋਨਾਕਾਜਾਰਵੀ ਵਿਚ 'ਚੀ ਵਰਲਡ ਵਾਈਫ-ਕੈਰਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲਾ' ਬੀਤੇ 23

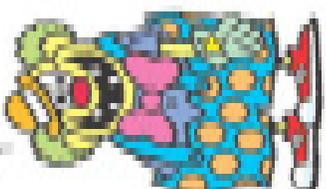
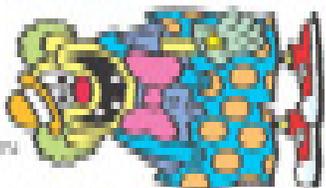
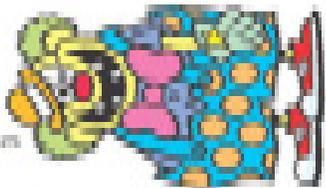
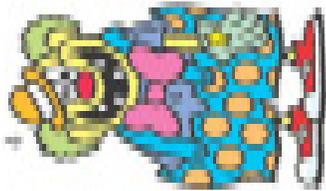
ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ 23ਵੀਂ ਵਾਰ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਇਆ। ਜਿਥੇ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕ ਆਏ, ਉਥੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਦੇਖਣ ਲਈ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ। 4,200 ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਾਲੇ ਸੋਨਾਕਾਜਾਰਵੀ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਵਧਾਇਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਲੁਟੇਰੇ ਗੈਂਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੈਂਗ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਲਦਵਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।



# ਨੰਕੀ ਦੁਨੀਆ



## ਬੋਮੇਲ ਲੱਭੋ



## ਰੰਗ ਭਰੋ



## ਹਸਗੱਲੇ



© ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਚੋਰ ਆ ਗਿਆ। ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬੱਚਾ ਉਠ ਪਿਆ ਅਤੇ ਬੋਲਿਆ, 'ਮੇਰਾ ਸਕੂਲ ਵਾਲਾ ਬੈਗ ਵੀ ਲੈ ਜਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਰੋਲਾ ਪਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।'

© ਸੰਤਾ-ਮੇਰੇ ਦਾਦੇ ਨੇ 1947 ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ 14 ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਸੀ।

ਬੰਤਾ-ਗਰਦਨਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੱਟੀਆਂ?

ਸੰਤਾ-ਉਹ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਟੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ।

© ਭਿਖਾਰੀ-ਜਨਾਬ, ਇਕ ਰੁਪਿਆ ਦੇ ਦੋਵੇਂ, ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਭੁੱਖਾ ਹਾਂ।

ਬਾਬੂ-ਇਕ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕੀ ਕਰੋਗਾ? ਭਿਖਾਰੀ-ਭਾਰ ਤੋਲਣਾ ਹੈ, ਦੇਖੁੰਗਾ ਕਿੰਨਾ ਘਟ ਗਿਆ।

© ਪੱਪੂ ਪਿਸਤੌਲ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ।

ਘਰਵਾਲੀ-ਇਥੇ ਕਿਉਂ ਖਲੋਤੇ ਹੋ?

'ਮਾਂ, ਮਾਂ, ਵੇਖ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਿੰਨਾ ਵਧੀਆ ਪੈਨ', ਸਕੂਲੋਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਮਨੋਹਰ ਨੇ ਇਕ ਬੜਾ ਕੀਮਤੀ ਪੈਨ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। 'ਵਾਹ! ਵਾਹ!! ਇਹ ਤੋਂ ਬੜਾ ਸੋਹਣਾ ਏ, ਤੂੰ ਏਨਾ ਮਹਿੰਗਾ ਅਤੇ ਸੋਹਣਾ ਪੈਨ ਕਿਥੋਂ ਲੈ ਲਿਆ?' ਮਾਂ ਨੇ ਮਨੋਹਰ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਹੱਥ ਫੇਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

'ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭਾ ਐ', ਮਨੋਹਰ ਅੱਖਾਂ ਨੀਵੀਆਂ ਕਰਦਾ ਬੋਲਿਆ।

'ਇਹ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਹੋ ਗਿਆ, ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਪੈਨ ਹੈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ', ਮਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਮਨੋਹਰ ਇਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਲੜਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਇਕ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਮਨੋਹਰ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਚੰਗੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਾਂ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਵੀਂ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਚੀਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ। ਮਨੋਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀਆਂ ਹਸਰਤ ਭਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਮਨੋਹਰ ਹੁਣ ਛੇਵੀਂ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਅਮੀਰ ਜਮਾਤੀ ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਪੈਨ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਨੋਹਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਪੈਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਪੈਨ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਪੈਨ ਲੈਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਕੀਮਤੀ ਪੈਨ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਪਰ ਪਾਪਾ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਸੀ, ਉਹ ਏਨਾ ਮਹਿੰਗਾ ਪੈਨ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਪੈਨ ਮਨੋਹਰ ਨੂੰ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ। ਮਨੋਹਰ ਦੀ ਉਸ ਪੈਨ ਨਾਲ ਤਸੱਲੀ ਨਾ ਹੋਈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮਨੋਹਰ ਜਦੋਂ ਸਕੂਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਕੋ ਗੱਲ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਕੀਮਤੀ ਪੈਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਅਮੀਰ ਜਮਾਤੀ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਦੀ ਕੰਟੀਨ ਵਿਚ ਖਾ-ਪੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਮਨੋਹਰ ਨੇ ਸੱਜੇ-ਖੱਬੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਜਮਾਤੀ ਦਾ ਬਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਉਹੋ

# ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਕੌਣ?



ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਪੈਨ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪੈਂਟ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਪਾ ਲਿਆ। ਸਾਰੀ ਛੁੱਟੀ ਵਕਤ ਉਹ ਪੈਨ ਮਨੋਹਰ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਘਰ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਪੈਨ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਾ ਹੈ। ਪੈਨ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮੰਮੀ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ 'ਇਹ ਪੈਨ ਕਿਥੋਂ ਲੱਭਾ ਹੈ?' ਤੂੰ ਇਹ ਪੈਨ ਕਿਸੇ ਦਾ ਚੁਰਾਇਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ?' ਸਗੋਂ ਉਹ ਪੈਨ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਈ। ਮਨੋਹਰ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਇਹ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੰਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਡਾਂਟਦੀ। ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧ ਗਿਆ। ਮਨੋਹਰ ਨੇ ਹੁਣ ਸਕੂਲ 'ਚ ਮਾੜੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਚੋਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕਦੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਪੈਨਸਿਲ ਚੁਰਾ ਲੈਂਦਾ, ਕਦੀ ਰਬੜ ਅਤੇ ਕਦੀ ਸ਼ਾਰਪਨਰ। ਉਹ ਕਈ ਵਾਰੀ ਆਪਣੀ ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਚੋਰੀ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ, 'ਬੇਟਾ, ਤੈਨੂੰ ਰੋਜ਼-ਰੋਜ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਿਥੋਂ ਲੱਭ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨੇ, ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ?' ਮਨੋਹਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਘਰ ਲਿਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖ-ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਇਕ-ਦੋ ਵਾਰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਮਨੋਹਰ ਨੇ ਸਾਡੀ ਚੀਜ਼ ਚੁਰਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਗਾਈ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 'ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ? ਮੇਰੇ ਮਨੋਹਰ ਵਰਗਾ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਲੜਕਾ ਕੋਈ ਹੋ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਤਾਂ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕਦੀ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।' ਹੁਣ ਉਹ ਦਸਵੀਂ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਤਾਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਚੀਜ਼ ਚੁਰਾਉਣ ਵੱਲ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਦਸਵੀਂ ਦੇ ਪੈਪਰ ਉਸ ਨੇ ਬੱਧੋਰਧੀ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੋਂ

ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਘਰਦਿਆਂ ਦੀ ਅੱਗੋਂ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਹੋਸੀਅਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਓ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਦੁਕਾਨ ਕਾਫੀ ਚਲਦੀ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਰੌਣਕ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮਨੋਹਰ ਨੇ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਭੇਦ ਪਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੇਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਰਾਤੀਂ ਦੁਕਾਨ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਗੱਲੇ ਵਿਚੋਂ ਨੋਟਾਂ ਦੀਆਂ ਖੱਬੀਆਂ ਕੱਢ ਕੇ ਗਿਣਦਾ ਤਾਂ ਮਨੋਹਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਟੱਡੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਮਚਲਣ ਲੱਗਦਾ ਕਿ 'ਕਾਸ਼! ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਸੇਲ ਵਾਲੇ ਰੁਪਏ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤਾਂ ਮੈਂਜਾਂ ਹੀ ਬਣ ਜਾਣ।' ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਰਾਤੀਂ ਘਰ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰੀ ਸਵੇਰੇ ਉਹ ਪੈਸੇ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਨਾਲ ਲੈ ਆਉਂਦਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਦੁਕਾਨ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਬੈਗ ਆਪਣੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਸਮਝਾਉਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਕੁਝ ਗਾਹਕ ਆ ਗਏ। ਮਾਲਕ ਦਾ ਧਿਆਨ ਗਾਹਕਾਂ ਵੱਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਨੋਹਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਲਕ ਦੇ ਬੈਗ ਉਪਰ ਗੱਡੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਬਚਾਅ ਕੇ ਪੈਸਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬੈਗ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।

# ਬੁੱਝੋ ਤਾਂ ਜਾਣੀਏ

1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਜੰਗੀ ਬੇੜੇ ਆਈ. ਐਨ. ਐਸ. ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਅਤੇ ਸੱਤਪੁੜਾ ਦੀਆਂ ਕੀ-ਕੀ ਖੂਬੀਆਂ ਹਨ?
2. ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਵੱਲ ਪਹਿਲੇ ਪੁਲਾੜਯਾਨ ਕਦੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ? 3. ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡ (ਛੋਟੇ ਤਾਰੇ) ਵਾਲੀ ਪਰਲੋ ਤੋਂ ਕੀ ਬਚਾਓ ਸੰਭਵ ਹੈ? 4. ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡ (ਐਸਟਰਾਇਡਜ਼) ਧਰਤੀ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਜਵਾਬ : (1) ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਅਗਾਉਂ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਆਧੁਨਿਕ ਪਣ-ਭੱਥੀਆਂ ਰਡਾਰ ਤੇ ਸੁਪਰ ਕਰੂਜ਼ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਆਦਿ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ, (2) ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ 1960 ਤੋਂ 1962 ਤੱਕ ਮੰਗਲ ਵੱਲ ਪੁਲਾੜਯਾਨ ਭੇਜੇ, (3) ਜੇਕਰ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡਾਂ ਜਿਹੇ ਅਗਨ ਪਰਬਤਾਂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਪੁਲਾੜ ਵਿਚ ਹੀ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਹਾਂਪਰਲੋ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ, (4) ਚਾਰ ਕੁ ਉਲਕਾ ਪਿੰਡਾਂ (ਛੋਟੇ ਤਾਰਿਆਂ) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।



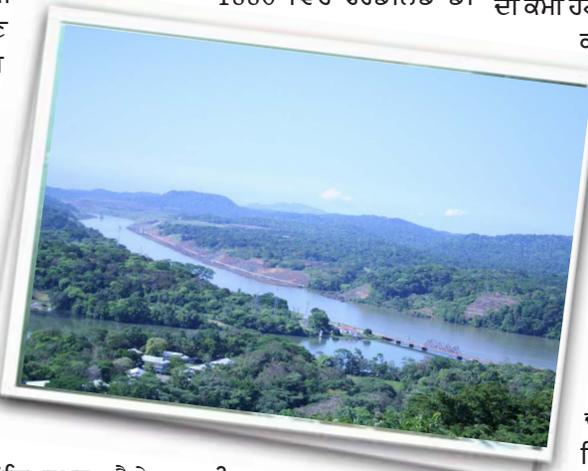
# ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ



ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਅੰਧ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰਸਾਗਰ ਜਲ ਮਾਰਗ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ 8000 ਮੀਲ ਘੱਟ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਲਗਭਗ 51 ਮੀਲ ਲੰਬੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹਿਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਵੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਪਰ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਧਨ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। 1846 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦਰਮਿਆਨ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੀ

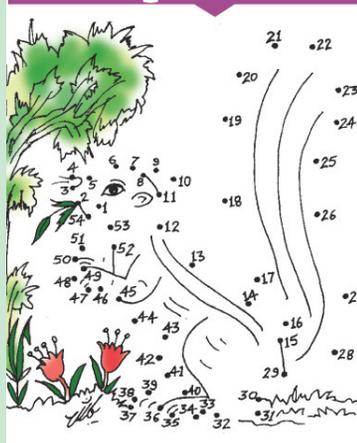
# 1904 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ...

ਸੀ। ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਪਰ ਦਸ ਸਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਗਲਤ ਯੋਜਨਾ, ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਕਠਿਨਾਈ, ਮਲੇਰੀਆ ਅਤੇ ਹੋਜ਼ਾ ਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਣ ਨਾਲ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਦੀਵਾਲਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਹਿਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਫਿਰ 1894 ਵਿਚ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਰ ਧਨ-ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। 1903 ਵਿਚ ਪਨਾਮਾ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਨਾਮਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। 1904 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ, 1914 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਨਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ।



ਲੈਸੇਪਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਫਰੈਂਚ ਪਨਾਮਾ ਕੈਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੈਸੇਪਸ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਹੀ ਸਵੇਜ਼ ਨਹਿਰ ਬਣਾਈ ਗਈ

## ਬਿੰਦੂ ਮਿਲਾਓ



# ਸਾਉਣ ਮਹੀਨਾ

## ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਨਦੀ, ਨਾਲੇ, ਰਜਬਾਹੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਸੱਭ ਪਾਸੇ ਹਰਿਆਵਲ ਛਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਦੀ ਤੇ ਰਾਤ ਦੀ ਰਾਣੀ ਮਹਿਕਾਂ ਬਖੇਰਦੀ ਹੈ।

# ਦਿਨ ਤੀਆਂ ਦੇ...

ਗਰਮੀ ਵਿਚ ਮਨ ਦੀ ਗੁਆਚੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਉਣ-ਭਾਦੋਂ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਸੱਭ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 'ਮਘਵਨ' ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ 'ਉਦਾਰ' ਜਾਂ 'ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ' ਹੈ। ਤਪਦੇ ਸ਼ੀਰਾਂ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਾ ਕੇ ਠੰਢ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਸਚਮੁਚ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਮੀਂਹ, ਹਨੇਰੀ, ਨਿੰਮ੍ਹੀ ਨਿੰਮ੍ਹੀ ਡੁਹਾਰ, ਮੋਹਲੇਧਾਰ, ਝੜੀ, ਬਦਲਚਾਲ, ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ, ਚਾਰ ਚੁਕੋਰੇ ਹਰਿਆਵਲ, ਆਕਾਸ਼ ਵਲ ਦਿਸਦੀ ਕਾਲੀ ਘਟਾ ਤੇ ਉਸ ਥੱਲੇ ਦਿਸਦੇ ਚਿੱਟੇ ਦੁਧ ਜਿਹੇ ਬਗਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਡਾਰਾਂ, ਮਖ਼ਮਲੀ ਸ਼ੀਰ ਵਾਲੀਆਂ ਵਹੁਟੀਆਂ, ਟਟਹਿਣੇ, ਮੋਰ-ਨਾਚ, ਕਿੱਕਰਾਂ ਹੇਠ ਵਿਛੇ ਪੀਲੇ ਬਿਸਤਰੇ, ਪੀਂਘਾਂ ਝੂਟਦੀਆਂ ਨੂੰਹਾਂ-ਧੀਆਂ, ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਤੇ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮਨਮੋਹਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਇਸ ਨਿਆਰੀ ਬਹਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਾਉਣ ਦੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਸੱਜਣ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਤੋਂ ਮਿਲਦੇ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ :

ਬਰਸੇ ਮੇਘੁ ਸਖੀ ਘਰਿ ਪਾਹੁਨ ਆਏ ॥  
ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਨਦੀ, ਨਾਲੇ, ਰਜਬਾਹੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਸੱਭ ਪਾਸੇ ਹਰਿਆਵਲ ਛਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਦੀ ਤੇ ਰਾਤ ਦੀ ਰਾਣੀ ਮਹਿਕਾਂ ਬਖੇਰਦੀ ਹੈ।



ਖੀਰ, ਮਾਲ-ਪੂੜੇ, ਗੁਲਗੁਲੇ ਤਾਂ ਇਸ ਮੌਸਮ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਭੋਜਨ ਹਨ। ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਜਦੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਮਸਿਆ ਟੱਪ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚਾਨਣ ਪੱਖ ਵਾਲੀ ਅਗਲੀ ਰਾਤ ਏਕਮ ਦੀ ਰਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਚੂੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਤੇ ਮਹਿੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚਾਨਣੀ ਤੀਜ ਤੋਂ ਤੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਤੀਜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ 'ਰੱਖੜੀ' ਤਕ ਚਲਦਾ ਹੈ।

ਭੈਣਾਂ, ਅਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਪਿਆਂ ਘਰੋਂ ਵਿਦਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖੌਤਾਂ 'ਧੀਆਂ ਜੰਮੀਆਂ, ਤੀਆਂ ਆਰੰਭੀਆਂ' ਤੇ 'ਜਿਸ ਘਰ ਧੀਆਂ ਉਸ ਘਰ ਤੀਜਾਂ' ਵਿਚੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਤੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਵ-ਵਿਆਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਕੇ ਘਰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੁਆਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਆਹੀਆਂ ਸੱਭ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੀਆਂ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ

ਮਾਂ-ਪਿਉ ਅਪਣੀ ਧੀ ਘਰੇ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸਨ ਖਾਂਦੇ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਮੁਕਲਾਵੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ, ਭਰਾ ਹੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਸਹੁਰਿਉਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਤੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਨਵਵਿਆਹੀ ਧੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।



ਮਾਏ ਪੀਹੜੀ ਬੈਠੀਏ ਨੀ, ਧੀਆਂ ਕਿਉਂ ਦਿਤੀਆਂ ਦੂਰ, ਸਾਉਣ ਆਇਆ। ਪੰਜ ਸੇਰ ਪਿੰਨੀਆਂ ਪਾ ਕੇ, ਮਾਏ ਮੇਰੀਏ ਵੀਰ ਮੇਰੇ ਨੂੰ ਭੇਜ, ਸਾਉਣ ਆਇਆ। ਜਿਸ ਭੈਣ ਦੀਆਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀਆਂ ਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀਰ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਕਈਆਂ ਦੇ ਪਤੀ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਅਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਤੌਰ ਦਿੰਦੇ ਪਰ ਕਈ ਬੰਦੇ ਬੜੇ ਗੁੱਸੇ ਵਾਲੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪੇਕੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਛੇਤੀ ਹਾਮੀ ਨਾ ਭਰਦੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਘਿਰੀ ਮੁਟਿਆਰ ਅਪਣੇ ਵੀਰ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਕਾਠੂ ਨਾ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਪਤੀ ਦੀ 'ਨਾਗ' ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੀ।

ਮੁਖੋਂ ਬੋਲ ਬਰਮੀ ਦਿਆ ਨਾਗਾ, ਵੀਰ ਮੇਰਾ ਲੈਣ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਇੰਜ ਆਖਣ ਦੀ ਦੇਰ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲ ਜਾਂਦਾ। ਜੇ ਸਾਉਣ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਹੁਰਿਆਂ



ਤੋਂ ਕੋਈ ਲੈਣ ਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਨਵ-ਵਿਆਹੀਆਂ ਅਪਣੀਆਂ ਮਾਂਵਾਂ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਖ਼ਾਲੀ ਤੌਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੰਦੀਆਂ :

ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ, ਬਾਗਾਂ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਮੋਰ ਵੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਹੁਰੇ ਜਾਣਾ, ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲੀ ਤੌਰ ਦੇ। ਤੀਆਂ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ ਵੀ ਮੇਲੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਪਾਉਂਦੀਆਂ, ਨਚਦੀਆਂ-ਟਪਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਭਾਦੋਂ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਉਣ ਨੂੰ ਅਸੀਸਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਤੇ ਭਾਦੋਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ-ਭਲਾ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਇਕ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਲੈ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਨਸੂਨ ਰੁੱਤ ਦੇ ਇਸ ਰਮਣੀਕ

ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਤੀਆਂ ਦੇ ਗਿੱਧੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਸਾਂਝ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਇਥੋਂ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਤੀਆਂ ਦਾ ਅਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀਅਤ ਕਾਰਨ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤੀਆਂ ਦਾ ਗਿੱਧਾ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਤਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ-ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤੀਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

# ਚਾਨਣ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਰਾਹ

**ਰਸ਼ਪਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ**  
ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭੂਆ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਿਆ। ਗੱਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿਆਹੀ ਮੇਰੀ ਕਾਲਜ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਹਿਪਾਠਣ ਨਸੀਬ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਭੂਆ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦਾ ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਵਿਚ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭੂਆ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਉਸ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤੌੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਭ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਤਾਈ। ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਵਕਤ ਭੂਆ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਸਹਿਪਾਠਣ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਈ। ਮੇਰੀ ਸਹੇਲੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮਿਲੀ। ਜਦ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਆਈ ਤਾਂ ਉਹ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਲਈ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਨੇ ਨਸੀਬ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਗਾਥਾ ਇੰਜ ਸੁਣਾਈ: 'ਧੀਏ, ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਨੂੰਹ ਮਿਲੀ ਸੀ ਮੈਨੂੰ। ਕੰਮ ਕਾਰ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਜੀਆਂ ਦਾ ਮਾਣ-ਇੱਜ਼ਤ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ। ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਦੋ ਬੱਚੇ ਨੇ ਇਹਦੇ। ਸਾਡਾ ਖੇਤੀ ਦਾ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਐ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਜੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕੋ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਹੀ ਖਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਐ, ਮੈਨੂੰ ਏਨੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਸਾਲ ਕੁ ਹੋਇਆ, ਪਤਾ ਨੀ ਕਿਹੜੇ ਚੰਦਰੇ ਨੇ ਨਜ਼ਰ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸਾਡੇ ਘਰ ਨੂੰ।

ਬਿਮਾਰੀ ਇਹਦਾ ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। ਪਤਾ ਨੀ ਕਦੋਂ ਦੌਰਾ ਪੈ ਜਾਏ ਤੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਘੁੰਡ ਮੁੜ ਜਾਣ। ਇਲਾਜ ਖੁਣੋਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਜਦ ਦਾ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹਨੂੰ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਹੇ ਕਹਾਏ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਗਏ। ਡੇਰਿਆਂ 'ਤੇ ਚੌਕੀਆਂ ਭਰ ਭਰ ਹਾਰ ਗਏ। ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, ਅਸੀਂ ਉਵੇਂ ਹੀ ਧਾਗਾ-ਤਵੀਤ ਪਾਇਆ ਤੇ ਟੁਟੇ ਟਾਮਣ ਵੀ ਕੀਤੇ ਪਰ ਕਿਤੋਂ ਕੋਈ ਭਲਾ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਇਹਨੂੰ ਦੌਰਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਚੌਕੀਆਂ ਵਾਲੇ ਇਹਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਚੀਲ ਦੀ 'ਅਚਾ' ਤਾਂ ਦੱਸਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਾਰ ਗਏ ਹਾਂ ਧੀਏ। ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿਧਰੇ ਉੱਡ ਪੁੱਡ ਗਈਆਂ ਨੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਜੀਆਂ ਦੀ ਤੂੰ-ਤੂੰ ਮੈਂ-ਮੈਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਗੱਲ ਹੱਥੋਪਾਈ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਕੁਝ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਹੁਣ ਕਿਹੜੇ ਰਾਹ ਜਾਈਏ? ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਨਸੀਬ ਚਾਹ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੈਂ ਨਸੀਬ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਚੁੱਪ ਹੀ ਰਹੀ। ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਗਾੜੀ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਨਸੀਬ



ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਮੁੜ ਭੂਆ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਿਸੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਗਈ ਤਾਂ ਨਸੀਬ ਵੀ ਮਿਲ ਗਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਜਾਂਦੀ। ਉਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮੇਰਾ ਸ਼ੁਕਾਰਨਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦਿਨ ਨਸੀਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ 'ਘੁੰਡੀ' ਵੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ। ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, 'ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਵਸਦੇ ਰਸਦੇ ਸਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੰਗੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਉੱਠਣ ਬਹਿਣ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਮੇਰੀ ਚੋਰੀਓਂ ਕੁਝ ਲੈ ਕੇ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਮੈਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਪਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵਰਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਅਣ-ਬਣ ਨਿੱਤ ਦੇ ਕਲੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪੈਣ ਨਾਲ ਦੋਰਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਜਦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦਾ ਬੋਝ ਹਲਕਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਦੇ 'ਚਿੱਟੇ' ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਸੰਮੋਹਨ ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ। ਫਿਰ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਭਲੇ ਡਾਕਟਰ ਪਾਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਲ ਭਰ ਉੱਥੋਂ ਦਵਾਈ ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਲਿੰਗ ਚੱਲੀ। ਆਖਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਕਰ ਲਈ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਰੰਗੀਂ ਵਸਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਨਸੀਬ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਈ ਬਹਾਰ ਦੇਖ ਕੇ ਅਥਾਹ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ। ਵਹਿਮਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੱਸੇ, ਭੁੱਲੇ ਭਟਕੇ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ 'ਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਨਿਰਸੁਆਰਥ ਕੰਮ ਮੈਨੂੰ ਚਾਨਣ ਦਾ ਰਾਹ ਜਾਪਿਆ। ਕਾਸ਼! ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਵੇ!

# ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਰੂਰਲ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 55 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 11 ਫੀਸਦੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੀਅ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬੇਦਾਵਾ ਦੇਣਾ ਚਿੰਤਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਘਾਟ, ਸਿਆਸੀ ਹਾਲਾਤ, ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਪੈਸਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭੇਜਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ ਗਏ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੁਨਰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਪੈਸਾ ਵੀ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੈਸਾ ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਹੈ। 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਪਰਵਾਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਪੈਸਾ ਕਮਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਰੂਰਲ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

55 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 11 ਫੀਸਦੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੀਅ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਆਬੇ ਵਿੱਚੋਂ 23.7 ਫੀਸਦੀ

ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੋ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ

ਇਸ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ। ਖੇਤੀ ਸੈਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਮੋਹ ਭੰਗ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ

ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰੁਖ਼ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੁਧਾਰ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਅਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਨਾ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣ।

ਹਰਜਿੰਦਰ ਭੋਤਨਾ

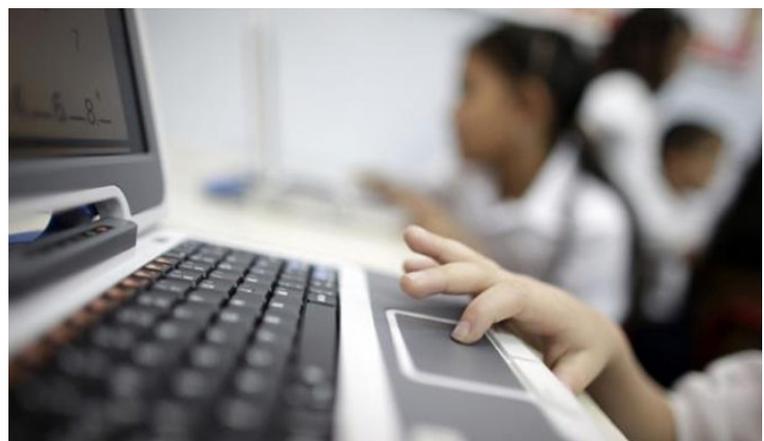
## ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬੇਦਾਵਾ

ਪਰਿਵਾਰ, ਮਾਝੇ ਵਿੱਚੋਂ 12 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਫੀਸਦੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਠ ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾੜੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਵੱਡੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੰਪਤੀ ਵੱਲ ਗੋੜਾ ਮਾਰ ਜਾਂਦੇ

ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ? ਇਸ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਸਵੀਰ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਹੁਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੀ ਹਨ, ਜੋ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ।



# ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭੀੜ ਭਰਿਆ ਬਾਜ਼ਾਰ ਔਰਤਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ



ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆਮ ਟ੍ਰੈਲ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਤਾਂ ਹੁਣ ਆਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੰਨੋ-ਪ੍ਰਮੰਨੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭੱਦੇ ਕੁਮੈਂਟਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆਮ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤਕ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲੀਆ ਉਦਾਹਰਣ ਲਓ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਬੁਲਾਰਨ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਹੱਦ ਅਭੱਦਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਟਵਿਟਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਲੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਬੁਲਾਰਨ ਨੇ ਇਕ ਟਵਿਟਰ ਯੂਜ਼ਰ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਬਈ ਪੁਲਸ ਕੋਲ ਇਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੂੰ ਖੂਬ ਟ੍ਰੋਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਿਡਨੀ ਤਕ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਸ ਗੈਂਗ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ 2014 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਝ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਜੁਬਾਨੀ ਜੰਗ ਛਿੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਚੁੱਪੀ ਜਿਹੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਏਗਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਖੈਰ, ਟ੍ਰੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਣ, ਟ੍ਰੋਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨਾਲ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲ ਦੀ ਬੁਲਾਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਕਿੰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ? ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਮ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੁਝ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹਾਲ ਹੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ



ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਮਲਾ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਨਾਵ ਦੇ ਸਹਿਜਨੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਵਿਧਵਾ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਲਈ ਘਸੀਟ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦੇ ਵਾਇਰਲ ਵੀਡੀਓ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਪੀੜਤ ਔਰਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਉਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਗੈਂਗਰੇਪ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਘਸੀਟ ਕੇ ਲਿਜਾਂਦੇ 4 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜਬਰੀ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਨੇਕਾਂ ਵੀਡੀਓ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਕ੍ਰਾਈਮ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਊਰੋ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ 3 ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਅਪਰਾਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ 29 ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਇਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 77 ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਜ ਦੀ ਕੁਰੀਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ 70 ਫੀਸਦੀ ਔਰਤਾਂ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ, ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭੀੜ ਭਰੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਜਾਂ ਘਰ, ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਕੁਝ ਤਾਂ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।



# ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ



## ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਇੰਨੀ ਵਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਮਸਲੇ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੱਜ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਸਾਡੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਇੰਨੀ ਵਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕਿਆਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਨਿੱਤ ਨਵੀਆਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਸਤਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਾਡੀ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਬਣ ਕੇ ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੀਡੀਆ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਵ-ਪ੍ਰਜੀਵਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਕਤਵਰ ਹਥਿਆਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੇ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਬਿੰਬ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਮੀਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਅਤੇ ਬਿੰਬਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਪਕੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਚੈਨਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਚੰਗੇ ਮਾਡਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਗੋਂ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਿੱਠਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵੇਕਹੀਣ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਕੁਝ ਬਚਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਖਪਤਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁੱਧ-ਵਿਵੇਕ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਿਰੋਲ ਖਪਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਹੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਗਿਣਤੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਸਮਾਜ ਪੱਖੀ ਰੋਲ ਕਿੰਨਾ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੀ ਖਪਤਕਾਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਉਪਰ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਚੈਨਲ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਘਰਾਣੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਿੱਖ

ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਪਾਰਕ ਪੂਰਤੀ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ, ਨਾ-ਪਸੰਦ ਵੀ ਮੀਡੀਆ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਤੋਂ ਉੱਣੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਬੇਚੈਨੀ ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਹੀ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੰਸਕ ਕਦਮ ਵੀ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰਾਨਾ ਰੌਅ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਦਰਸ਼ਕ ਤਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਵੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਮ ਲੋਕ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖ ਸਕਣ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਠੇਠ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਧਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਆਦਿ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਰੋਮਨ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਾਹੀਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਇਹੀ ਕੁਝ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਟੀਵੀ ਲੜੀਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਚਾਲ ਦੇ ਲਹਿਜੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਦੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਸਤੂ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਸਤੂ ਵਾਂਗ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵੀ ਮਿਆਦ ਮਿੱਥੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਦਾ ਸੋਝਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵੀ ਉਸ ਅਮਲ ਤੱਕ ਹੀ ਮਿੱਥੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਅੱਜ ਦੇ ਉੱਤਰ ਆਧੁਨਿਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੰਜੀਵਾਦ ਦੀ ਸੋਝਣਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਸਮਾਜ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯਤਨ ਹੋਏ ਹਨ। ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ-ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਪਹਿਰਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਫੈਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਨੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਰਹੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲ ਉਪਰ ਦਿਖਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਹੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਹੁਣ ਹਰ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਬੈਠੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਲੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪੁਸ਼ਾਰਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮੋਬਾਈਲ ਜਾਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਉੱਪਰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਧਾਰਾਈ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕ-ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਸੰਗੀਤ ਵੀ ਪਿਆ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਹਰ ਵੰਨਗੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।



ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਏ ਸਾਧਨਾਂ ਨੇ ਆਪਸੀ ਦੂਰੀਆਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਜਿੰਨੇ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਆਮ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਇਕਾਤ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਦੁਖ ਜਾਂ ਔਕੜ ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣਾ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਖੋ ਬੈਠਦਾ ਹੈ।

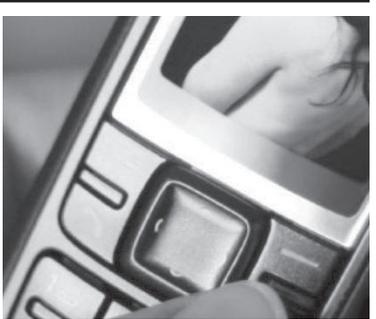
ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੇਚੈਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣਗੇ? ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੰਜੀਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮਾਧਿਅਮ ਮੀਡੀਆ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ

ਹੀ ਬੁੱਧ-ਵਿਵੇਕ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੋਚਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕੀਮਤ ਵੀ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੰਜੀਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਜਿਹੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੂਜੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੁਦੱਈਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਾਲਾ ਨਿਰੋਲ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵੀ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਟੀਵੀ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਮੀਡੀਆ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਆਦਤਾਂ ਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਕਿੰਨੀ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਡਾ.ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ

# ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ

ਮਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਵਟਸਐਪ ਜਾਂ ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਫੋਟੋਆਂ ਜਾਂ ਲਿਖਤ ਸਮੱਗਰੀ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਨੀ ਮੁਢਲੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਇਸ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੰਡਾ ਜਾਂ ਕੁੜੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਉਲਝਣਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੁੱਧੀ ਚਾਹੇ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪੌਰਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਗੰਦਗੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਚੰਗੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੇਖੀ-ਸੁਣੀ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਦੂਸ਼ਿਤ ਸੋਚ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੌੜ 'ਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਵਰਗੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਖੇਡਿਤ ਹੋਈ ਸੋਚ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਟਿਲ ਗੁਨਾਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸੇ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 'ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਚਿੱਟੇ ਕੱਪੜੇ ਆਫ ਚਿਲਡਰਨ ਐਂਡ ਫੈਮਿਲੀਜ਼' ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਨੱਬੇ ਫੀਸਦੀ ਅਪਰਾਧੀ ਪੌਰਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੌਰਨੋਗ੍ਰਾਫੀ



ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਜਿਣਸੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨ। ਮੁਲਕ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੂ ਸੋਚ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸ਼ਲੀਲ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਜਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰਕ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖ਼ਰਾਬ ਨਾ ਕਰਨ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਲਕਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਇੱਕ ਮਨ, ਇੱਕ ਚਿੱਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵੱਲ ਵਧਦੇ ਰਹਿਣ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚੇ ਵਾਧੂ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਾਰਥਿਕ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ। ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸਾਰੂ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰੱਖ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਕਜ ਸੂਦ



ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਗਰੀਬ ਤੇ ਪਿਛੜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਤੇ ਅਪਣੀ ਚੌਧਰਾਹਟ ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਕਸਰ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸੱਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਭਿਅਕ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸੋਝੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਕਿਸਮ-੨ ਦੇ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰੱਖੇ ਹਨ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਇਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਚ'ਅਨੁਵਾਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਰਤਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਅਸਭਿਅਕ ਵਿਵਹਾਰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਛੋਟਾ ਮੁਲਕ ਇਹਨਾਂ ਅਖੌਤੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹਮਸਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚ' ਅੱਖਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

# ਹਕੀਕੀ ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ



## ਅਮਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੰਭਵ

ਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਖਤੇ ਪਲਟਦਿਆਂ ਅਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕਠਪੁਤਲੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾ ਛੱਡੀਆਂ।

ਇਰਾਕ, ਲਿਬਨਾਨ, ਮਿਸਰ, ਸੀਰੀਆ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਆਦਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਜਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਬਣਾ ਜਾਂ ਇੰਝ ਕਹਿ ਲਵੋ ਕਿ ਅਪਣੇ ਬੰਬਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ

ਬੇਸ਼ਤਰ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹਲ ਬਹੁੱਤ ਜਲਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਕਤ ਜੰਗਾਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਧੌਂਸ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਜ਼ੋਰ(ਹੇਠ) ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਖੁਦ-ਗਰਜ਼ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਰ ਹੁਣ ਨਰਮ ਪੈਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਜ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਚ' ਅਮਨ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਤੇ ਕਦਰ-ਓ-ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਰਾਹਤ ਇੰਦੋਰੀ ਨੇ ਕਿੰਨਾ ਸੋਹਣਾ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ:

ਲਗੇ ਗੀ ਆਗ ਤੋ ਆਏਗੇ ਕਈ ਘਰ ਜਦ ਮੇਂ,  
ਯਾਹਾਂ ਪਰ ਅਕੇਲੇ ਹਮਾਰਾ ਮਕਾਨ ਥੋੜੇ ਹੈ ॥

ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ੭-੭ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ(ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ) ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਘੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਅੱਜ ਅਮਨ ਵਾਰਤਾ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਯਕੀਨਨ ਇਹ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਮਨ ਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਗਲ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਹਸਤੀ ਤੋਂ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਬੜ੍ਹਕਾਂ ਮਾਰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅਮਨ ਪਸੰਦ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਹਰਾਮ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਅਮਨ ਦੀਆਂ ਸਿਖਰ-ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਚ' ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗਲ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਕਿਸੇ ਸਮਸਿਆ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਹਲ ਨਹੀਂ... ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਅਮਨ ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਪਿੱਛੇ ਇਹਨਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਝੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੱਫੀ ਪਾਈ ਉਸੇ ਦੀ ਪਿੱਠ ਚ'ਛੁਰਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਕਾਰਤਮਕ ਜਾਂ ਨਾਕਾਰਤਮਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਜਲਦ ਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਹਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰ ਹਰਕਤ ਤੇ ਅਮਲ ਤੋਂ ਚੌਕੰਨੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗ਼ਾਲਿਬ ਨੇ ਕਿਯਾ ਖੂਬ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ:

ਬੇ-ਖੁਦੀ, ਬੇ-ਸਬਬ ਨਹੀਂ ਗ਼ਾਲਿਬ...!  
ਕੁੱਛ ਤੋ ਹੈ! ਜਿਸਕੀ ਪਰਦਾ-ਦਾਰੀ ਹੈ।  
ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਇਹ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਹਰ ਮਸਲਾ ਜੰਗ ਕੀਤਿਆਂ ਹਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜੰਗ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਚ' ਵਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੀ ਮੰਦੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਗ਼ਰੀਬੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਫ੍ਰੀਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੀ।

ਜਿਵੇਂ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਦੀ ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ ਸਾਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਸਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਫ ਤੇ ਸੁੱਖ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਪਰਕਾਰ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਬੁਰਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਔਖਾਈ ਨਾਲ ਹੀ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜ਼ਹਿਨੀਅਤ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਘੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਅੱਜ ਅਮਨ

ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਨਹੀਂ ਹਟਾਕਿਆ। ਇਸ ਸੱਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਸੰਪਨ ਹੋਣ ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਬੇਸ਼ਤਰ ਅਮਨ ਪਸੰਦ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਯੂ ਐਨ. ਓ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਟਰੰਪ-ਕਿੰਮ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਇਸ ਅਮਨ ਪੇਸ਼ਕਦਮੀ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਚੀਨ, ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਲੱਗਭਗ ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਮਨ-ਵਾਰਤਾ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਮਨ ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਘੱਟ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅਮਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਅਮਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ



ਇਹ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਅਕਸਰ ਦੂਜੇ ਵਿਕਾਸ-ਸ਼ੀਲ ਦੇ ਸ਼ਾਂ ਨੂੰ “ਨਿਸ਼ਸ਼ਤਰੀਕਰਨ“ ਦੀ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਪ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਹਾਂ.. ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਣੇ ਗਥਿਆਰਾਂ ਚ' ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦਾ, ਜੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਾਹਿਰੀਨ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਖਾਵਾ ਵੱਧ ਤੇ ਅਮਲ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੰਝ ਕਹਿ ਲਵੋ ਕਿ “ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ ਖਾਣ ਦੇ ਹੋਰ ਤੇ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ...“ ਵਾਲਾ ਮੁਹਾਵਰਾ ਸੱਚਾ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-੨ ਮੁਲਕਾਂ ਤੇ ਜੈਵਿਕ ਰਸਾਇਣਕ ਜਾਂ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰ ਆਦਿ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮਨ-ਘੜਤ(ਦੋਸ਼) ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ-੨ ਇਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਜੰਗਾਂ ਛੇੜ ਕੇ ਜੋ ਜਾਨੀ ਤੇ ਮਾਲੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ ਹੈ ਉਸਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਛੋਟੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਹਾਕਿਮ ਨੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਬੋਲਣ ਦੀ ਜੁੱਰਅਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਚਲਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਉੱਪਰ ਬਿਨਾਂ ਵਜ੍ਹਾ ਬੰਬਾਰੀਆਂ

ਦੀ ਤਜਰਬਾ-ਗਾਹ ਬਣਾ ਤਬਾਹ-ਓ-ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਅਵਾਮ ਅੱਜ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਵਜ੍ਹਾ ਥੋਪੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਅਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਤੇ ਹੱਢਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਜੋ ਜਾਨੀ ਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਉਸਦੀ ਤਲਾਫੀ ਜਾਂ ਭਰਪਾਈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਤੇਲ ਭੰਡਾਰਾ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸੱਭ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਵੀ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੁਲਕ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਦਬ ਕੇ ਜਾਂ ਡਰ ਕੇ ਗਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਹੋਰ ਦਬਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਮੁਲਕ ( ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ) ਵਾਂਗ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚ' ਅੱਖਾਂ ਪਾ ਗਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਅਮਨ ਵਾਰਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਰਸਤੇ ਖੋਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕੋ ਮਸਲੇ ਤੇ ਦੂਹਰੇ ਰੱਵਈਏ ਅਪਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜੇਕਰ ਕਥਨੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਇੱਕ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਧੇਰੇ ਅਮਨ-ਓ-ਅਮਾਨ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਹੀ ਉਲਝਣਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਅਪਣੇ ਸੋਝੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਖਿਆਲ ਤਿਆਗ ਦੇਣ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ



ਵਾਰਤਾ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਨ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸੰਪਨ ਹੋਈ ਟਰੰਪ-ਕਿੰਮ ਜੰਗ ਉਨ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਕੁੱਲ ੧੦੦ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਆਉਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਿਲਣੀ ਦੇ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਭਾਵ ਕਵਰੇਜ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਚੋਂ ਲੱਗਭਗ ੩੦੦੦ ਹਜ਼ਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ।

ਇਸ ਸਿਖਰ- ਵਾਰਤਾ ਉਪਰੰਤ ਜਿਹਨਾਂ ਗਲਾਂ ਦੀ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਹੈ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿੰਮ ਜੰਗ ਉਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ “ ਮੁਕੰਮਲ ਨਿਸ਼ਸ਼ਤਰੀਕਰਨ “ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਵੱਟੇ ਉਸਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਾਸੋਂ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਮੰਗੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਵੀ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਦੱਖਣ ਕੋਰੀਆ ਵਿਖੇ ਅਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਯੁੱਧ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਾਇਦੀਪ ਵਿਚ ਤਨਾਤਨੀ ਜਾਂ ਜੰਗ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਅਪਣੇ ੩੨੦੦ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਵਾਪਸ ਬਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਤੇ ਆਇਦ

ਨਾਗਰਿਕ ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸਾਹ ਲੈ ਸਕਣ...!  
ਮੁਹੰਮਦ ਅੱਬਾਸ ਧਾਲੀਵਾਲ  
ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ।  
ਸੰਪਰਕ: 9855259650





# ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ, ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ, ਸੰਤ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਲਗੀਐ ਪਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ 1245) ਉੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਪੀਰ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀਰ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦਾ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ: ਪੰਜ ਪਿਆਲੇ ਪੰਜ ਪੀਰ ਛਠਮ ਪੀਰ ਬੈਠਾ ਗੁਰੂ ਭਾਗੀ। (1/48) ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਵਿਵਹਾਰਕ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ। 1606 ਈ: ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਗੱਦੀ ਉੱਪਰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅੰਤਮ ਸੁਨੇਹਾ ਇਹ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਇਕ ਤਾਕਤਵਰ ਸੈਨਾ ਰੱਖਣ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਕਲਗੀ ਵਾਲੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਂ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮੰਜੀ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ ਤਖ਼ਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇੰਜ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਤਲਵਾਰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੂਜੀ ਤਲਵਾਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਪਹਿਨਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕਿਹਾ: - ਧਰ ਤੇਜ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਚ ਕਹੇ। ਹਮ ਨੇ ਇਸ ਹਿਤ ਜੁਗ ਅਸਿ ਗਹੇ। ਇਕ ਤੇ ਲੈ ਮੀਰਿਨ ਕੀ ਮੀਰੀ। ਦੂਸਰ ਤੇ ਪੀਰਿਨ ਕੀ ਪੀਰੀ॥22॥ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੋਨੋਂ ਧਰੈ। ਬਚਿ ਸ਼ਰਿਨ ਨਤੁ ਜੁਗ ਪਰਹਰੈ। ਸੁਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੇ ਬਾਕ ਅਡੋਲੇ। ਧਰਿ ਸ਼ਰਧਾ

ਲਹਿ ਅਨੰਦ ਅਤੋਲੇ॥23॥ (ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ) ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਸ਼ਸਤਰ ਪਹਿਨਣ ਦਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਚੰਗਾ ਘੋੜਾ ਤੇ ਚੰਗਾ ਸ਼ਸਤਰ ਭੇਟ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ। ਸੈਨਾ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁੰਗੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਮਰੱਥ ਰਾਮਦਾਸ ਜੋ ਪਿਛੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਬਣਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸ਼ਾਹੀ ਲਿਬਾਸ, ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਤਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਸ਼ੋਕਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਵਾਸਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ: ਬਾਤਨ ਫਕੀਰੀ, ਜ਼ਾਹਿਰ ਅਮੀਰੀ। ਸ਼ਸਤਰ ਗਰੀਬ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਜਰਵਾਣੇ ਦੀ ਭਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਬੋਲਚਾਲ ਪੀਰਾਂ-ਫਕੀਰਾਂ ਵਰਗਾ, ਬਾਹਰੀ ਦਿੱਖ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹਾਂ ਵਰਗੀ ਅਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਕਿਸੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਤੇ ਜਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗਰੀਬ ਤੇ ਮਜ਼ਲੂਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਜਰਵਾਣੇ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ। ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਤਲਵਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਆਵੇਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਹਿਜ ਕੀਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ ਪਾ ਸਕੇ। ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਈ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸ਼ਸਤਰਧਾਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਨੇ ਤਲਵਾਰ

ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ: ਚੂ ਕਾਰ ਅਜ਼ ਹਮ ਹੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜ਼ਸ਼ਤ। ਹਲਾਲ ਅਸਤ ਬੁਰਦਨ ਬ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰ ਦਸਤ।22॥ (ਜ਼ਫਰਨਾਮਾ) ਜਦੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀਲੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪਕੜ ਢਿੱਲੀ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤਲਵਾਰ ਚੁੱਕਣੀ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਪੀਰੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪੂਰਨਤਾ ਵਾਲੀ ਇਕ ਅਮਲੀ ਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਜੀਵਨ ਜੁਗਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਇਕ ਹੀ ਸਮੇਂ ਦਿਆਲੂ ਤੇ ਸਬਰ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਿਰਭਉ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਨਿਰਭਉ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਨੇ ਗੁਰਮੁੱਖ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਜੁਗਤੀ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਸਤਾ ਭੋਗਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਪਾਪ ਜ਼ੁਲਮ, ਅਨਿਆਂ, ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਦੀ ਥਾਂ ਪੀਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਇਆ, ਮਨੁੱਖੀ ਬਰਾਬਰੀ, ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਧਰਮ ਦਾ ਕੁੰਡਾ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਰਹੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਰਾਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੀਰੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮੀਰੀ ਇਸ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਆਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਇਕੱਲੀ ਪੀਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦੇਖ ਲਈ ਸੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ:

ਕੋਟੀ ਹੂ ਪੀਰ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ ਜਾ ਮੀਰੁ ਸੁਣਿਆ ਧਾਇਆ॥... ਕੋਈ ਮੁਗਲ ਨ ਹੋਆ ਅੰਧਾ ਕਿਨੈ ਨ ਪਰਚਾ ਲਾਇਆ॥ (ਪੰਨਾ 417-18) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੀਰਾਂ, ਫਕੀਰਾਂ, ਔਲੀਆਂ, ਸਾਧੂਆਂ, ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ, ਸਿੱਧਾਂ, ਜੋਗੀਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਭ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜਾਂ ਬੋਝ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ: ਖੰਮੇ ਕੋਇ ਨ ਸਾਧੁ ਬਿਨੁ ਸਾਧੁ ਨ ਦਿਸੈ ਜਗਿ ਵਿਚਿ ਕੋਆ। (1/22) ਇਸ ਲਈ ਪੀਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਰੀ ਦਾ ਹੋਣ ਅਵਸ਼ਕ ਸਮਝ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਹਾਰਕ ਰੂਪ ਦਿੰਦਿਆਂ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ। ਭਗਤੀ, ਸੰਤਤਾਈ, ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਗੁਣ ਹੋਣ, ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸਨ। ਢਾਡੀ ਭਾਈ ਅਬਦੁਲਾ ਜੀ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਬੈਠੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ: ਦੋ ਤਲਵਾਰੀਂ ਬਧੀਆਂ ਇਕ ਮੀਰੀ ਦੀ ਇਕ ਪੀਰੀ ਦੀ, ਇਕ ਅਜਮਤ ਦੀ ਇਕ ਰਾਜ ਦੀ ਇਕ ਰਾਖੀ ਕਰੇ ਵਜ਼ੀਰ ਦੀ। ਹਿੰਮਤ ਬਾਹਾਂ ਕੋਟ ਗੜ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬਲਖ ਬਖੀਰ ਦੀ। ਨਾਲ ਸਿਪਾਹੀ ਨੀਲ ਨਲ ਮਾਰ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਕਰੇ ਤਗੀਰ ਦੀ। ਪੱਗ ਤੇਰੀ, ਕੀ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਹਰ ਗੁਰਸਿੱਖ ਮਾਈ ਭਾਈ ਨੇ ਸੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚਕ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੇ ਰਹੱਸ ਦੇਖ ਲਈ ਸੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਤੇ ਭਗਤੀ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਕ ਗੌਰਵਮਈ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ, ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ, ਸੰਤ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਰਾਜ ਤੇ ਯੋਗ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਬੀਜ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਰੰਭਕ ਸਮੇਂ ਹੀ ਬੀਜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤਕ ਨੂੰ 'ਕਲਿ ਕਾਤੀ ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ' ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਨੋਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤਕ ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦਾ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਰਿਹਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੇ ਇਸ ਸੁਮੇਲ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਂ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਬਰ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਰਹਿ ਕੇ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ। ਉਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਸਤਰਬੱਧ ਹੋ ਕੇ ਖਾਲਸਈ ਫੌਜ ਗਠਨ ਕਰਕੇ ਜਬਰ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ ਦੋਵੇਂ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਮੀਰੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਮੀਰੀ ਜਾਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਹੁਕਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਮੁੱਖੀ। ਵਿਵਹਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਕੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਹੁਕਮ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ। ਪੀਰੀ ਦਾ ਭਾਵ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰੋਲ ਅਧਿਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦਿਆਂ, ਤਿਆਗੀ, ਵਿਰਕਤ ਤੇ ਨਿਰਵਿਰਤ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੀਰ ਹੈ। ਪਰ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਪੀਰ ਉੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਘਰ-ਘਰ ਮੰਗ ਕੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪੀਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਸਦਾਏ ਮੰਗਣ ਜਾਇ॥ ਤਾਂ ਕੈ ਮੂਲਿ ਨ

## ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੇ ਚਾਨਣੇ ਮੀਨਾਰੇ - ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਮਾਰਚ 1644 ਨੂੰ ਅਲੀਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜ਼ਫਰਨਗਰ (ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿੱਚ ਬੀਬੀ ਮਧਰੀ ਬਾਈ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਤੋਂ ਭਾਈ ਮਾਈ ਦਾਸ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਭਾਈ ਬਲੂ ਜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਹਾਦਰ ਸਨ ਤੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਗਲਾਂ ਨਾਲ ਚੌਥੀ ਜੰਗ, ਜੋ ਅਪ੍ਰੈਲ 1635 ਵਿੱਚ ਹੋਈ, ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। 'ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ। ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ। ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ' ਜਦੋਂ ਹਰ ਸਿੱਖ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਅੱਖਰ ਸੁਣਦਾ-ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਵਕਤ ਵਾਲੀ ਤਸਵੀਰ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਖਲੋਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ 74 ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ, 10 ਭਰਾ, 8 ਪੁੱਤਰ ਤੇ 10 ਪੋਤਰੇ ਤੇ 45

ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਲਈ ਨਿਛਾਵਰ ਹੋਏ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਤੇ ਕਥਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਕੇ ਭੇਜਿਆ। ਜਦੋਂ 20-21 ਦਸੰਬਰ 1705 ਦੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀਤ ਕੌਰ) ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ। ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ 'ਸਾਬੋ ਕੀ ਤਲਵੰਡੀ' ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਥੇ 'ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ' ਵਿਖੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ

ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੀੜ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਤਾਰੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਏ। ਇਥੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੱਖਣ ਲਈ ਅਕਤੂਬਰ 1706 ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹੇ। ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਦਿੱਲੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਜਦ ਆਪ ਬਘੌਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ 7 ਅਕਤੂਬਰ 1708 ਨੂੰ ਨਾਂਦੇੜ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਖੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ। 1733 ਦੀ ਦੀਵਾਲੀ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ ਗਏ ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਭਾਈ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ, ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਸਰੀ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਬੇ

ਨਾਲ ਗੱਲ ਤੋਰੀ। ਸੂਬੇ ਨੇ ਮੇਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਬਦਲੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰ (ਟੈਕਸ) ਮੰਗਿਆ। ਕਰ (ਟੈਕਸ) ਦੀ ਰਕਮ ਪੱਕੀ ਕਰ ਕੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਰਤੇ ਅਤੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀ ਉਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੁਲਾਵਾ ਭੇਜਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖ ਦੋਖੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿ ਤੇ ਸੂਬੇ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਉਲੀਕੀ ਸਾਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਹੌਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾ ਦੱਸਿਆ। ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਨੀਅਤ ਦੇਖ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿੱਖ, ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਗਤਾਂ ਨਾ ਆਇਆਂ। ਸੂਬੇ ਨੇ ਕਰ (ਟੈਕਸ) ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘ ਭੇਜ ਕੇ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਜੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਪੂਰਬ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕੁੱਟਲਤਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤੋਗੇ ਤਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਗਵਰਨਰ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਇਹ ਆਗਿਆ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਤੇ



ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੇਲੇ ਉਪਰੰਤ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਕਰ ਤੁਰੰਤ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੇਲਾ ਦੱਸ ਦਿਨ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੱਦੇ ਭੇਜੇ ਪਰ ਉਧਰ ਸੂਬੇ ਨੇ ਦੀਵਾਨ ਲਖਪਤ ਰਾਏ ਦੇ ਮਾਤਹਿਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਫੌਜ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਮ ਤੀਰਥ ਤੇ ਜਾ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਸੀ ਕਿ ਮੇਲੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਖਾਲਸਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਤਬਾਹੀ ਮੱਚਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਉਂਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਹੁਕਮ ਕਰ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਇਕੱਠਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲਸਾ ਇਕੱਠਰ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਵਿਸਾਖੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਪੈਸੇ ਮੰਗੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ

ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਚਾਲ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਨਹੀਂ ਆਏਗਾ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਸਤੇ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗਸ਼ਤ ਕਰਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਈਏ। ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਵਾਇਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਪੈਸੇ ਤਾਰੀਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਲੈ ਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋ ਜਾਓ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਧਰਮ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਲਾਦਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 24 ਜੂਨ 1734 ਈ: ਨੂੰ ਬੰਦ ਬੰਦ ਕੱਟ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

# ਕਿਤਾਬਾਂ

ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲਿਖੀਆਂ ਤੇ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਾਜਾ ਰਿਆਸਤਾਂ ਤੇ ਹਕੂਮਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਸਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਉਲੱਦੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਿਗਿਆਨ ਜੋ ਕਦੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਦੇ ਟੁੱਟਦਾ ਹੈ ਕਹਿਰ ਬਣ ਕੇ ਉਸ ਤੇ ਕਨੂੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਤੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵੀ



**ਸ਼ਿਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮੌਰੀਆ**  
ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਦੇਵਤਾ ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸਾਡੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਕਦਮ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਉਠਦੇ ਹੋਏ ਹੱਥ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿਤਾਬਾਂ.....

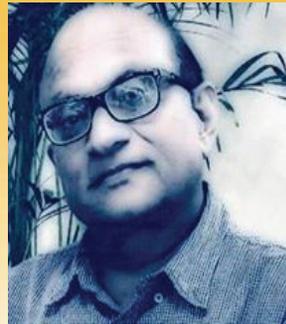


# ਭਾਸ਼ਾਤਰ

ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਚੋਣ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ  
ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ

# ਸਵਾਲ

ਉਸਦਾ ਸਵਾਲ ਵਾਜਿਬ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਮੱਛੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਹੋਵੇ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਵਾਦ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਦੇ ਪੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹਵਾਵਾਂ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਣ ਕਿਸਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਦੌੜਦੀਆਂ ਹੋ ਸਰਪਟ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਮੱਲਾਹ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਪੁਛੇ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਜਲਦੀ ਹੈ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਤੋਂ ਬਨਾਰਸ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਉਹ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ ਮੈਥੋਂ



**ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਵਸ਼ਿਸ਼ਠ**  
ਤੂੰ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਪਤੀ ਹੈਂ ਭਰਾ ਹੈਂ ਮਿੱਤਰ ਹੈਂ ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਤੇਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰ, ਹਵਾ ਤੇ ਨਦੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮੌਨ ਹਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਵਾਂਗ.....

# ਚੱਲੋ ਕੂਚ ਕਰੀਏ

ਚੱਲੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਦੋਂ ਤਕ ਇਓਂ ਹੀ ਬਣੇ ਰਹੋਗੇ ਮੁਕ ਦਰਸ਼ਕ ਨਿਹਾਰਦੇ ਰਹੋਗੇ ਸੁੰਨਾ ਜੰਗਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਦਾ ਖਾਲੀਪਣ ਢੋਂਦੇ ਰਹੋਗੇ ਆਲਸੀਪੁਣਾ ਚੱਲੋ ਚੰਚਲ ਨਦੀ ਤੇ ਉਛਲਦੀ ਕੁਦਦੀ ਕਲ ਕਲ ਵਗਦੀ ਉਬੜ ਖਾਬੜ ਧਰਤੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਛਾਉਣਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਇਕ ਬੁਲਬੁਲਾ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਿਸ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਦੌੜਦਾ ਹੈ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਵੱਲ ਚੱਲੋ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ



**ਡਾ. ਰਾਜਵੰਤੀ ਮਾਨ**  
ਜਿਸ ਦੇ ਜਾਲ ਫਰੇਬਾਂ ਨੇ ਵੰਡ ਦਿਤੀ ਦਰਿਦਰਤਾ ਕੂਚਲ ਦਿਤਾ ਇਨਸਾਨੀ ਦਿਲ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਦਿਤੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਚੱਲੋ ਕੂਚ ਕਰੀਏ ਬਚਾ ਲਈਏ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸੌਂਧੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਸੰਭਾਲ ਲਈਏ ਲਹੂ ਦੀ ਬੂੰਦ ਦੇ ਦਈਏ ਮਿੱਠੀ ਗੋਦ ਲੱਭ ਲਈਏ ਗੁਪਤ ਝਰਨਾ ਜਾਣ ਲਈਏ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਾਂਗੀ ਮੇਰੇ ਹਮਰਾਜ ਮੇਰੇ ਦਿਲ !

# ਸਵਾਲ

ਇਹਨਾਂ ਜਵਾਰ ਦੇ ਦਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪਸੀਨੇ ਦੀ ਬਦਬੂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਨੇ ਇਹ ਪਸੀਨਾ ਸਰੀਰ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਤਪ ਕੇ ਧਾਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਰੂਪ ਦਰਅਸਲ ਉਸਦੇ ਪਸੀਨੇ ਦੀ ਹਰ ਬੂੰਦ ਸਵਾਤੀ ਨਛੱਤਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ ਬੀਜ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਵਿਚ ਦੇਖੋ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਕੁਝ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਰਾ ਸਾਨੂੰ ਮੌੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਹੁਣ ਉਹ ਕੀ ਜਾਣੇ



**ਬਹਾਦੁਰ ਪਟੇਲ**  
ਜਮਾਏਰੀ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗੋਦਾਮ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਅਨਾਜ ਸੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਹਰ ਸਾਲ ਉਹ ਤਾਂ ਇੰਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ ਨਾਲ ਦੱਬਿਆ ਜਾਏਗਾ ਤਾਂ ਕੀ ਬਚੇਗਾ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਉਹ ਤੇ ਉਸਦੀ ਆਖਰੀ ਹੋਣੀ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹਾਂ ਇਹ ਸਨਦ ਰਹੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛੇਗੀ ਸਵਾਲ.....

# ਉਦੋਂ ਤਕ ਬਚੇ ਰਹਾਂਗੇ

ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਜਿਓਂ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਦੌਰ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ ਹਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਨਮੀ ਬਾਕੀ ਘਾਹ ਵਿਚ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਹਰਾਪਨ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜੋ ਬੁਰੇ ਵਕਤ ਵਿਚ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਖੜੇ ਹੋਣਗੇ ਵਿਚਾਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜੇ ਕਿਥੇ ਸਮੇਟੀ ਹੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਦੀ ਚਾਦਰ ? ਸਭ ਕੁਝ ਬੇਜਾਨ ਬੇਦਮ ਬੇਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਥੇ ਤਾਰ ਤਾਰ ਹੈ ਹਵਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ? ਜਦੋਂ ਤਕ ਬਾਕੀ ਹੈ



**ਵਿਜੈ ਸਿੰਘ ਨਾਹਟਾ**  
ਕਿਰਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਾਰੀਕ ਜਿਹਾ ਚਾਨਣ ਜਦੋਂ ਤਕ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਸੁਰੀਲੇ ਗੀਤ ਜਗਦੀ ਰਹੇਗੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਚਿੰਗਾਰੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਚੇ ਰਹਾਂਗੇ ਅਸੀਂ.....

# ਯਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਲਵਟਾਂ

ਲੱਭਦਾ ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਗੁਆਚਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਪਰ ਗੁਆਚ ਗਈ ਹੈਂ ਤੂੰ ਵਕਤ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਉਲਝਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਘੜੀ ਦੀ ਟਿਕ ਟਿਕ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਦੀ ਦਸਤਕ ਦੂਰ ਤਕ ਪੈਰ ਪਸਾਰੀ ਪਲ ਪਲ ਦਰਦ ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਨਾਲ ਗੁਆ ਨਾ ਦੇਵਾਂ ਕਿਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਖੁਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੰਧ ਤੇ ਟੰਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਚਾਦਰ ਵਿਛਾਈ ਲੱਭਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਪਾਗਲ ਮਨ



**ਪਵਨ ਅਰੋੜਾ**  
ਸਿਲਵਟਾਂ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬੀਤੇ ਸੁਨਹਿਰੇ ਪਲਾਂ ਦੇ ਫੂਹ ਕੇ ਕਰਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਤੂੰ ਲੁਕੀ ਹੈਂ ਇਥੇ ਹੀ ਕਿਤੇ ਗੁਮ ਸੁਮ ਇਕ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਲਈ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੈਂ ਹਾਂ ਇਥੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਹੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਕੋਲ ਕਿਤੇ ਇਥੇ ਹੀ ਹਾਂ ਮੈਂ.....

# ਮਨ

ਮਨ ਜਿਓਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਕਦੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰਾਂ ਪਲਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਰਕਦੀਆਂ ਤਪਦੀਆਂ ਰੇਤ ਵਿਚ ਡਿਗਦੀਆਂ ਖਾਰੀ ਤੋਲ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਤੇ ਮ੍ਰਿਗ ਮਰਿਚਕਾ ਦੇ ਕੋਲ ਜਿਵੇਂ ਅਚਾਨਕ ਫੁੱਟ ਆਈ ਹੋਵੇ ਪੀਲੇ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਝੁਮਦੀ ਸੁਰਖ ਬਹਾਰ



ਦੀਪਾ ਕਪੂਰ

ਤੇ ਤਸੁੱਵਰ ਤੇਰਾ ਮਹਿਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਤਰਾ ਕਤਰਾ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਦਾ ਪਿਘਲਦਾ ਹੈ ਸਰੀਰ ਚੰਦਰਮਾ ਸ਼ਾਂਤ ਪਾਣੀਆਂ ਤੇ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਮਨ ਜਿਓਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਕਦੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰਾਂ.....

# ਗਰੀਬੀ

ਤੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਖਿੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਾ ਫੁੱਲ ਪਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਅੱਜ ਤਕ ਫੁੱਲ ਨੂੰ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਬੱਸ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਹੈ ਆਪਣਾ ਖੇਤ



**ਡਾ. ਭਾਵਨਾ**  
ਜੋ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿਚ ਘਿਰਿਆ ਰੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜ਼ਾਰੋ ਜ਼ਾਰ ਤੂੰ ਜਦ ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ

ਨੱਚਦਾ ਮੌਰ ਤਾਂ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਥ ਉੱਠੀ ਮੈਂ ਝੌਂਪੜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੇਚੈਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਅਣਹੋਣੀ ਦੀ ਆਸ਼ੰਕਾ ਵਿਚ ਸੁੰਗੜੀ ਰਹੀ ਮੈਂ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੋਂ ਪਾਟੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਂਦੀ ਮਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਚੀਕ ਪਵਾਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ਖਿੜਦਾ ਫੁੱਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਨੱਚਦੇ ਮੌਰ

ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕੋਇਲ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਗਾਉਣਾ ਹਵਾ ਵੀ ਬਦਲ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਰੁਖ ਹਾਂ ਗਰੀਬੀ ਸਿਰਫ ਪੇਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸੁਹੱਪਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਤੜੀਆਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਭਰ ਪੇਟ ਖਾਣਾ.....

### ਪੇਟ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਰੋ ਇਸ ਭੋਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ



ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੇਟ ਸਾਫ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਕਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਵੇਰੇ ਪੇਟ ਨਾ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਸੁਸਤੀ ਭਰਿਆ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੁਝ ਖਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਵੇਰੇ ਪੇਟ ਸਾਫ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਆਦਤਾਂ ਅਤੇ ਭੋਜਨ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹੀ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੇਟ ਸਾਫ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਉ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਭੋਜਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਦਵਾ ਹੈ ਪਾਣੀ। ਜਦ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਆਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਰੋਜ਼ ਨਾ ਸਵੇਰੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਪੇਟ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਹੈ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਨਾਲ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪੇਟ ਹੀ ਸਾਫ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪੇਟ ਸੰਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਵੀ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਸੰਤਰਾ, ਅੰਗੂਰ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਫਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਉਝ ਤਾਂ ਸੌਂਦ ਨੂੰ ਮਸਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੌਂਦ ਨੂੰ ਪੀਸ ਕੇ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਣ ਨਾਲ ਪੇਟ ਸੰਬੰਧੀ ਕਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਦਹਜ਼ਮੀ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸੌਂਦ ਨੂੰ ਉਬਾਲ ਕੇ ਛਾਣ ਕੇ ਕੋਸੇ ਠੰਡਾ ਕਰਕੇ ਪੀਣ ਨਾਲ ਗੈਸ ਅਤੇ ਬਦਹਜ਼ਮੀ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦਹੀਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖਾਓ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਵੇਰੇ ਪੇਟ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਹੀਂ 'ਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਪੇਟ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੋਧ 'ਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੇਟ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰੋਜ਼ ਨਾ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਇਕ ਸੋਧ ਖਾਓ।

## ਜਿਮ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ ਇਸ ਭੋਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ



ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਰੀਰ ਲਈ ਲੋਕ ਕਸਰਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਿਮ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਡੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਖਾਧੇ ਹੀ ਜਿਮ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਿਹਤ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਜਿਮ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਖਾਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਹਤ ਵੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਰਜਾ ਵੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਉ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਜਿਮ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਆਹਾਰ ਖਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

### ਸਿਰ ਦਰਦ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਨੁਸਖੇ

ਸਿਰ ਦਰਦ ਕਦੀ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰ ਦਰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਤਣਾਅ, ਮੌਸਮ 'ਚ ਬਦਲਾਅ, ਬੁਖਾਰ ਜਾਂ ਫਿਰ ਭੋਜਨ 'ਚ ਬਦਲਾਅ। ਸਿਰ ਦਰਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕ ਮੈਡੀਕਲ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਈਡ-ਇਫੈਕਟ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਿਰ ਦਰਦ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਅਤੇ

1. ਓਟਸ ਅਤੇ ਦੁੱਧ  
ਸਵੇਰੇ ਜਿਮ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁੱਧ ਦੇ ਨਾਲ ਓਟਸ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸਰੀਰ ਦੀ ਉਰਜਾ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਪਚਣ 'ਚ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਸਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ।
2. ਕਾਨਫਲੇਕਸ  
ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤਾਂ 'ਚ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਕਾਨਫਲੇਕਸ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਦੁੱਧ ਜਾਂ ਫਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਖਾਂ ਸਕਦੇ ਹੋ।
3. ਮੂੰਗ ਦਾਲ ਦਾ ਡੋਸਾ  
ਕਸਰਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰੇ ਨਾਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਪਾਰਨ ਮੂੰਗ ਦਾਲ ਦਾ ਡੋਸਾ ਵੀ ਖਾਂ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਖਾਓ।
4. ਪਨੀਰ ਸੈਂਡਵਿਚ  
ਕਾਰਬੋਹਾਈਡਰੇਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਘੱਟ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਵਾਲਾ ਸੈਂਡਵਿਚ ਵੀ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਨੀਰ 'ਚ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਆਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
5. ਦੁੱਧ ਜਾਂ ਲੱਸੀ  
ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਗਲਾਸ ਦੁੱਧ ਜਾਂ ਲੱਸੀ ਦੋਨਾਂ ਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕਸਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।।

ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਘਰੇਲੂ ਨੁਸਖੇ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿਰ ਦਰਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਉ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਰੇਲੂ ਨੁਸਖਿਆਂ ਬਾਰੇ। ਮੌਸਮ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੁਕਾਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਣਾ ਆਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਰ ਦਰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਰਕ ਦੇ ਪਾਣੀ 'ਚ ਨਿਊਬਾ ਰਸ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਓ। ਸਿਰ ਦਰਦ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ਮਿਲੇਗਾ। ਪ੍ਰਦੀਨੋ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਮੇਥਲ ਸਿਰ ਦਰਦ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦੀਨੋ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ 3 ਬੂੰਦਾਂ ਲੈ ਕੇ, ਉਸ 'ਚ ਇਕ ਚਮਚ ਬਾਦਾਮ, ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਮਿਲਾਓ।

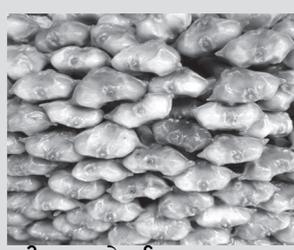
### ਗਰਭ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਖਰਸ਼



ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਬਦਲਾਅ ਹੀ ਦਾਗ-ਖਾਰਸ਼। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਖਾਰਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਉ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਖਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਉਪਾਅ ਜੇਕਰ ਰੋਜ਼ ਨਾ ਇਸ ਤੇਲ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਖਾਰਸ਼ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਕਰਮਣ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰੋਂ ਦਾ ਤੇਲ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਰੋਜ਼ ਨਾ ਨਹਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰੀਰ ਦੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਖਾਰਸ਼ ਵਾਲੇ ਕੀਟਾਣੂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਿੱਮ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ 'ਚ ਉਬਾਲ ਲਓ ਫਿਰ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਨਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ 'ਚ ਮਿਲਾ ਲਓ। ਖਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਐਲੋਵੇਰਾ ਜੈਲ ਨੂੰ ਖਾਰਸ਼ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਵੀ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਖਾਰਸ਼ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਠੰਡਕ ਦਾ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਲਦੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਂਟੀ ਸੇਪਟਿਕ ਅਤੇ ਐਂਟੀ ਬੈਕਟੀਰੀਅਲ ਗੁਣ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਹਲਦੀ ਨੂੰ ਖਾਰਸ਼ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਖਾਰਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

### ਕਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ ਸਿੰਘਾੜਾ

ਸਿੰਘਾੜਾ ਤਲਾਬ 'ਚ ਉੱਗਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਫਲ ਹੈ। ਸਿੰਘਾੜੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਕੱਚਾ ਖਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਪੱਕਾ ਕੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਬਜ਼ੀ ਬਣਾ ਕੇ ਖਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ, ਬੀ, ਸੀ, ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੰਘਾੜਾ ਖਾਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਮਾ ਰੋਗੀਆਂ ਲਈ ਸਿੰਘਾੜਾ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਮੇ ਦੇ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਮਚ ਸਿੰਘਾੜੇ ਦਾ ਆਟੇ ਨੂੰ ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਵਾਸੀਰ 'ਚ ਸਿੰਘਾੜੇ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਬਵਾਸੀਰ 'ਚ ਖੂਨ ਆਉਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦੀ ਜਲਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੰਘਾੜਾ ਦੀ ਵੇਲ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵੇਲ ਨੂੰ ਪੀਸ ਕੇ ਜਲਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਓ। ਸਿੰਘਾੜੇ 'ਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵੱਧਦੀ ਹੈ। ਨੱਕ ਦੀ ਨਕਸੀਰ ਮਤਲਬ ਨੱਕ 'ਚ ਖੂਨ ਆਉਣਾ। ਸਿੰਘਾੜਾ ਖਾਣ ਨਾਲ ਨੱਕ 'ਚ ਖੂਨ ਆਉਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।



### ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਫਾਇਦੇ



ਭੱਜ ਦੌਰ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ 'ਚ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿਨ ਭਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੋਕ ਬੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਪਾਉਂਦੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ 'ਚ ਦੂਰੀਆਂ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਸਰੀਰਕ ਸੰਬੰਧ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਿਨ-ਭਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਜੋੜੇ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਕਾਵਟ ਕਾਫੀ

ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਫਾਇਦੇ। ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਤਰੋਤਾਜ਼ਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੱਧਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ 'ਚ ਪਿਆਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਐਂਡਰੋਜਨ ਹਾਰਮੋਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵੱਧਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਚਮਕਦਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦਾ ਦੋਰਾ ਪੈਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਰ 'ਚ 300 ਕੈਲੋਰੀ ਖਰਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰ ਘੱਟ ਵੱਧਦਾ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਇਮਿਊਨੋਗਲੋਬੁਲਿਨ ਦੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

## ਗੂੜੀ ਨੀਂਦ ਲੈਣ ਲਈ ਅਪਣਾਓ ਇਹ ਤਰੀਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ

ਹਰ ਕੋਈ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੂੜੀ ਨੀਂਦ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਓਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨੀਂਦ, ਤੁਹਾਡਾ ਚੰਗਾ ਆਰਾਮ ਜਾਂ ਚੈਕਨਾਪਨ ਤਜਰਬਾ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ 'ਚ ਨੀਂਦ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਨੀਂਦ ਦੀ ਕਮੀ, ਮੋਟਾਪੇ, ਸ਼ਗੂਰ, ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਅਤੇ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ 'ਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ 'ਚ ਨੀਂਦ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਿਗਿਆਨ ਆਧਾਰਿਤ ਕੁਝ



ਅਜਿਹੇ ਟਿਪਸ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹਨ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਨੀਂਦ ਦਿਵਾਉਣ 'ਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਸਰਤ ਕਰਨਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਵੱਧ ਅਸਰਦਾਰ ਕੰਮ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ ਨਾ ਕਸਰਤ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨੀਂਦ ਲੈਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਰਜਾ ਨੂੰ

ਜਲਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਟੀ. ਵੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ 'ਚ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਨੀਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੁਹਾਡੀ ਨੀਂਦ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਟੀ. ਵੀ ਦੇਖਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਨੀਂਦ ਤੇ ਗਹਿਰਾ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਸ਼ਨੀ ਸਰੀਰ ਵੱਲੋਂ ਮੇਲਾਟੋਨਿਨ ਨਾਮੀ ਹਾਰਮੋਨ ਦੇ ਨਿਰਮਣ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੇਲਾਟੋਨਿਨ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨੀਂਦ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 8 ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਜ਼ਰੂਰ ਲਓ। ਤੁਹਾਡਾ ਸੋਣ ਤੇ ਜਾਗਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਰਕੇਡੀਅਨ ਰਿਦਮ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ 'ਚ ਸਹਾਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਨੀਂਦ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹੀ ਰੱਖਦਾ

ਹੈ। ਸੌਣ ਅਤੇ ਜਾਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਰੁਟੀਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕੱਢੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਇਸ ਰੁਟੀਨ ਵਿਚ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਸੈਟਿੰਗ ਹੈਂਡ ਲੋਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਹ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸੈਟਿੰਗ ਹੈਂਡ ਹਾਰ ਮੋਨ ਕਰੋਟੀਸੋਲ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੌਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੈਫੀਨ ਸੰਬੰਧੀ ਆਦਤਾਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ। ਕੈਫੀਨ ਇੱਕ ਡਰੱਗ ਹੈ, ਇਕ ਸਿਟਮੁਲੈਂਟ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਥਕਾਵਟ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨੀ ਕੈਫੀਨ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਦੀ ਅੱਧੀ ਕੈਫੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਰਨ 'ਚ ਸਰੀਰ ਨੂੰ 5 ਤੋਂ 6 ਘੰਟੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਫੀਨ ਨਾ ਲਈ ਜਾਵੇ।

ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਮੀ ਯੁਕਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲਰ ਹੰਝੂਆਂ ਦਾ ਵਹਾਅ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹੰਝੂ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਲੁਬਰੀਕੇਟਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਾਣੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੇਲਾਂ, ਮਿਊਕਸ ਅਤੇ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਅਤੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰੋਟੀਨਸ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਥਿਤ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਿਸ਼ਰਣ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਆਕਤੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿਰਦਰਦ, ਖਾਰਸ਼, ਲਾਲੀ, ਧਿਆਨ ਟਿਕਾਉਣ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਵੱਧਦੀ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਸਕਰੀਨਾਂ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਸੁੱਕਣਾ ਇੱਕ ਆਮ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

# ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹਰ 40 ਟਨ ਹੈਰੋਇਨ

## 40 ਟਨ 'ਚੋਂ 17 ਟਨ ਭਾਰਤ 'ਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਸਮ 1.4 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਨਸ਼ੀਲਾ ਕਾਰੋਬਾਰ



ਹੈਰੋਇਨ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਹੈ ਜੋ ਪੋਸਤ ਦੇ ਬੂਟੇ ਤੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਫ਼ੀਮ ਵਾਂਗ ਪੋਸਤ ਦੇ ਤਰਲ ਮਾਦੇ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਸ਼ੀਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲਤ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚਿੱਟੇ ਜਾਂ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦਾ ਪਾਊਡਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਖੁੰਬਾ ਪੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੈਰੋਇਨ, 'ਲਾਲ ਪਰੀ' ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਸ਼ੀਲੀ, ਫਿਲਮੀ ਹੀਰੋਇਨ ਵਾਂਗ ਖਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਚੁੱਠੇ ਵਾਂਗ ਉਡਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਰਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਨਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਨੇ 2011 ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਖੋਜ ਰਾਹੀਂ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਹੈਰੋਇਨ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਘਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਭਾਰਤ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖਪਤਕਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹਰ 40 ਟਨ ਹੈਰੋਇਨ ਵਿੱਚੋਂ 17 ਟਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ 1.4 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਫ਼ਰ ਭਾਵੇਂ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਲ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਦਸ ਮੀਲ ਦਾ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਪੁੱਟਿਆ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਬਹੁਤ ਮਾਅਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਆਦੀ ਬਣਨ ਲਈ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ੋਕ-ਸ਼ੋਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਮਾਅਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਸ਼ੋਕ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਲਾਘਾ ਬਣਦਾ-ਬਣਦਾ ਨਸ਼ਾ ਸੇਵਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੈਰੋਇਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੋਸਤ ਦੇ ਬੂਟੇ ਦੇ ਡੋਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨੇ ਚੀਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਰਸ ਨੂੰ ਸੁਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਸੁੱਕੇ ਪਾਊਡਰ ਨੂੰ ਤਿੱਖੀ ਕਰਦੇ ਨਾਲ ਕਾਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲੈਬਾਰਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰਫੀਨ ਦੇ ਟੀਕੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਜਾਂ ਜਮਾਂਦਰੂ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਉਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੈਰੋਇਨ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਇੰਨੀ ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰਨ

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਹੈਰੋਇਨ ਦੇ ਵਪਾਰ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਫਨਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਬਰਮਾ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ 1970 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 'ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਿਕੋਣ' ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਬਰਮਾ ਨੂੰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਿਕੋਣ ਦਾ ਦਿਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈਰੋਇਨ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਦਕਾ 1973 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ ਹੈਰੋਇਨ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਿਕੋਣ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਣ ਲੱਗੀ। 'ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਿਕੋਣ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਬਰਮਾ, ਥਾਈਲੈਂਡ, ਵੀਅਤਨਾਮ, ਲਾਓਸ ਅਤੇ ਯੂਨ (ਚੀਨ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਲਹਿਲਹਾਉਂਦੀ ਖੇਤੀ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀ ਹੈਰੋਇਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਹੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਫ਼ਗਾਨ-ਰੂਸ ਲੜਾਈ ਕਾਰਨ ਹੈਰੋਇਨ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੁਜਾਹਿਦੀਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵੱਸ ਅਫ਼ੀਮ ਵੇਚਣੀ ਪਈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਿਕੋਣ ਹੋਰ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣ ਗਈ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ 1980 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ 60 ਫੀਸਦੀ ਹੈਰੋਇਨ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਉਪਜ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਯੂਨਾਈਟਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਨੇ 2004 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਫ਼ੀਮ ਉਗਾ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਔਡਾ ਕਰਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 2007 ਤੋਂ 2011 ਤੱਕ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੋਸਤ ਉਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਮੈਕਸੀਕੋ ਪੋਸਤ ਉਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ 13 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਾਰਕੋ ਟੈਰੋਰਿਜ਼ਮ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਹੈਰੋਇਨ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈਰੋਇਨ ਦੇ 20 ਫੀਸਦੀ ਵਪਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ।

ਤੁਰਕੀ ਵਿੱਚ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 14.5 ਪੈਂਡ ਪ੍ਰਤੀ ਗਰਾਮ ਹੈ। ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ 35-40 ਪੈਂਡ ਪ੍ਰਤੀ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਕਦੀ ਹੈ। ਸਵੀਡਨ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 110 ਪੈਂਡ ਪ੍ਰਤੀ ਗ੍ਰਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਹ 172 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਕਦੀ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਕਿ ਵੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਹੜ ਵਿੱਚ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!

ਹੈਰੋਇਨ ਨਾ ਖਰੀਦ ਸਕਣ ਵਾਲੇ 9 ਤੋਂ 14 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਖੰਘ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਦਰਦ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮੱਲ੍ਹਾਂ ਚੱਟਣ, ਗੁੰਦ, ਪੇਂਟ, ਪੈਂਟਰੋਲ ਸੁੰਘਣ, ਟਾਈਪ ਦਾ ਕਲੀਨੀੰਗ ਫਲਿਊਡ ਪੀਣ, ਕਿਰਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਖਾਣ, ਆਇਓਡੋਕਸ ਚੱਟਣ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਏ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੇਟਕ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੀੜੀ-ਸਿਗਰਟ ਵੀ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 55,000 ਬੱਚੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਕਰੋੜ ਨਵੇਂ ਬੱਚੇ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਦੀ ਆਦਤ ਵੱਲ ਖੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ



ਜਾਏ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ 3000 ਬੱਚੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਹ ਲਤ ਪਾਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਡੀਆ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਚਾਈਲਡ ਲਾਈਨ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਖੋਜ ਕਰ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੈਰੋਇਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਪਾਜ਼ਮੋਪਰੋਕਸੀਵੋਨ ਕੈਪਸੂਲ ਤੇ ਨਸਾਂ ਵਿੱਚ ਟੀਕੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਬੱਚਿਆਂ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਲ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਵਿੱਚ ਏਨਾ ਵਧ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਚੌਥਾ ਬੱਚਾ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਬੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਰ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਖ਼ਬਰ ਮੁਤਾਬਕ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਹੈਰੋਇਨ, ਕੋਕੀਨ ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੱਚੀ ਹੈਰੋਇਨ (ਡਾਈਐਸੀਟਾਈਲ ਮੌਰਫੀਨ) ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ 15 ਤੋਂ 64 ਸਾਲ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 2.2 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਹਨ।

ਹੈਰੋਇਨ 'ਤੇ ਜਾਨ ਛਿੜਕਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੰਘ ਕੇ, ਨਾੜ ਵਿੱਚ ਟੀਕੇ ਲਾ ਕੇ ਤੇ ਸਿਗਰਟ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਲੰਘਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਸੁੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਕਾਫੀ ਚਿਰ ਲਈ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਾੜ ਵਿੱਚ ਟੀਕਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਇਕਦਮ ਫੁਰਤੀ ਤੇ ਆਨੰਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਹ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬੰਦਾ ਅੱਗੇ-ਪਿੱਛੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਲੱਤਾਂ-ਬਾਹਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਤੇ ਰਬੜ ਵਾਂਗ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋਚਣ-ਸਮਝਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਸਰ ਹਰ ਟੀਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਿਗਰਟ ਰਾਹੀਂ ਹੈਰੋਇਨ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੰਘਾਉਣ ਜਾਂ ਕੁਝ ਕੁ ਨਾੜ ਵਿੱਚ ਟੀਕੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਸਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਟੌਕਸਿਕ ਲਿਊਕੋ ਐਨੋਸੈਫਲੋਪੈਥੀ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹੈਰੋਇਨ ਅੰਦਰ ਪਿਆ ਇੱਕ ਮਾੜਾ ਅੰਸ (ਸ਼ੁੱਧ ਹੈਰੋਇਨ ਵਿੱਚ ਇੰਜ ਘੱਟ ਹੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ) ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਸੈੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਕੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਤੁਰਨਾ ਔਖਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੁਬਾਨ ਵੀ ਬਥਲਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹੈਰੋਇਨ ਨਾਲ ਕੋਕੀਨ ਰਲਾ ਕੇ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਵੱਖਰੀ ਹੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਟੀਕਾ ਲੱਗਦੇ ਸਾਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੇਜ਼ ਗੋਦ ਵਾਂਗ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਠੱਕ ਵੱਜਿਆ ਹੋਵੇ। ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸਪੀਡ ਬੋਲ' ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਗਰਟ ਰਾਹੀਂ ਲੈਣ ਨੂੰ 'ਮੁਨ ਰੋਕਸ' ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ। ਕੋਕੀਨ ਫੁਰਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਹੈਰੋਇਨ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਲੈਣ 'ਤੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਇਕਦਮ ਇੰਨੀ ਹਲਚਲ ਮਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਆਨੰਦਿਤ ਹੋ ਕੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਡਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਰ ਏਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਬਰਾਹਟ ਤੇ ਸੁਸਤੀ ਵਾਲਾ ਅਸਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਕੋਕੀਨ ਦਾ ਅਸਰ ਘਟਿਆ, ਹੈਰੋਇਨ ਵਾਲੇ ਘਬਰਾਹਟ ਦੇ ਲੱਛਣ ਦਿਸਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਕਈ ਲੋਕ ਘਬਰਾਹਟ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਸ਼ੇ ਦੀ

ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਹ ਰੁਕਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜੋ ਸਾਫ਼ ਸੂਈ ਨਾ ਵਰਤਣ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਤਾਂ ਹੋਣੇ ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਰਤਾ ਕੁ ਵੱਧ ਟੀਕਾ ਲਾਉਂਦੇ ਸਾਰ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੀ ਸੂਈ ਨਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਉਂਦੇ ਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਏਡਜ਼ ਜਾਂ ਹੈਪੇਟਾਈਟਿਸ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਚਮੜੀ ਵਿੱਚ ਸੂਈ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੀਕ ਪੈਣੀ, ਦਿਲ ਦੇ ਵਾਲਵ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫੇਫੜਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਦਾ ਹਮਲਾ, ਜਿਗਰ ਦੇ ਰੋਗ ਆਦਿ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੀ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੈਰੋਇਨ ਦਾ ਅਸਰ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਘਟਦੇ ਹੀ ਘਬਰਾਹਟ, ਸਰੀਰ ਟੁੱਟਣਾ, ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਣੀ, ਠੰਢੀਆਂ ਤਰੇਲੀਆਂ ਆਉਣੀਆਂ, ਪੱਠਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ, ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਦਰਦ, ਝਟਕੇ ਲੱਗਣੇ, ਉਲਟੀਆਂ, ਟੱਟੀਆਂ ਆਦਿ 48 ਤੋਂ 72 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੱਕ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲਤ ਇਕਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਹੈਰੋਇਨ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਮਿੱਠਾ ਜ਼ਹਿਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਜੇਬਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਘਰ ਵਿਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਆਦਤ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਖ਼ਾਤਰ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ, ਡਾਕੇ ਤੇ ਕਤਲ ਤਕ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠ ਜਿਸਮਾਨੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵੀ ਜੁਰਮਾਂ ਨੇ ਸਿਖਰ ਛੂਹ ਲਈ ਹੈ। ਜਿੰਨੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲਤ ਲੱਗ ਜਾਏ ਓਨਾ ਹੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਸਦੀਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਸੋਚਣ ਸ਼ਕਤੀ ਹੀ ਨਾ ਰਹੀ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਲਈ ਕੀ ਮਾਅਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ? ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ, ਦਿਲ ਤਾਂ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਪੁੰਸਕ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਨਕਾਰਾ ਹੋ ਗਏ ਸਮਝੋ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਰੁਝਾਨ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ ਯਾਨੀ ਕੋਕੋਟੇਲ! ਉਹ ਇੱਕੋ ਸਾਂਝੀ ਸੂਈ ਰਾਹੀਂ ਟੀਕੇ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਏਡਜ਼ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅੰਕੜੇ ਦਸ ਫੀਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੁੜੀਆਂ ਵੀ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਅਜ਼ਮਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਿਆ ਨਹੀਂ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਖਰਬਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਨਸ਼ੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਛੇੜਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਵੇਲਾ ਖੁੰਝ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅੰਦਰ ਖੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲਹੂ ਦਾ ਉਬਾਲ ਸਦੀਵੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਠੰਢਾ ਪੈ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।



# ਆਈਟਮ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਇਜ਼ਾਜ਼ੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਾਇਨਾਤ ਅਰੋੜਾ



ਕਾਇਨਾਤ ਅਰੋੜਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਦਿਵਿਆ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਦਸੰਬਰ 1986 ਨੂੰ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਾਇਨਾਤ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਵਿਆ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਵਿਆ ਵਾਂਗ ਉਹ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਮੁਕਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਲ ਹੈ। ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਫਿਲਮ 'ਗੁੱਡ ਮਸਤੀ' ਵਿੱਚ ਆਈ ਕਾਇਨਾਤ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਫਿਲਮ 'ਤੇਰੀ ਭਾਬੀ ਹੈ ਪਗਲੇ' ਦੇ ਇੱਕ ਡਾਂਸ ਨੰਬਰ 'ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਟੈਟੂ ਬਨਾਉਂਗੀ' ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਗੀਤ 'ਚ ਬਹੁਤ ਹੱਟ ਲੱਗਦੀ ਕਾਇਨਾਤ ਨੇ ਸੈਂਸੁਅਲ ਡਾਂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਲਮ 'ਖੱਟਾ ਮੀਠਾ' 'ਚ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਡਾਂਸ ਨੰਬਰ 'ਆਇਲਾ ਰੇ ਆਇਲਾ' ਉਤੇ ਡਾਂਸ ਕਰ ਚੁੱਕੀ

ਕਾਇਨਾਤ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਆਫਰ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਆਫਰ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਗੀਤ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਇਸੇ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 'ਕਨਫਿਊਸਡ ਲਵਰ' ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਲਾਊਡੀਆ ਸਿਸਲਾ 'ਤੇ ਫਿਲਮਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਡਾਂਸ ਨੰਬਰ ਵੱਧ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਇਨਾਤ ਆਈਟਮ ਸਾਂਗਸ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੈਂ ਆਈਟਮ ਸਾਂਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੀਤ ਫਿਲਮ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ 'ਖੱਟਾ ਮੀਠਾ' ਦਾ ਗੀਤ ਕੀਤੇ ਅੱਠ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ, ਉਸ ਗੀਤ ਕਾਰਨ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਮਿਲਿਆ। ਫਿਲਮ ਭਾਵੇਂ ਲੋਕ ਭੁੱਲ ਜਾਣ, ਗੀਤ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਹੋਏ ਐਵਾਰਡ ਫੰਕਸ਼ਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਗੀਤਾਂ ਕਾਰਨ ਪਰਫਾਰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।"

# ਪਿਆਰ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਜਾਹਨਵੀ



'ਧੜਕ' ਨਾਲ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਊ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਹਨਵੀ ਕਪੂਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਫਿਲਮ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਾਜਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸ਼ੀਦੇਵੀ ਦੀ ਧੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦਰਸ਼ਕਾਂ 'ਚ ਕਾਫੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਫਿਲਮ ਦਾ ਟ੍ਰੇਲਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਗੱਲ ਉਲਟੀ ਪੈ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਲਮ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਸੈਰਾਟ' ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਰਾਠੀ ਫਿਲਮ 'ਸੈਰਾਟ' ਦਾ ਇਹ ਹਿੰਦੀ ਰੀਮੇਕ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕ ਫਿਲਮ ਦੇ ਲੀਡ ਸਟਾਰ ਈਸ਼ਾਨ ਖੱਟਰ ਅਤੇ ਜਾਹਨਵੀ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਵੀ ਟਰੋਨਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਜਾਹਨਵੀ ਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ ਦੇਖਣ ਪਿੱਛੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਬਦਲਣਗੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਮੈਂ ਉਸ ਪਿਆਰ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਲਰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ) ਰਾਏ ਬਦਲ ਦਿਆਂਗੀ। ਸ਼ਿਲਪ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਉਤੇ ਜਾਹਨਵੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਜਿਮ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵੇਲੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਵਾਲਾ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਸਾਡੀ ਫਿਲਮ ਸਮਾਜਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਾਜਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ, ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਫਿਲਮ ਦੇ ਗੀਤਾਂ 'ਧੜਕ' ਅਤੇ 'ਝਿਗਾਟ' ਉਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਮਰਾਠੀ ਗੀਤ 'ਝਿਗਾਟ' ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਗੀਤ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ ਅਤੇ ਮਜ਼ਹੂਰ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਦਬਾਅ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਖੁਦ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ।"

# ਰਾਧਿਕਾ ਆਪਟੇ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਫਿਲਮਾਂ



ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਤਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਫਿਲਮਾਂ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਯੁਵਾ ਵਰਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਨੈਕਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਾਧਿਕਾ ਆਪਟੇ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀਰੋਇਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਨ ਸਕਰੀਨ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੋਮਾਂਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸੇ ਸਾਲ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਫਿਲਮ 'ਪੈਡਮੈਨ' ਵਿੱਚ ਰਾਧਿਕਾ ਨੇ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਰੋਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੋਮਾਂਸ ਦਾ

ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਨੋਜ ਵਾਜਪਾਈ ਦੇ ਨਾਲ (ਕੀਰਤੀ) ਕਾਈਮ ਖ਼ਿਲਰ ਦੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਰਾਧਿਕਾ ਆਪਟੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਤੇ ਖਬਰ ਆਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਿਓਰ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬੇਚੈਨ ਹੈ। ਇਸ ਖਬਰ 'ਤੇ ਰਾਧਿਕਾ ਆਪਟੇ ਠਹਾਕੇ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, 'ਇਹ ਖਬਰ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਹੁਤ ਕ੍ਰਿਏਟਿਵ ਇਨਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਪਰਵਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਰੀਬੀ ਦੋਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।'

ਤੜਕਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਧਿਕਾ ਆਪਟੇ ਨੇ ਹਾਰਰ-ਥ੍ਰਿਲਰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ। 'ਫੋ ਬੀ ਆ'



# ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਏਗੀ ਭੂਮੀ

ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਜਲਦ ਹੀ ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵੇਦੀ ਦੀ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ, ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਪੈਡਨੇਕਰ ਸੰਯੋਗਿਤਾ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਏਗੀ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਖਬਰ ਆਈ ਸੀ ਕਿ ਯਸ਼ਰਾਜ ਫਿਲਮਜ਼ ਦੀ ਅਗਲੀ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਪੈਡਨੇਕਰ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਏਗੀ। ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵੇਦੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਅਕਸ਼ੈ 'ਹੇਰਾਫੇਰੀ 3' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ। 'ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਚੌਹਾਨ' ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਕਾਫੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਓਨੀ ਮਜ਼ਹੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਯੋਗਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਦਾ ਯੁੱਧ, ਇਹ ਸਭ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਤੇ ਅਕਸ਼ੈ ਦੀ ਜੋੜੀ ਨੂੰ ਫਿਲਮ 'ਟਾਇਲਟ : ਏਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕਥਾ' ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

# 'ਓਸ਼ੋ' ਦੇ ਲਈ ਅੱਧਾ ਸਿਰ ਮੁੰਨਵਾਉਣਗੇ ਆਮਿਰ ਖਾਨ

ਫਿਲਮ 'ਠੱਗਸ ਆਫ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ' ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਆਚਾਰੀਆ ਰਜਨੀਸ਼ ਓਸ਼ੋ ਦੀ ਬਾਇਓਪਿਕ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਖਬਰਾਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਿਰਦਾਰ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਅੱਧਾ ਮੁੰਨਵਾਉਣਗੇ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਓਸ਼ੋ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਉਸ ਦੌਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਟੋਪੀ ਪਹਿਨਣ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਵਾਲ ਝੜ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ

ਆਮਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਅੱਧਾ ਸਿਰ ਮੁੰਨਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਫਲੋਰ 'ਤੇ ਜਾਏਗੀ। 'ਠੱਗਸ ਆਫ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ' ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਮਿਰ ਓਸ਼ੋ ਦੇ ਇਸ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਜਾਨਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂਨ ਬੱਤਰਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਆਲੀਆ ਭੱਟ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਏਗੀ। ਆਲੀਆ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਆਨੰਦ ਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀ ਹੈ



ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੰਦੌਰ ਦੇ ਥਾਣਾ ਚੰਦਨ ਨਗਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 21 ਸਾਲ ਦੇ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ੇਖ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਉਹ ਫੈਬਰੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਘਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਨਿਕਲਿਆ ਸਲਮਾਨ ਘਰੇ ਵਾਪਸ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ 9 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਤੌਕੀਰ ਸ਼ੇਖ ਨੇ ਥਾਣਾ ਚੰਦਨਨਗਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦਰਜ ਕਰਾਉਂਦੇ ਵਕਤ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਰਾਊਫ ਖਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਸੱਦਾਮ ਤੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਗਾਇਬ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ।

ਰਾਊਫ ਖਾਨ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗਾਈ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਲਮਾਨ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸਾਲ ਭਰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਰਾਊਫ ਖਾਨ ਚੰਗਾ ਖਾਂਦਾ-ਪੀਂਦਾ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਵੀ ਲੜ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਉੱਚੀ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਉਸ ਨੂੰ ਪਕੜਨ ਤੋਂ ਕਤਰਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਪਤਾ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ੇਖ ਦੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਕਢਵਾਈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਹ ਮਿਲੀ ਕਿ ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਲੰਮੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਊਫ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਬਨਮ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਰਾਊਫ ਦੁਆਰਾ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦੇਣ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਨਮ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਥਾਣਾ ਚੰਦਨ ਨਗਰ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਲਮਾਨ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਰਾਊਫ ਖਾਨ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਲਮਾਨ ਦੇ ਭਰਾ ਤੌਕੀਰ ਤੋਂ ਰਾਊਫ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਧਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਧਰਮਪੁਰੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੌਕੀਰ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 5 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਮਪੁਰੀ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆ ਗਈ।

ਦਰਅਸਲ 10 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਧਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਧਰਮਪੁਰੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਟ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਲਾਸ਼ ਪਈ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਕੇ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਉਥੇ ਇਕ ਲਾਸ਼ ਪਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰ ਕਾਫੀ ਖਰਾਬ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਨੱਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਗੁਪਤ ਅੰਗ ਵੀ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲਾਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹੱਤਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਲਈ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਪੈਂਟ ਦੀ ਜੇਬ ਤੋਂ ਇਕ ਪਰਸ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਿਸਾਬ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਇਕ ਪੁੜੀ ਮਿਲੀ। ਉਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਸਕੇ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿਚ ਤੁਲਸੀ ਦੀ ਇਕ ਮਾਲਾ ਪਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਲਾਸ਼ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਹੈ। ਲਾਸ਼ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਨਾ ਹੋਸਕੀ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਪਟਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਡਿਜਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਥਾਣਾ ਚੰਦਨਨਗਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਰਾਊਫ ਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਧਰਮਪੁਰੀ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਲਾਸ਼ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ੇਖ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਲਾਪਤਾ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ੇਖ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਧਰਮਪੁਰੀ ਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਤੌਕੀਰ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਥਾਣੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਲਾਸ਼ ਤਾਂ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਸ਼ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲਿਆ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਦਿਖਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਇਕ ਅੰਗੂਠੀ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਲਾਸ਼ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ੇਖ ਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਤੁਲਸੀ ਦੀ ਮਾਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਕਿਉਂ ਪਾਵੇਗਾ ?

ਪੁਲਿਸ ਸਮਝ ਗਈ ਕਿ ਹੱਤਿਆਰੇ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ

ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਲਸੀ ਦੀ ਮਾਲਾ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਗੁਪਤ ਅੰਗ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਲਈ ਹੱਤਿਆਰੇ ਨੇ ਜੇਬ ਵਿਚ ਲੜਕੀ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਹੱਤਿਆਰਿਆਂ ਨੇ ਗਲਤੀ ਇਹ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ੇਖ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਕੱਢਣਾ ਭੁੱਲ ਗਏ। ਅੰਗੂਠੀ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੇ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ੇਖ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕਢਵਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲਿਆ ਕੇ ਇੰਦੌਰ ਦੇ ਇਕ ਕਬਰਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਥਾਣਾ ਚੰਦਨਨਗਰ ਵਿਚ ਧਰਨਾ ਦੇ ਕੇ ਹੱਤਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਪਕੜਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ੇਖ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਵਾਕਫਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਹੱਤਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ, ਇੱਥੇ ਮੁਖਬਰ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਖਬਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਰਾਊਫ ਖਾਨ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਸੱਦਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਥਾਣਾ ਚੰਦਨ ਨਗਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ਬਨਮ ਅਤੇ ਸੱਦਾਮ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਪਰ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕੁਝ ਦੱਸਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਸਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹੀ ਸਖਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਦਿਖਾਈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਸਲੀਅਤ ਉਗਲ ਦਿੱਤੀ।

ਸੱਦਾਮ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਸ਼ਬਨਮ ਭਾਬੀ ਨਾਲ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ੇਖ ਦੇ ਸਬੰਧ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਰਾਊਫ ਖਾਨ ਨੇ ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਊਫ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਗੋਲੂ ਉਰਫ ਜਫਰ ਅਤੇ ਜਾਵੇਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

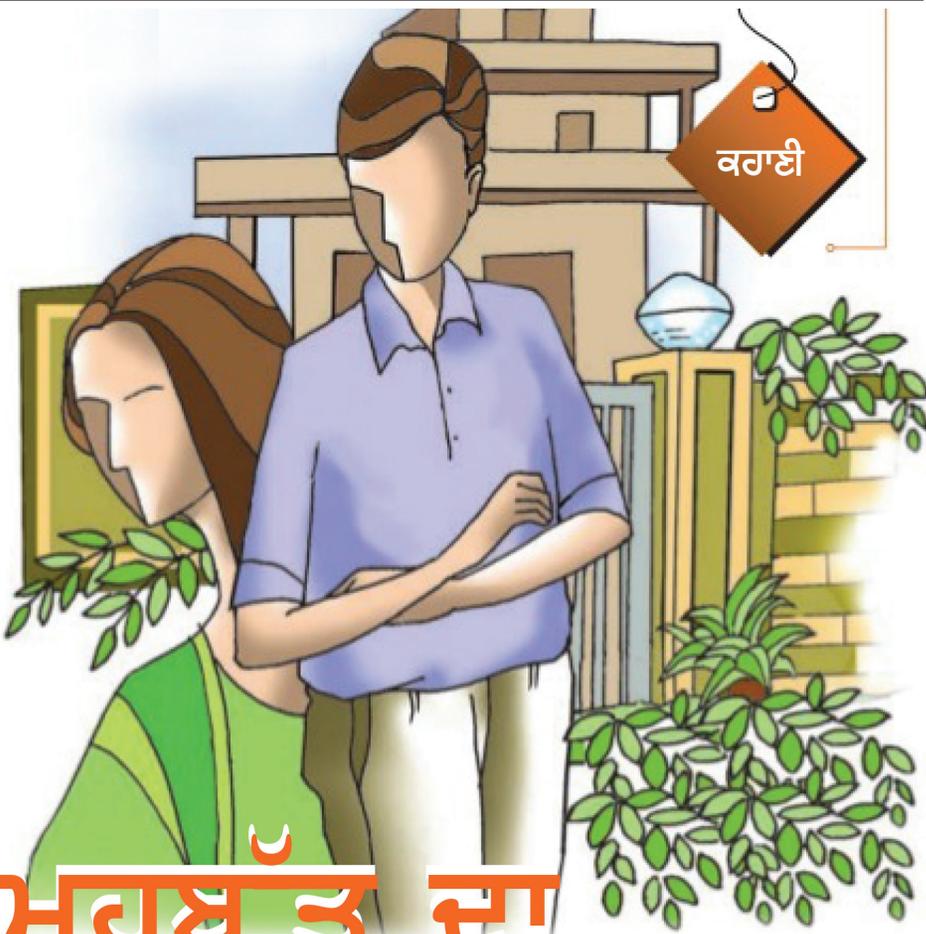
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ੇਖ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਜੋ ਕਹਾਦੀ ਸੁਣਾਈ, ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਵੇਦ, ਰਾਊਫ ਖਾਨ, ਗੋਲੂ ਉਰਫ ਜਫਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਰਮਪੁਰੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਧਰਮਪੁਰੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਰਾਊਫ ਦੇ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮਪੁਰੀ ਪੁਲਿਸ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇੰਦੌਰ ਦੇ ਥਾਣਾ ਚੰਦਨਨਗਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ 21 ਸਾਲ ਦਾ ਸਲਮਾਨ ਅਬਦੁਲ ਲਤੀਫ ਸ਼ੇਖ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਾਊਫ ਦਾ ਘਰ ਸੀ, ਜੋ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਸਲਮਾਨ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਕਮਾਉਣ ਲਾਇਕ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਅਬਦੁਲ ਲਤੀਫ ਸ਼ੇਖ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਰਾਊਫ ਖਾਨ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਕੰਮ ਤੇ ਲਗਾ ਲਿਆ।

ਸਲਮਾਨ ਰਾਊਫ ਦਾ ਪੜ੍ਹੇ ਸੀ, ਇਯ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਰਾਊਫ ਦੇ ਘਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਆਵਾਜਾਈ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰਾਊਫ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਬਨਮ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਬਣਨ ਲੱਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੀ। ਸਲਮਾਨ ਸ਼ਬਨਮ ਨੂੰ ਭਾਬੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਹਾਸਾ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਰਾਊਫ ਖਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਚੰਗਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਭੱਜ ਦੌੜ ਵਿਚ ਬੀਤਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਲਮਾਨ ਪੜ੍ਹੇ ਸੀ, ਇਯ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਸੇ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ। ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਲਮਾਨ ਸ਼ਬਨਮ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਸ਼ਬਨਮ ਖੂਬਸੂਰਤ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮਰ ਵਿਚ ਰਾਊਫ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸੀ। ਸਲਮਾਨ ਉਸ ਦਾ ਹਮਸਫਰ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼ਬਨਮ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਪਛਾਣਦਿਆਂ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਸ਼ਬਨਮ ਨੇ ਵੀ ਸਲਮਾਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਭਾਂਪ ਲਿਆ।

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਬਨਮ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਖੁਦ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਆਸ਼ਕ ਦੀ ਦੀਵਾਨਗੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਚਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਦੀਵਾਨਗੀ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲੱਗਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਲੁਕੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਲੱਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਸਲਮਾਨ ਜੋਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਹ ਅਣਜਾਣ ਹੈ।



# ਮੁਹਬੱਤ ਦਾ ਖੂਨੀ ਅੰਤ

ਸਲਮਾਨ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਸ਼ਬਨਮ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਚਾਹਤ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸ਼ਬਨਮ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਪਿਘਲਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਖੁਦ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਸੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਾਊਫ ਖਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਯ ਕਰਕੇ ਉਹ ਚੋਣ ਵਿਚ ਇੰਨੇ ਬਿਜ਼ੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੰਮ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਾ ਰਿਹਾ। ਉਸਨੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਵਿਚਕਾਰ ਉਸ ਨੇ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਸਲਮਾਨ ਹੁਣ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸ਼ਬਨਮ ਕੋਲ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਸਲਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਬਨਮ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਬਨਮ ਨੇ ਉਸਦੀ ਦਲੇਰੀ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਏ। ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸ਼ਬਨਮ ਤੋਂ ਜੁਦਾਈ ਬਿਲਕੁਲ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਬਨਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਹੇ। ਪਰ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਹਰ ਪਲ ਉਸੇ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲੱਭਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਅਕਸਰ ਉਹ ਦੁਪਹਿਰੇ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਬਨਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ।

ਸਲਮਾਨ ਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਆਉਣ ਤੇ ਰਾਊਫ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਕੀਤਾ। ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸਲਮਾਨ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਫੋਨ ਤੇ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਦੁਪਹਿਰੇ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਊਫ ਨੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣੀ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਆਖਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਫੋਨ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਪਕੜ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ।

ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਾ ਪਿਆ। ਉਹ ਰਾਊਫ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਠੀਕ ਸਾਹਮਣੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਮੌਕਾ ਕੱਢ ਕੇ ਉਹ ਸ਼ਬਨਮ ਨੂੰ ਮਿਲ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਫੋਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਰਾਊਫ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਵੀ ਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਬਨਮ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਣ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕਿਤੇ ਸਲਮਾਨ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਭਜਾ ਕੇ ਨਾ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਰਾਊਫ ਨੇ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਇੰਦੌਰ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 150 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਧਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਧਰਮਪੁਰੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਨਾ ਲੱਭ ਸਕੇ। ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡਰਾਈਵਰ ਸੱਦਾਮ, ਭਤੀਜੇ ਗੋਲੂ ਉਰਫ ਜਫਰ ਅਤੇ ਜਾਵੇਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਯੋਜਨਾ ਤਾਂ ਬਣ ਗਈ ਪਰ ਹੁਣ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਧਰਮਪੁਰੀ ਦੇ ਜੰਗਲ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਖਿਰ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਡਰਾਈਵਰ ਸੱਦਾਮ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸੱਦਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਬਨਮ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਧਰਮਪੁਰੀ ਦੇ ਜੰਗਲ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਕ 8 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਸੱਦਾਮ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਸੱਦਾਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਨਮ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਫੌਰਨ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਉਹ ਸ਼ਬਨਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਸੱਦਾਮ ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖ ਲਿਆ। ਧਰਮਪੁਰੀ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਲਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਬਨਮ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੋਲੂ, ਜਾਵੇਦ ਅਤੇ ਰਾਊਫ ਖਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਉਹ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦਾ ਜਾਂ ਭੱਜਦਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਕੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਗਲੇ ਵਿਚ ਰੱਸੀ ਪਾ ਕੇ ਕਸ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਛਾਣ ਲੁਕੋਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਇੱਟ ਨਾਲ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰ ਕੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਗਲੇ ਵਿਚ ਤੁਲਸੀ ਦੀ ਮਾਲਾ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਪੈਂਟ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਇਕ ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪਰ ਅਪਰਾਧ ਲੁਕ ਨਾ ਸਕਿਆ। ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਊਫ ਨੇ ਗੋਲੂ ਅਤੇ ਸੱਦਾਮ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇੰਦੌਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਦਕਿ ਖੁਦ ਜਾਵੇਦ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਕੋਲ ਧਰਮਪੁਰੀ ਰੁਕ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇੰਦੌਰ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗ ਗਿਆ।

# Insurance

## Personal & Commercial

Business, Liability, Disability, Workers Comp., E & O, Auto, Home,



**Whitestone**

REAL ESTATE

Honesty \*Integrity \*Experience \*Knowledge

**Phone : 516 280 0576, 917 612 3158**  
**Email : [sst@whitestonecorpusa.com](mailto:sst@whitestonecorpusa.com)**  
**[www.whitestonecorpusa.com](http://www.whitestonecorpusa.com)**

**Sharnjit Singh Thind, Licensed Insurance Broker (Property & Casualty)**  
**Navjot Kaur Licensed Insurance Broker (Life, Accident & Health)**

Whitestone Real Estate & Asset Management Corp is a Licensed New York State Real Estate Broker  
All Commercial Loan are arranged through excellent third Party Lenders



# Thinking of Buying/Selling ?

Looking for Short Sale,  
Bank Foreclosure Properties ?



## We sell your home fast and for top dollar

(Serving Buyers/Sellers Since 2008)



# Sharanjit Singh Thind

Associate Real Estate Broker/Notary Public

Give us a Call at 917-612-3158